

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 1/14, helmikuu 2014-huhtikuu 2014, 13. vuosikerta, irtonumero 1,7 €

Voittoja leikattava kuntapalvelujen hyväksi

Sopimus - shoppailua ja muuta mukavaa s. 4
Leningradin vapautus ja taistelu Ukrainasta s. 12-13
Luennointia ja urheiludiplomatiaa Pjongjangissa s. 15
Nuoriso koolla Ecuadorissa s. 20

Valtiovallan tuella palvelujen alasajo ja leikkaukset ovat muodostuneet kapitalisteille voittoja ja kilpailukykyä lisääväksi tekijäksi. Sitä osoittavat hallituksen sote- ja kuntapolitiikka. Helsingin tapaan kaikki kunnat leikkaavat palvelujaan. Tavoitteemme on saada tähän täyskäännös.

Sivut 2,3,5 ja 9

EU-vaalit: yhteistyöhön muutoksen puolesta

Jo edellisissä EU-vaaleissa katsoimme uusliberalismin kaatamisen onnistuvan vain laajan työkansaa edustavan yhteisrintaman avulla. Markkinaehtoiselle kovalle kapitalismille on esitettävä poliittinen vaihtoehto. Se on tulonjaon muutos pääoman kustannuksella perusturvan hyväksi. Leikkausten sijaan julkisia palveluja ja sinne työpaikkoja. "Hyvinvointivaltion puolesta - Ei EU:lle" on alku kehittää tätä yhteistyötä.

Katso sivut 6 ja 20

Ukrainan kriisi uusliberalismin seurausta

Uusliberalismi näyttää "kyntensä" tänään Ukrainassa. Sosialismin hajoamisen jälkeen siellä kehittyi nopeasti eliitti (oligarkit), jotka keskittivät haltuunsa kansan omaisuuden. Tällä hetkellä Ukrainan oligarkit Venäjän oligarkkien ja euroeliitin kanssa taistelevat alueen pääomien hallinnasta, markkinoista ja vallasta. Sen kärjistyneenä seurauksena autonrenkaat palavat ja ihmisiä kuolee. Ääriryhmien vaikutus lisääntyy.

Katso artikkeli Sivu 17

Sivut 2-3

- Loppu leikkauspolitiikalle
- Myös kapitalistien on maksettava
- Kuntalakiuudistus
- Blondi Kokkolasta

Sivut 4-5

- Sopimus - shoppailua
- Kipuraja häämöttää
- Sote-soppa kiehuu
- Duunarin ventti

Sivut 6-7

- Voitoissa hurja kasvu
- EU-vaaleissa yhteistyöhön
- Pääoma 2000-luvulla

Sivut 8-9

- "Inkku" 90 v. ja Matti 60 v.
- Kyykyttämisen loputtava
- Asukastaloja uhataan
- Supistuksia liikenteeseen

Sivut 10-11

- Kataisen verouudistus
- EU:n työttömyyspolitiikasta
- Näytelmä Kuusisesta
- "Liian monet meistä"
- Vaiettu totuus

Sivut 12-13

- Leningradin vapautus, taistelu Ukrainasta.

Sivut 14-15

- Kansankapitalismiako vai laillistettua varkautta
- Urheiludiplomatiaa Pjongjangissa
- Beirutin teurastaja

Sivut 16-17

- Unohtamisen suhteellisuudesta
- Sotshin häväistyskampanja
- Ukrainalainen Euromaidan

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Nuoriso koolla Ecuadorissa
- Solidaarisuutta Venezuelalle
- Hyvinvointivaltion puolesta
- Ei EU:lle

Kaikkien maiden proletaarit-liittykää yhteen!

K

kansanääni

Päätoimittaja:

Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki

0407330466

Helsinki 25.2.2014

Loppu leikkauspolitiikalle – kohti demokraattista muutosta

Poliittista keskustelua käydään Suomessa tällä hetkellä lähes yksinomaan säästöistä ja leikkauksista; milloin, miten ja kuinka paljon pitää leikata. Hallitus on vaalien lähestyessä hieman top-puutellut pahinta leikkausintoaan. Se on ilmoittanut, että säästöjä voidaan tarvittaessa jakaa useammalle vuodelle eteenpäin. Tämän ei pidä antaa hämätä, sillä säästötavoitteista ei olla tinkimässä senttiäkään.

Sen sijaan halutaan – demokratiaa syvästi halveksuen – sitoa valmiiksi jo seuraavienkin hallitusten kädet. Ilmeisesti oletetaan, ettei kansalaisten mielialoihin ja politiikan suuntaan ole luvassa muutoksia. Kansalaisia hämätään luomalla valheellista mielikuvaa, jonka mukaan säästöpolitiikka on lähinnä teknistä hallinnointia, ei ideologista politiikkaa. Todellisuudessa leikkauspolitiikka edustaa uusliberalistisen kapitalismin ideologiaa, joka on kiveen hakattuna EU:n perussopimuksissa. Säästökeskustelulle on ominaista, että sitä käydään yksinomaan kapitalismin asettamissa ahtaissa raameissa. Suurpääomaa ei vaadita tilille ahneudesta ja yhteiskunnan varallisuuden rohmuamisesta. Kapitalisteja sen sijaan hellitään jatkuvilla veronkevennyksillä ”kestävyysvaajeesta” huolimatta.

Virallisesta ideologiasta poikkeavat näkemykset pääsevät harvoin valtavirran julkisuuteen sananvapaudellaan ylpeilevässä Suomessa. Poikkeuksena ovat henkilöt, joilla on riittävä kansainvälistä painoarvoa, jotta heidät voitaisiin vaieta kuoliaiksi. Esimerkkinä käy yhdysvaltalainen taloustieteen nobelisti Paul Krugman. Krugman on arvostellut jyrkästi Kataisen hallituksen leikkauspolitiikkaa ja vedonnut pohjoismaisen hyvinvointimallin puolesta. Suomessa Krugmanin puheisiin on suhtauduttu olankohautuksella. Uusliberalistisen ideologian puhtauteen ei haluta säröjä. Kuten Kimmo Sasi totesi: ”Suomen ja Saksan linja vastuullisesta kansallisesta politiikasta on oikea” (HS 13.2.). Kokoomuksen mukaan EU-jäsenyys tuo Suomeen ”vaurautta ja uutta työtä”. Vastuullinen EU-politiikka on todellisuudessa kokoomuksen mielikuvitusmaailman ulkopuolella merkinnyt tuhansien työpaikkojen menetyksiä, pahenevaa nuorisotyöttömyyttä, syrjäytymistä, köyhyyden ja eriarvoisuuden lisääntymistä, tuloerojen kasvua, julkisten palveluiden näivettymistä sekä maaseudun kurjistumista. Vain täydellisen kyyninen ihminen voi väittää EU:n tuovan Suomeen ”vaurautta ja uutta työtä”.

STP vaatii radikaalia muutosta nykyiseen kovaan, uusliberalistiseen politiikkaan. EU-vaaliohjelmassamme todetaan: ”Tavoitteemme on yhteiskuntapolitiikan muutos, joka tekee oikeutta tavalliselle kansalle. On toteutettava tulojaon muutos pääomatulojen ja suurituloisten kustannuksella työtulojen ja perusturvan hyväksi. Leikkausten ja yksityistämisen sijaan tulee kehittää julkisia palveluja ja luoda sinne työpaikkoja”. Näemme, että nyt on viimeinen hetki ryhtyä vakavaan yhteistyöhön yhteisrintaman kokoamiseksi nykyistä politiikkaa vastaan ja demokraattisen kehityksen puolesta. Aloite yhteiskunnassa on jo liian kauan kauan ollut oikeistolla ja elinkeinoelämällä. Näiden ajama politiikka ei vastaa kansan enemmistön etua eikä tahtoa. STP osallistuu EU-parlamenttivaaleihin yhteisellä listalla SKP:n kanssa. Tavoitteenamme on entisestään voimistaa uusliberalismin vastaisen ja demokraattista muutosta ajavan yhteisrintaman kehittämistä EU-vaalien jälkeen.

Toimituksen pääkirjoitus:

Tommi Lievemaa

Tilaan

K

kansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 15 €.

☐ Olen maksanut tilaushinnan 15 €

☐ Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66

☐ Lehti laskuttaa

Sukunimi

Etunimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki

Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com

Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös ilmoittamalla sen sähköpostilla tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Suurkapitalistien maksettava osuutensa hyvinvointivalttiosta

Meille uskotellaan päivittäin, että Suomi elää yli varojensa. Sanotaan, että tarvitaan rakenteellisia uudistuksia toisin sanoen julkisen sektorin supistamista. Väitetään, että hyvinvointivaltioon ei enää ole varaa; tarvitaan miljardien leikkauksia. Suurkapitalistien etujärjestö Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), pankkien analytiikot ja porvaripoliitikot toittavat kaikki samaa tarinaa. Myös eduskunnan vasemmistopuolueet ja Perussuomalaiset ovat enemmän tai vähemmän samoilla linjoilla.

Keskustelua käydään lähinnä leikkausten ajoituksesta. Viime aikoina on hallituksen ja EK:n taholta esitetty ”myönnytyksiä”, joiden mukaan kolmen miljardin euron sopeutukset voitaisiin jakaa useammalle vuodelle. Kyse on kansaa koskelevasta hämäyksestä; julkisen sektorin raju karsinta on joka tapauksessa suunnitteilla. Tuleville vuosille hajautetut leikkaukset sitovat tulevaisuuden hallituksen kädet. Näin halvennetaan demokratiaa ja pyritään torjumaan vaihtoehtoisen politiikan mahdollisuuksia.

Julkiseen keskusteluun ei juuri mahdu vaihtoehtoisia näkemyksiä. Väitettä ”hyvinvointivaltioon ei enää ole varaa” ei yleensä kyseenalaisteta. Lähinnä keskustellaan siitä, pitäisikö kansaa piinata uusilla veronkorotuksilla vai julkisten menojen leikkauksilla. Viime aikoina on vaadittu muun muassa EK:n, Keskuskauppakamarin, kokoomuspoliitikkojen sekä Helsingin Sanomien suulla, että hallituksen olisi luovuttava ns. 50-50-jaosta, eli puolet veronkorotuksista, puolet menojen leikkauksia. Näiden tahojen mukaan uudet veronkorotukset eivät tule enää kyseeseen, koska verotus on kuulemma jo nykyisellään saavuttanut ylärajansa. On siis keskitettävä menojen leikkaamiseen ja ”rakenteellisiin uudistuksiin”.

Krugman tuomitsee hallituksen leikkauspolitiikan

Taloustieteen nobelisti Paul Krugman on jyrkästi eri linjalla Kataisen hallituksen kanssa leikkauspolitiikan järjestyksestä. Krugmanin mukaan nykyisessä tilanteessa ei ole mitään järkeä kiristää ruuvia yhä tiukemmalle. ”Suomi on tehnyt todella kovaa kiristyspolitiikka ilman minkäänlaista painetta markkinoilta. Poliitikot ovat olleet todella vastuuttomia”, sivalsi Krugman hallitusta Uuden Suomen haastattelussa Tukholmassa. ”Tehkää mitä tahansa, mutta älkää ainakaan kiristäkö enempää. Älkää enää pahentako tilannetta entisestään”, vetosi Krugman hallitukseen.

Krugmanin mukaan tilanne olisi helpompi, jos Suomi ei olisi mukana euroalueessa. ”Silloin teillä olisi mahdollisuus tehdä omaa rahapolitiikkaa. Nyt sitä ei ole”, Krugman painotti. Hän muistutti myös, että Suomi on Pohjoismaiden joukossa ainutlaatuinen talous, koska maa on muista Pohjoismaista poiketen mukana eurossa. Suomalaiset ”asiantuntijat” luonnollisesti kiireen vilkkaa tyrmäsivät talousnobelistin näkemykset euron haitallisuudesta maamme taloudelle.

Suurkapitalistit vapaa-matkustajina

Keskustelua Suomen ja maailman taloudesta käydään usein ikään kuin laput silmillä, sokeina ja tiedottomina maailmassa vallitsevasta to-

dellisuudesta. Monikansalliset suuryritykset ja maailman rikkaimmat ihmiset ovat näet siirtäneet viimeisen parinkymmenen vuoden aikana tulojaan kiihtyvällä tahdilla säätelyn ja verottajan ulottumattomiin. Pelkästään EU:n alueella verotuloja menetetään arviolta 1000 miljardia vuodessa suuryritysten verosuunnittelun ja veronkierron takia. Tax Justice Network -järjestö on arvioinut, että maailman rikkaimmat ihmiset ovat sijoittaneet veroparatiiseihin 11,5 tuhannen miljardin edestä omaisuutta. OECD:n alueella tästä summasta keskimääräisellä veroasteella jää saamatta 255 miljardin dollarin verotulot.

Veroparatiiseja ovat alueet tai valtiot, joissa on matala tai olematon veroaste, alhainen säätely sekä usein myös tiukka pankkisalaisuus tai muita salassapitokäytäntöjä. Tutkija Raymond W. Baker on arvioinut, että kehitysmaista lähtee vuosittain 500-800 miljardin edestä laittomia rahansiirtoja, joista pääosa päättyy veroparatiiseihin (Wikipedia). On hyvä muistaa tässä yhteydessä, että kaikesta maailmankaupasta n. 60 prosenttia on suuryhtiöiden sisäisiä siirtoja, tyypillisesti juuri esimerkiksi siirtoja kehitysmaista bulvaani-yhtiöiden kautta veroparatiiseihin.

Hätkähdyttävä tieto kapitalistisen maailmanjärjestyksen raakuudesta saatiin tammikuussa, kun Sveitsin Davosissa valmistauduttiin maailman talouseliitin perinteiseen kokoontumiseen: Kansainvälisen hyväntekeväisyysjärjestö Oxfamin raportin mukaan maailman 85 rikkainta ihmistä omistaa enemmän kuin 3,5 miljardia köyhintä yhteensä. Oxfam suosittelee lisäämään markkinoiden sääntelyä, veronkiertoa vastustavia toimia ja verotuksen progressiivisuutta. Oxfam huomauttaa, että verotus on monin paikoin regressiivistä: Mitä enemmän tienaa, sitä pienemmän osuuden tuloistaan joutuu maksamaan veroja.

Suomen ”korkeaa verotasoa” kauhistelevat vaikenevat tietoisesti

pääomatulojen verrattain kevyestä verotuksesta. Tosiasia on, että jos maassamme verotettaisiin pääomatuloja edes EU:n keskitasoa vastaavasti, koituisi siitä lisätuloja valtiolle 4-5 miljardia vuodessa. On vaikea ymmärtää puheita kestävyysvaajeesta, kun yhteisöveroa alennettiin hallituksen päätöksellä – hallituksen ”vasemmistopuolueiden” hyväksynnällä - 24,5 prosentista 20 prosenttiin.

Suomen lisättävä yhteistyötä Venäjän kanssa

Suomi luopui EU-jäsenyyden myötä omasta, itsenäisestä Venäjän-politiikastaan. Tämä on ollut paha virhe; passiivisuus Venäjä-suhteissa on vahingoittanut ja vahingoittaa maamme taloutta. Myös ulko- ja turvallisuuspolitiikan kannalta omat, aktiiviset suhteet Venäjään ovat perinteisesti olleet maallemme hyödyksi.

Lappeenrannan teknillisen yliopiston professori Pekka Sutela toteaa Vieraskynä-kirjoituksessaan Helsingin Sanomissa (10.2.): ”Yksi valteistamme on Venäjä. Maan tuonti kasvoi useita vuosia tavatoman nopeasti, jopa 30 prosenttia vuodessa. Suomessa sijaitsevien yritysten osuus Venäjän markkinoista kuitenkin supistui. Venäjän tuleva kasvu on paljon hitaampaa. Meillä on entistä vähemmän varaa markkinaosuuden laskuun. On yritettävä paljon kovemmin”.

Maamme ulkopoliittinen sidonnaisuus EU:hun haittaa hyvien Venäjä-suhteiden kehittämistä. EU:n tuki Ukrainan ”oppositiolle” kiristää EU:n ja Venäjän välejä, mikä luonnollisesti heijastuu myös Suomeen. Maassamme vallitseva yleinen Venäjä-kammo haittaa niin ikään hyviä naapuruussuhteita. Suomen tulisi nähdä Venäjä valtavana mahdollisuutena ja rikkaute-na, ei peikkona.

Tommi Lievemaa kirjoittaja on STP:n ehdokas EU-parlamenttivaaleissa

EI LEIKATA !!

Yhteistyö voimaksi STP

Keskeinen osa uusliberalismia ovat peruspalveluihin kohdistuvat leikkaukset. Siksi STP:n vaaliohjelmassa sanotaan: ”On toteutettava tulojaon muutos pääomatulojen ja suurituloisten kustannuksella työtulojen ja perusturvan hyväksi. Pääomien viennin ja globaalien keinottelun asemesta yritysten voittoja tulee ohjata kansallisen tason sijoituksiin ja investointeihin. Leikkausten ja yksityistämisen sijaan tulee kehittää julkisia palveluja ja luoda sinne työpaikkoja.”

Kuntalakiuudistus – tie yksityistämiseen

Matti Laitinen on STP:n ehdokas ”Hyvinvointivaltion puolesta- Ei EU:lle”- listalla

Tämän hankkeen todellisenä päämääränä on kuitenkin ensisijaisesti yksityisomistukseen perustuva kuntasektorin liiketoiminta ja toisijaistaa yhteiskunnalliseen omistukseen perustuva palvelutuotanto. Hallituksen sopima yhteisöveron alentaminen 4,5 prosenttiyksiköllä v. 2014 alussa niveltä erinomaisesti tähän tavoitteeseen. Kuntien tulee yhtiöittää liikelaitoksensa v. 2014 loppuun mennessä tai järjestää toiminta muuten niin, ettei se vääristä markkinoita.

Eduskunta hyväksyi kunta- ja kilpailulain muutokset

Eduskunta hyväksyi kesäkuussa 2013 hallituksen tekemät kunta- ja kilpailulain muutokset. Syyskuussa 2013 voimaanastuneet lait tähtäävät kilpailuneutraliteetin lisäämiseen kuntien ja yksityisen palvelutuotannon välillä. Kunnat veloitetaan yhtiöittämään toimintansa kilpailutilanteessa. Käytännössä tämä koskee kuntien liikelaitoksia silloin, kun nämä tarjoavat palveluitaan muille kuin omalle kunnalleen tai sen asukkaille. Yhtiöittämisvelvollisuus ulottuu myös virastomuotoi-

Suomen istuvan hallituksen uusliberalistista luonnetta kuvaa sen halu kiihdyttää kunnallisten palveluiden yksityistämistä Suomessa. Syyskuussa 2013 voimaanastuneen kunnaja kilpailulakimuutoksen perusteluna oli Euroopan komission EU-valtiontukisäännöksienvastaisiksi katsomien tukien poistaminen. Hallitus haluaa poistaa kuntien elinkeinotoiminnalta konkurssisuoja ja veroetudet, koska heidän mielestään nämä vääristävät kilpailua.

Kuva: Heikki Männikkö

Kunnallisvaaleissa 2012 esitimme, että hyvinvointipalvelut hoidetaan pelkästään kunnallisina toimintoina. EU-vaalissa tunnuksemme on: ”Julkisen sektorin purkaminen ja yksityistäminen on pysäytettävä ja terveydenhuoltoa on kehitettävä pelkästään yhteiskunnallisena toimintana”

seen toimintaan, jos siihen sisältyy kilpailutettavissa olevaa taloudellista toimintaa.

Elinkeinoelämän keskusliitto arvostaa lakimuutosta

EK:n mielestä kilpailulainsäädännön tavoitteena on terve ja toimiva kilpailu sekä markkinoiden häiriötömyys. EK tarkoittaa terveellä kilpailulla sitä, että kilpailua vääristävään toimintaan – etenkin kuntien tuottamiin palveluihin – on puuttava tarvittava lakiteitse. Elinkeinoelämä sai ututettua uuteen kilpailulakiin julkisen elinkeinotoiminnan viranomaisvalvonnan. Jos kunnan tai kuntayhtymän harjoittama taloudellinen toiminta tai sen

rakenne vääristää tai estää terveen ja toimivan kilpailun edellytyksiä ja syntymistä markkinoilla tai on ristiriidassa kuntalaissa säädetyn markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimuksen kanssa, Kilpailu- ja kuluttajaviraston pitää puuttua asiaan. Tämä oli tärkeä voitto työnantajajärjestölle, koska sen käsityksen mukaan valtion tukema julkinen sektori aiheuttaa pahimmat kilpailun vääristymät markkinoilla.

Lisäksi kapitalistit peräivät asemansa kohentumista mm. rautatiekaluston ja julkisten toimitilojen käytön suhteen. He halusivat poistaa yrityskauppojen valvonnan voidakseen hoitaa bisneksiään miensä mukaan. Kapitalistit eivät halua ryhmäkannamenettelyn leviäv-

vän Suomeen tai EU:hun.

Kilpailuneutraliteetin varjolla voi ryöstökastaa

Kilpailuneutraliteetilla tarkoitetaan sitä, että taataan yksityiselle ja yhteiskunnalliselle tuotantosektoreille tasapuoliset kilpailuolosuhteet. Uusliberalistien mukaan kilpailutilannetta vääristävät julkisen sektorin elinkeinotoiminta, julkinen rahoitus tai tuki yrityksille sekä kunnallisten liikelaitosten höllempi verokohtelu. Kapitalistien mielestä kuntien liikelaitosten kilpailuneutraliteettia koskevat ongelmat voidaan poistaa muuttamalla niiden toiminta osakeyhtiö-, osuuskunta-, yhdistys- tai säätiömuotoiseksi sekä suosimalla yksityisiä palvelujen tuottajia.

Kilpailuneutraliteetti koskee monia kunnallisia toimintasektoreita kuten ravitsemus- ja majoitus toimintaa, liikuntapalveluja, jätehuoltoa, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palveluita sekä työvoimapolitiittisia koulutuspalveluita. Muita kiinnostuksen kohteita ovat kuntien energia- ja vesilaitokset, satamat ja joukkoliikenne.

Kuinka kilpailuneutraliteetti toteutetaan?

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ensin kuntaan perustetaan yksityinen yhtiö, joka tarjoaa esim. samanlaisia sosiaali-, terveys-, hoiva- ja erityisryhmien asumispalveluja kuin kuntakin. Tämä johtaa siihen, että joudutaan kilpailutilanteeseen. Seuraavaksi kilpailuvirastoon lähetetään toimenpidepyyntö. Jotta toimittaisiin EU:n neljän vapauden hengessä, toiminta osoitetaan kilpailulain mukaisesti pääsääntöisesti yksityisen tahon hoidettavaksi. Tämän seurauksena yksityistäminen etenee ja tiet kansainvälisille palveluntuottajayhtiöille ja pääomalle avautuvat. Kunnan on sallittua tuottaa palveluita omana toi-

mintana kilpailutilanteessa, jos tällainen toiminta on niin vähäistä, ettei sillä ole markkinavaikutuksia.

Laissa rajataan tehtäviä, joita ei katsota hoidettavan kilpailutilanteessa markkinoilla. Tärkeimmät rajaukset koskevat kunnan lakisääteisiä tehtäviä, yhteistoimintana hoidettuja sekä monopolin muodostavia tehtäviä. Suurin osa sosiaali- ja terveyspalveluista on lakisääteisiä, eli lainsäädäntö velvoittaa kunnat järjestämään nämä palvelut

Kuntien liikelaitokset yhtiöitetään ja yksityistetään

Suomen kunnissa toimi v. 2008 yhteensä 193 liikelaitosta. Kunnalliset liikelaitokset eivät voi toimia enää kilpailutilanteessa markkinoilla. Kaikkea kuntien kannattavaa liiketoimintaa verotetaan niiden yleishyödyllisyydestä huolimatta, koska ne heikentävät toiminnallaan yksityisyritysten tuottavuutta ja niiden vapaata liikkuvuutta. Mikäli kunta tuottaa palveluita tai tavaroita kilpailutilanteessa markkinoilla sen hinnoittelun täytyy olla markkinaperusteista. Markkinahinnoittelu vastaa sitä hintatasoa, jolla yksityiset yritykset hinnoittelevat tuotteensa. Tällainen menettely takaa, että kohtuuhintaiset palvelut katoavat, koska kaikkien palveluiden tulee tuottaa voittoa. Terveystä ja hyvinvoinnista tulee entistä likaisempaa ja eriarvoistavampaa liiketoimintaa.

Yhtiöittämisellä on myös heikentävä vaikutus kuntatalouteen. Yhteisöveron alentaminen pienentää kuntien verotuottoja. Osakeyhtiövaiheessa kuntakonsernit alkavat myös myydä kiinteistöjään, maitaan ja osakkeitaan yksityisille sijoittajille. Niille käy kuin suomalaisille valtionyhtiöille ja ne siirtyvät ajallaan ulkomaiseen omistukseen.

Lain mukaan kunta voi edelleen

Jatkuu sivulla 5

Blondi Kokkolasta

Pitkälle sotien jälkeen maata hallitsivat täysi-ikäiset, jotka olivat kokoomuslaisia, maalaisliittolaisia, demareita ja kansandemokraatteja. Kolmella ensimmäisellä oli konservatiiviset vanhaa säilyttävä mieli, mutta toisistaan poikkeavat käytännön tavoitteet. Vain kansandemokraateilla oli selkeää radikaali vaihtoehto. Sen ansiosta heillä oli vankka kannatus. Pariin otteeseen he saivat neljänneksen äänistä.

Noihin aikoihin puolueilta vaadittiin paitsi perusteellista tavoitteiden ymmärrystä myös vankkaa kokemusta, joka saattoi kertoa vain vuosien kuluessa. Ilman hyvää tietoa ja kokemusta oli vaara, että koko potti luisui vasemmalle. Nyt kaikki on toisin. Maata hallitsevat nuoret ellei peräti keskenkasvuiset.

Heistä eduskuntaan ilmestyi ensin Siilinjärveltä 27 vuotias Jyrki Katainen, joka lähes samaa tietä nousi Kokoomuksen puheenjohtajaksi, valtionvarainministeriksi ja pääministeriksi. Seuraavissa vaaleissa eduskuntaan tuli 27 vuotias Jutta Urpilainen, blondi Kokkolasta. Myös hänestä jokuinkin samalla vauhdilla tehtiin vastavalmistuneen luokanopettajan kokemuksella demareiden puheenjohta-

ja ja valtionvarainministeri.

Kokemattomuuttaan tai muiden käskystä Jutta Urpilainen julisti viimevuoden elokuussa, että talouspolitiikan peruspilarit ovat valtion budjetti, rakenneuudistus, lisäbudjetti ja maltillinen palkkaratkaisu. Asiallisesti ne ovat vain lillukanvarsia, sillä todelliset talouden peruspilarit ovat pääomat, työvoima, vienti, tuonti ja kotimarkkinatuotanto.

Näille todellisille peruspilareille 1980-luvulla aloitetulla politiikalla annettiin rajattomat vapaudet. Siksi pääomat karkasivat maasta, työvoiman vajaakäyttö, työttömyys, kasvointi taivaisiin, kun tavaroiden tuotanto jätettiin ulkomaisten suuryhtiöiden ylivoimaisten resurssien armoille. Siinä leikkissä työllistävällä kotimarkkinatuotannolla ei ollut mitään mahdollisuuksia. Siksi se ajettiin alas.

Hallituksen muodostamisessa ei ole kyselyt enempää aatteellisuuden, kokemuksen tai asiaankuuluvan tiedon eikä taidonkaan perään. Tärkeintä oli porvarillisen aatemaailman hyväksyminen karvoineen ja nahkoineen päivineen ja kansan kannalta väärän politiikan jatkaminen. Siinä tiedonpuute oli vahvuus. Sen ansiosta asiaansa osaavat kapitalistien lakeijat voivat ohjailla hallitusta mielin määrin. Myös hyvinvointivaltion ja työpaik-

kojen luomisen hokemisen oppiminen nähtiin hallitukseen liittymisen vahvuudeksi. Muulla ei ole suurempaa väliä.

o o o

Kaikkien itse aiheutettujen ongelmien vuoksi hallitus presidenttiä myöten ja koko eliitti voivottelevat, kuinka julkiset menot ovat paisuneet ja paisuvat. Voivottelu on luonteva osa kaiken kattavassa valheiden peitossa. Julkisten menojen vertaaminen bruttokansantuotteen on petos niin syvältä kuin olla ja voi.

Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana julkisten menojen keskimääräinen vuosikasvu oli 4,1 %, reaalisesti 1,8 %. Julkisten menojen kasvu ei siis ole mitenkään hurjaa. Niinpä koko ongelma on tuotannossa, joka yleisesti tunnustetaan, mutta sille ei haluta tehdä mitään, kun se aiheuttaisi ongelmia EU:lle ja ennen kaikkea globaalille suurpääomalle.

Suomi on ajautunut taantuman alhoon, josta se ei pääse pois aikaan nähtävissä olevana aikana. Vuonna 2008 iski lama. Bruttokansantuote (bkt) jäähähti 185,7 miljardiin euroon. Sen jälkeen tuotanto on polkenut paikallaan. Kaudella 2009–2013 tuotanto oli keskimäärin 184,4 miljardia euroa, eikä juuri

kummempaa ole näköpiirissä. Kahdentoista koti- ja ulkomaisen enustajalaitoksen mukaan vuodelle 2014 lupaavat vain olematonta 0,6 tai enintään vaatimatonta 2,3 prosentin kasvua.

Pohjoismaisten tilastokeskusten perusteella jopa Helsingin Sanomat (28.12.13) osoitti, että oleellisen tärkeät sosiaali- ja terveydenhoitokulut olivat asukasta kohden Norjassa 18 347, 25 % bkt:stä, Tanskassa 14 250, 34 % bkt:stä, Ruotsissa 12 750, 30 % bkt:stä ja Suomessa 10 850 euroa, 30 % bkt:stä. Suomen ja Ruotsin osuus bkt:stä oli sama, mutta euroissa ero oli huikea. Ruotsin menot olivat lähes 18 prosenttia suuremmat. Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä todelliset erot ovat todella valtavat. Sosiaali- ja terveydenhoitokulut on aina laskettava asukasta kohden, muut tavat ovat pelkkää petosta.

Tätä taustaa vasten tuntuu röyhkeältä nimittää Suomea pohjoismaiseksi hyvinvointivaltioksi varsinkaan, kun hallituksella eikä yleensä eduskuntapuolueilla ole yhtään aikomusta kuroa välimatkaa kiinni. Päinvastoin. Jatkuvasti tehdään uusia leikkauslistoja.

o o o

Meillä hoetaan, että Suomikin on ahtaalla, kun kansainvälinen ta-

lous on vaikeuksissa eikä vienti vedä. Vertailukelpoisessa Tanskassa bruttokansantuote on 41 900 ja Ruotsissa 41 800 euroa asukasta kohden, mutta Suomessa vain 35 600 euroa. Tässäkin Suomi on jäljessä 18 %. Miten on mahdollista, että kurja kansainvälinen taloustilanne puree meihin, mutta ei ruotsalaisiin eikä tanskalaisiin?

Näistä maista Suomi on ainoa, jonka on vietävä tavarat ensi joulila/autoilla, sitten laivoilla ja jälleen joulila/autoilla päästäkseen Euroopan suurille markkinoille. Suomen logistiikka tulee poikkeuksellisen kalliiksi ja tekee yhdestä maailman kilpailukykyisimmästä tuotannosta kannattamatonta.

Tämän täysi-ikäisen kapitalistit tietävät erittäin hyvin. Pääomien vienti tulee halvemmaksi. Siksi he ovat vieneet maasta 600–700 miljardia euroa. Nyt se vastaa vähintään kolmen vuoden bruttokansantuotetta. Pääomien, tavaroiden, palveluiden ja ihmisten vapaan liikkumisen sekä ylimmän lainsäädäntö-, tuomio- ja budjetivallan menettäneenä Suomi EU-maana vajoaa yhä syvemmälle ja syvemmälle kurjuuden syövereihin. Tälle hallitseva nuoriso ei osaa eikä tahdo tehdä mitään.

On päästävä irti vapaakaupasta – irti EU:sta!

Kai Kontturi

Sopimus - shoppailua ja muuta mukavaa

Helsingin käräjäoikeus teki 31.1 päätöksen, joka mahdollistaa ns. sopimus-shoppailun Suomessakin. Kyseessä oli erään mainosjakajan yhdessä Posti – ja logistiikka alan unionin PAU:n kanssa nostama kanne Jakelu – Expert-yhtiötä vastaan. Jakaja vaati yhteensä 3000 euron palkkasaatavia. Vaade perustui Posti ja logistiikka-alan unionin PAU:n sekä Tieto ja tekniikka-alan työnantajiliiton TIKLI:n kanssa solmittuun yleissitovaan työehtosopimukseen. Jakelu – Expertissä ei noudatettu yleissitovaa työehtosopimusta, vaan Suomen mainosjakajien etujärjestön, SME:n ja työnantajaa edustavan suoramajonnan ja kaupunkilehtiön erillisjakeluyhdistyksen SKE:n välistä ns. normaalisitovaa sopimusta.

SME- työnantajan paperijärjestö

Tässä kohtaa on syytä selostaa, mikälainen ”etujärjestö” SME on. Sen perustivat lokakuussa 2009 Jakelujuniorit Oy:n entinen varatoimintajohtaja, viestintäkonserni Jantton Oy:n tutkimusasistentti ja jakelujunioreiden jakeluvalvoja. Kyseessä on siis työnantajan perustama ja johtama ammattiyhdistys! Sillä ei ole toimistoa, ei ainuttakaan luottamusmiestä, eikä omaa työtömyyskassaa. Sen puheenjohtajan saa kiinni torstaisin puhelimitse klo: 12.00 – 13.00. SME käy työehtoneuvotteluja SKE:n kanssa, joka sekin on sattumalta perustettu syksyllä 2009. Näiden yhdistysten nettisivujakin on vaikea erottaa toisistaan.

Käräjäoikeus noudatti työnantajan linjaa

Helsingin käräjäoikeus katsoi, että SME on aidosti perustettu ajamaan

työntekijöiden asiaa, vaikka sen sopima palkka on kolmasosa yleissitovaa palkkaa pienempi. Tämä ei käräjäoikeuden mielestä ole kohtuutonta – ja sen mukaan perustajien huolena on ollut alan työpaikkojen säilyminen. Näin siis käräjäoikeus, vaikka yleissitovaa sopimusta noudatetaan yli viidessäkymmenessä alan yrityksessä, joilla paremmasta palkkatasosta huolimatta menee hyvin. Kanne siis hylättiin ja PAU velvoitettiin maksamaan yhteensä 17.000 euron oikeudenkäynti kulut ja todistajapalkkiot.

Oikeuslaitoksen puolueettomuuden testausta

Päätöksestä on valitettu ja se menee hovioikeuden käsittelyyn. Toivoa sopii, että hovissa on hiukan enemmän asiantuntemusta kuin käräjäoikeudessa. Jos tämän kaltainen sopimus- shoppailu yleistyy, ovat suomalaiset työläiset kusessa lopullisesti.

Ay-johtoa marssimassa ”Kataisen korpilampeen” 26.8.13 saamaan ohjeita. Lammasmaun tavoin korvat taisivat heilua, mutta määkimistä ei kuulunut. Mikko Mäenpää (oik.) sitten radiossa julisti yhteisistä tahoista. Mäenpää tästä joukosta ”tehtävänsä tehneenä” on jättänyt paikkansa, mutta jatkaa ”erityistehtävissä” suurella palkalla pahan-tekoon muualla. Häntä meidän ei tule koskaan ikävä.

Voidaanhan juttu tietysti kääntää toisinkin päin: Työläiset vaan perustamaan työnantajien etujärjestöä ja neuvottelemaan sen kanssa työehdoista ja viiden euron palkankorotuksista tuntipalkkaan. Sitten vaan käräjille jos työnteettäjä kieltäytyy maksamasta.

”Kataisen Korpilammen seurausta”

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n työmarkkinajohtaja Lasse Laatu- nen laukoi mielipiteenään, että vähintään seuraavat viisi vuotta pitää mennä 20 euron palkankorotuksilla. Pannaan tämä muistiin. Laatu- nen ei sentään vaatinut nolla linjaa eikä palkan - alennuksia kuten työnteettäjillä on viimeaikoina ollut tapana. Laatusen vaatimus oli oikean suuntainen, mutta riittämätön. - Yksi nolla lisää, niin ollaan lähellä sopimusta!

Ei mikäänlainen ”myönnitys” riitä työnantajille

Laatunen vaatii myös eläkeiän nostoa. Hänen mukaansa 65 ei riitä. Perusteluna hän esitti, että monet Euroopan maat ovat nostaneet eläkeiän 67:n ja ylikin. Laatuselta on kokonaan jäänyt huomaamatta, että yksi näistä maista on Suomi. Meillähän voi töitä tehdä 68- vuotiaaksi, jos haluja ja terveyttä riittää. Eikä työntekoa senkään jälkeen mikään laki kiellä. Nykyinen laki, jolla eläkkeelle voi jäädä 63 – 68 vuotiaana on yleisesti duunarien keskuudessa todettu kohtuulliseksi. - Monet raskasta työtä tekevät yrittävät sin- nitellä työelämässä 63- vuotiaaksi. Joiltakin se onnistuu, mutta ei kai- kilta.

Keskimääräinen eläköitymisikä on viimeisimpien tilastojen mukaan 60,9 vuotta. Ruotsissa voi jäädä eläkkeelle 61 – 67 vuotiaana. Siellä kuitenkin työskennellään kaksi vuotta pidempään kuin Suomes- sa. Syytä tähän voisi EK ja Laatunenkin pohtia. Onkohan suomalaisessa työelämässä jotakin vikaa, kun porukka eläköityy jo 61 vuotiaana?

Voima ratkaisee, miten sopimukset kirjoitetaan

Työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat syksyllä niin sanotussa työlli- syys – ja kasvusopimuksessa laajan mandaatin antavan lausekkeen, jo-

ka antaa mahdollisuuden (katso KÄ 4/13) ”kirjoittaa kokonaan uusi- si lait työrauhasta ja työehtosopi- muksista”, kuten Laatunen asian il- maisi. Hänen mielestään työrauhajärjestelmä vuotaa. EK:n ja Laatusen mielestä kaikki lakot pitäisi kieltää. - Työpaikoilta kantautuneiden tie- tojen mukaan duunarit sen sijaan vaativat kaikkien työtaisteluoikeut- ta rajoittavien pykälien poistamista. Niinkin päin voidaan kirjoittaa uu- siksi lait työrauhasta ja työehtoso- pimuksista.

SAK toimii vasta, kun jäsenet reagoivat.

SAK ei ole lakko-oikeuden rajoit- tusten poistamista vaatinut. Pitäisi

vaatia. - Muuten olemme tilantees- sa, jossa mainosjakelu-alan kaltaista sopimus-shoppailua tulee olemaan joka alalla. SAK:n ja muiden työnte- kijäkeskusjärjestöjen on vaadittava rajoittamatonta lakko-oikeutta. Li- särajoituksia ei missään tapaukses- sa saa hyväksyä. Se johtaisi täydelli- seen isäntävaltaan ja työnteettäjien diktatuuriin.

Tämän vuoden tärkeimpiä kamppailun aiheita ovat yleissito- vien työehtosopimusten puolusta- minen, eläkeiän alarajan noston es- täminen ja lakko-oikeuden rajoitus- ten poistaminen.

Markku Nieminen
pääluottamusmies
Toimituksen otsikointi

Sähkönsiirtomme myytiin ulko- maille, miksi ?

Suurin syy Suomen sähkönhin- tojen kalleuteen ja jatkuviin kal- listumisiin myös tulevaisuudessa on siinä, kun sähkömarkkinam- me ”vapautettiin”, ja Suomi lii- tyi 1998 Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteiseen sähköpörssiin Nord Pooliin.

Silloinen elinkeinoministeri Mauri Pekkarinen (kepu) ylisti hallituksen päätöksen merkitsevän jatkossa suomalaisille edullisinta mahdollis- ta sähköenergian hintaa. Vaan kuin- kas sitten kävikään? Sähkön hintaa nostetaan jatkuvasti ja siirrytään yhä nopeampaan ja vuodenaika kohtaiseen - hinnoitteluun.

Ja nyt tämä Suomen valtion enemmistö omisteinen Fortum myi koko sähkönsiirron toimintan- sa uudelle osakeyhtiölle. Nykyhal- litus on myös syyllinen tähän. Nyt 640 000 kotitalouden sähkönjake- lusta vastaa puhtaasti voiton tavoit-

teluun toimintansa pohjaava taho. **Tämän Suomi Power Net- works Oy:n isoimmat osakkaat** ovat ulkomaisia suursijoittajia aust- raliaalainen First State Investments ja kanadalainen Borealis Infrastruc- ture, molemmat 40% osuudella. Tä- mänkin kaupan taustalla on osa laa- jempaa ideologiaa. Kaupan taustal- la ovat EU:n vaatimukset siitä, et- tä energiayhtiöiden pitäisi luopua siirtoverkkojensa määräysvallasta. Mutta kuluttajalla on nyt siirtohin- nan kilpailuttamisessa suuri ongel- ma, siirtohintaa EI voi kilpailuttaa. **Onpa niin mukavaa kun For- tum muisti asiastaan juuri tä- nään** (8.1) lähettämällä ilmaisen sähkökulutusvahdin minulle, jolla voin seuraila yhä vähenevää säh- kön käyttöämme, mutta siitä huoli- matta - yhä kohoavaa hintaa.

Jori Porspakka
Jokela/Tuusula

Joko kipuraja häämöttää ?

Suomi kiemurtelee EU:n kynsis- sä kuin kasiainen ongenkousus- sa. Kaikin tavoin yritetään selvitä tulematta syödyksi. Lopulta kie- murtelevan Suomi-madon huo- maa viekas särki (Barosso), jo- ka aluksi hiljalleen vie palan ker- rallaan ja lopuksi jollain ovelal- la tavalla ryöstää loputkin jäljel- lä olevasta madosta (Suomi). Kai- ken kukkuraksi syyttää tapahtu- masta lahna (Lehman brothers) parvea.

Julkiset hankinnat

Törmäsin tuossa nettiä selaillessa- ni käsitteeseen Hilma. Aloin tut- kimaan, mitä tämän sanan taakse kätkeytyy? Yllätykseksi huomasin kyseessä olevan EU:n yhteneväinen julkisiin toimintoihin suoritettavien hankintojen määräävä laki. Lyhykäi- syydessään seuraavanlaisesti: Julki- sillä hankinnoilla tarkoitetaan sel- laisia tavara-, palvelu- ja rakennus- urakkahankintoja, joita valtio, kun- nat ja kuntayhtymät, valtion liikelai- tokset sekä muut hankintalainsä- dännössä määriteltyt hankintayksi- köt tekevät oman organisaationsa

ulkopuolelta. Merkille pantavaa täs- sä laissa on sen sääntely, jonka mu- kaan yleiset hankinnat on määrätyn kynnshinnan ylittyttyään laitettava koko EU:n tietoon ja näin yleisesti kilpailutettavaksi EU:n sisällä.

Tässä vaiheessa nousivat nis- kakarvat pystyyn ja soitin parit puhelut. Kysyin, mitkä ovat edelly- tykset päästä tähän kilpailuun mu- kaan? Vastaukset olivatkin yllättä- viä (tai toisalta ei). Jossain Hilman helmojen alla päätetään yritykset, jotka saavat osallistua tähän julkis- kilpailutukseen. Lisäksi selvisi, että yrityksen liikevaihdon on ylitettävä määrätty summa päästäkseen osal- liseksi kilpailutuksesta.

Tämä selvittikin minulle mi- ten kieroista pelistä tässäkin lop- pujen lopuksi on kysymys. En- sinnäkin pienyritykset, joiden lii- kevaihto on muutamia kymmeniä tuhansia, eivät ole kuulemma riit- tävän varmoja palvelun tuottajia, vaikka ammattitaito varmasti riit- täisi. Toiseksi Suomen yleisen hinta- tason johdosta ei voi myydä omaa työtään kovinkaan edullisesti. Kuin- kahan monessa tapauksessa suo-

malainen yritys nykypäivänä voit- taa tarjouskilpailun?

Uskomatonta toimintaa, täl- lä mukamas taataan rehellinen, yh- teneväinen ja yrityksiä syrjimätön käytäntö. En jaksakaan käsittää, miten voi olla järkevää kilpailuttaa koti- maisia urakoita ulkomaisilla yrityksillä. Eipä tarvitse ihmetellä, miksi suomalaisten työttömyysluvut ru- mentuvat ja pahoinvointi lisääntyy. Valtio ja kunnat syövätkä etunenäs- sä kuntalaisten elinmahdollisuudet viemällä rahat ulkomaille. Lisätieto- ja aiheesta löytyy www.hankintail- moitukset.fi sivuilta.

Missä kulkee kansalaisten kipuraja?

Jokohan ruvetaan Suomessakin saavuttamaan kipuraja tällä menol- la? Ilmassa alkaa olla hiljalleen kapi- nahankeä ja sen suorastaan haistaa. Itsenäisyyspäivien yhteydessä koet- tu mellakan poikanen on alkusoit- toa sanon minä. Nykypäivän uutiset Fortumin sähkönsiirron myymises- tä ulkomaiseen omistukseen, ym.. Vastaavat uutiset tolkkumasta ra- hojen tuhlauksista jonnin joutaviin

tutkimuksiin ja tutkielmiin ovat omiaan lietsomaan kapinahankeä. Silloin kun valtio päättää omista- mansa koko kansaa koskettavan perustarpeen myynnistä ulkomai- seen omistukseen, on se myynyt oman kansansa kapitalistisen pyö- rän mutteriksi. Kasvatetaan vaan valtion velkaa, että saadaan työn- tää Kreikkaan ja vastaaviin maihin rahaa mukamas elinolosuhteiden parantamiseksi. Ippujen lopuk- si rahat menevät loppu muihin sui- hin, perus kreikkalainen kärvistelee edelleen mahdolltomuuden muu- rin juurella. Muista en tiedä, mutta minun kipuraja on ylitetty.

Voiko pätkätöillä elää?

Minun käsityskyky ei riitä selvittä- mään, miten pätkätöitä esim 4h pvä tekevät ihminen voi tänä päivänä ra-

kentaa tulevaisuuttaan ja suunni- tella tulevaa? Se on sula mahdotto- muus. Esimerkiksi kaupan kassassa pätkätyöläinen 4h/pvä tienaa sen 10€/h eli 40€/ pvä toisin sanoen al- le 1000/kk. Miten voi olla mahdol- lista ohjata työttömyyskassasta ih- minen pätkätöihin, vaikka hyvin tie- detään, ettei ihminen sillä tule toi- meen. Näillä tempuilla saadaan ti- lastoa kauniimmaksi ja työttömyys- lukuja pienemmiksi ja siirrettyä ih- minen toisen instanssin pyöriteltä- väksi. Perheen peruselinmahdolli- suudet eivät siitä parane. Säännöl- lisen epäsaännöllinen työ aiheuttaa työuraan toistuvia katkoksia. Pätkä- työ tuottaa Suomessa taloudellista ja sosiaalista survattomuutta sekä työtätekeviä köyhiä, tätäkö on hy- vinvointi kysyn minä?

Reijo Rytönen

STP:n EU-vaali ohjelmassa todetaan: ”Kuntatalouden ja ympäristön kannalta olisi välttämätöntä, että kuntien ja muiden julkisyhteisö- jen toiminnoissa suositetaan paikallisia toimijoita. Yli kansallisvaltio- den tapahtuva kilpailutus kieltää lähiuottajien toiminnot ja lähellä tuotettujen elintarvikkeiden käytön. Tämä ei ole edes silloin suota- vaa, kun lähipalvelut ovat jonkun verran kalliimpia. Siksi EU:n kil- pailutusdirektiivi tulee purkaa.”

Sote-soppa kiehuu - upeaa, fantastista !!

Alkukesän valoisana yönä 2011 väsyneet puolueiden neuvotte-
lijat kirjasivat hetken mielijoh-
teesta hallitusohjelmaan kunta-
ja palvelurakennemuutoksen eli
Kuprun. Siinä todetaan, että hal-
litus tekee lakiesityksen asiasta
vuoden 2011 aikana.

Karttatarjoituksia ja maa- kuntakierroksia

Kuntaministeri Virkkunen teki kart-
tatarjoituksia valtiovarainministe-
riön kuntaosaston huoneessaan ja
seuraavana keväänä hän lähti esit-
telemään 70 kunnan malliaan kun-
tapäättäjäille. Vastaanotto oli tyr-
määvä: vain kaupunkien muutama
kokoomuslainen kannatti paperia.

Kataisen ja Virkkusen joh-
dolla hallitus ajaa vuosituhannen
kuntalahtaushanketta kuin käär-
mettä pyssyyn. Eduskunta- ja kun-
tavaalien alla vannottiin, että pak-
koliitoksia ei tehdä. Vaalien men-
tyä kerrotaan, että valtioneuvos-
to voi yhdistää kriisikunnan johon-
kin muuhun kuntaan. He eivät kan-
nata pakkoliitoksia - niitä tehdään
vain, jos kunnat eivät vapaaehtoi-
sesti suostu liitoksiin.

Juhani tanski on STP:n ehdokas
”Hyvinvointivaltion puolesta- Ei
EU:lle”- listalla

Kuntien valtionapuja on vä-
hennetty ilmeisenä tavoitteena, et-
tä kaikki kunnat olisivat kriisikuntia.
Kunnat ovat saaneet lausua mielipi-
teitä monenlaisista Kupru-ehdotuk-
sista.

Pakkokeinot käyttöön

Viime huhtikuussa hallitus toi edus-
kuntaan lakiesityksen, jolla mm. pa-
kotetaan kunnat selvittämään kun-

taliitoksia. Jos selvitys tehdään ai-
dosti, lopputuloksena useimmiten
on liitosten torjuminen. Siltä varal-
ta valtioneuvosto lähettää kuntiin
selvitysmiehet, jotka aina suositta-
vat liitoksia. Ministeriön lähettämät
konsultit laativat selvityksiä teks-
tinkäsittelyohjelman tangontans-
simis- eli ”Etsi korvaa”-toiminnolla.
Kuntien nimet muutetaan ja taas
uusi kuntaliitosselvitys on valmis.

Selvityksen pitää aina tuot-
taa tulos, että kuntien on yhdis-
tyttävä. Selvityksessä ei saa tulla
tulokseen, että kuntaliitos aiheut-
taisi lisäkustannuksia ja turhan by-
rokratian lisäyksen. Kiellettyä on
pohtia, voisiko toimintoja tehostaa
jakamalla suurkaupunkeja toimiviin
osiin. Jyrkästi tuomittavaa on poh-
tia, voisiko toteutettujen liitosten
kokemuksista jotain oppia.

Virkkunen ajaa pontevasti
pieniä kuntia yhteen, sillä ”vain
suuret kunnat pystyvät tarjoamaan
kansalaisilleen lain suomat pal-
velut”. Mm. tutkijat Olli Mäenpää,
Kaarlo Tuori ja Kari Prättälä tyrmää-
vät hallituksen kunta- ja sote-uudis-
tuksen sekä valmistelun että tarkoi-
tuksen osalta. Vain täysin kriittisen
ajattelukyvyyn menettänyt ja alistet-
tu kansa suostuisi nielemään halli-
tuksen valheet suuruuden ekono-
miasta. Kaikki ministerit ja kansan-
edustajat tietävät tilastojen ja to-
teutuneiden kuntaliitosten osoit-
tavan, että pienet kunnat tarjoa-
vat koulutus-, sivistys- ja sote-pal-
velut keskimäärin pienemmin kus-
tannuksin.

Tuuliviirit Katainen ja Urpilainen

Jyrki Katainen sanoi vuoden 2007
eduskuntavaalien edellä Uu-
tis-Jousi-lehdelle: ”Kuntaliitok-
sia ei pidä tehdä väkisin hallitu-
ksen mahtikäskyllä. Ja miksi? Sik-
si, että mikäli kunnat vastentahtoi-
sesti liitetään yhteen, katoaisi pai-
kallinen kehittämismotivaatio ei-
kä liitoksesta olisi mitään hyötyä.”
Toukokuussa 2012 Jutta Urpilainen
sanoi Aamulehdelle, että ”SDP ei
lämpene pakkoliitoksille edes sil-
loin, kun vapaaehtoiset toimet ei-
vät riittä turvaamaan kuntalaisten
palveluja. Puolueen kanta ei ole
muuttunut eikä se voi muuttua.”
TV1:n vaalitehteissä 2011 ja 2012
Katainen ja Urpilainen torjuivat
pakkoliitokset - kuten kaikki muut-
kin puoluejohtajat.

Kuntakapina yltyy

Hallitus on pysäyttänyt kaiken toi-
mintojen tehostamis- ja kehitys-
työn kunnissa ja kuntayhtymis-
sä kunta- ja sote-”uudistus”-hank-
keellaan. Suomessa on laaja yksi-

Sote-soppa kiehuu. Aukkaat Helsingin Kauppato-
rilla valmistautuvat 15.1.14 mielenosoitukseen tor-
juakseen kaupunginjohtajan suunnitelmia asukasta-
lojen leikkauksista

mielisyys siitä, että kunnat järjes-
tävät edelleenkin tehokkaasti kan-
salaisille kaikkein tärkeimmät pe-
ruspalvelut kuten esim. sote-huol-
lon, opetuksen sekä lasten päivä-
hoidon jne.

Viimeksi kuntiin lausunnoil-
le lähti ”asiantuntijaryhmän” la-
kiesitys, josta tekijät sanoivat, et-
tei siinä juurikaan tolkkua ole, mut-
ta se on sellainen kuin ministeriö
pyysi heitä tekemään. Keskikoulun
luokkatoverini valtiotieteen profes-
sori Heikki Paloheimo toteaa:”Olen
40 vuotta toiminut politiikan tutki-
jana enkä ole vastaavaa farssia en-
nen kohdannut. Tämän arvion ovat
esittäneet viime talven mitaan mo-
net muutkin asiantuntijat. Näyttää
siltä, että hallituksen linja on tässä
asiassa hukassa.”

Järjen ääni korvessa

Oikeusministeri Anna-Maija Hen-
riksson katsoo, että esitys ei ole pe-
rustuslain mukainen. Esityksen mu-
kaan vain 20 000 asukkaan kunnat
saavat järjestää sosiaali- ja terveys-
palveluja. Näiden on haettava pal-
velut keskuskaupungista sen hy-
väksi katsomaan hintaan.

Hallituksen demokraatiakäsitys-
tä kuvaa pila-ajatus, että kuntia voi-
daan pakolla liittää yhteen järjes-
tämällä suurkaupungin ja pienen
kunnan yhteinen kansanäänestys.

Kuntaliitos karsisi palve- luja

Suurissa kunnissa haluttuja säästö-
jä saadaan aikaiseksi vain palveluja
karsimalla. Ja mistä niitä sitten kar-
sittaisiin? Palvelut ajetaan alas kau-
punkiin liitettävien maaseutukun-
tien alueelta. Nykyinen kuntakes-
kustelu pitää kääntää pääläelleen.
Pitäisi miettiä, miten suuret kau-
pungit pystyisivät yhtä tehokkaas-
seen toimintaan kuin pienet kun-
nat!

Sananlasku huomaa, mitä
turhalla hätäilyllä saadaan ai-
kaan. Kansanviisaus on käynyt to-
teen. Kataisen-Virkkusen kohelluk-
sen kritiikki voimistuu.

Kuntauudistuksessa on pa-
lattava lähtöruutuun ja pohditta-
va, miten palveluja voidaan tehos-
taa. On kuunneltava kunnallishal-
linnon tutkijoita ja muistettava et-
tä parhaat kunta-alan asiantuntijat
ovat kunnissa.

Suurkunnat heikentävät demokratiaa

Vaasan yliopiston aluetieteen pro-
fessori Hannu Katajamäki on erit-
täin huolissaan asukkaiden vaiku-
tusmahdollisuuksista kuntauudis-
tuksen jälkeen: ”Valta voi kadota
ihmisten ulottumattomiin.” Kunta-
liitoksissa pitäisikin aidosti huoleh-
tia kuntalaisten vaikutusmahdol-
lisuuksien toteutumisesta. Demo-
kratian tulevaisuus onkin uudistuk-
sen keskeisiä kysymyksiä - paitsi uu-
distuksen valmistelijoiden mieles-
tä. He eivät näytä uhranneen asial-
le juuri ajatustakaan.

Kuperkeikka ja täyskään- nös

Kaksi ja puoli vuotta kuntaliitoksia
perusteltiin sillä, että pienet kunnat
ovat köyhiä ja surkeita eivätkä sel-
viydy tehtävistään. Muutama viik-
ko sitten ääni Kataisen-Virkkusen-
Urpilaisen-Huovisen kellossa muut-
tui. Nyt selitetään, että maakuntien
keskuskaupungeissa menee huo-
nosti, niiden väki on tyytymätön-
tä palveluihin, joten kehyskunnat
pitää liittää niihin ja niiden veron-
maksajat tulevat avuksi.

Jos vertailuun otetaan maa-
kuntien laidoilla olevat pienet
kunnat, huomataan, että nekin
toimivat tehokkaammin kuin maa-
kuntakeskukset, vaikka niiden väes-
tö ei pendelöi keskuskaupunkiin.
Ministeriön tulee selvittää jo tehty-
jen liitosten vaikutukset palveluihin
ja kustannuksiin.

Päätökset tulee tehdä tosi-
asioiden eikä uskomusten pe-
rusteella.

Juhani Tanski
Kuopio

Kuntalakiuudistus- tie yksityist.

Jatkoa sivulta 3

toimia vähäisessä määrin markki-
noilla sekä silloin, kun se erityis-
lain perusteella on mahdollista.
Poikkeussäännöksen perusteella
kunta voi lisäksi tuottaa tukipal-
veluja kuntakonserniin kuuluvil-
le tytäryhteisöille sekä palvelus-
suhteeseen liittyviä palveluja ty-
täryhteisöjen palveluksessa ole-
ville henkilöille sekä laajemmin-
kin palveluja sidosyksiköille. Jos
pääsääntönä on yksityistää, tällai-
set poikkeukset menettävät mer-
kityksensä tai kunnista tulee yksi-
tysissektorin alihankkijoita.

Kunta ei hoida tehtävää kil-
pailutilanteessa esimerkiksi, jos
kysymys on kunnan lakisääteisistä
palveluista, joita kunta on vel-
vollinen tuottamaan oman kun-
nan asukkaille ja muille. Tällaisia
palveluja on lukuisia. Esimerkkinä
voi mainita lakiin perustuvat so-
siaali- ja terveydenhuollon sekä
työterveyshuollon palvelut. Kil-
pailutilanteen ei katsotakaan syn-
tyvän pelkästään sillä perusteella,
että yksityisetkin tuottavat vastaa-
via palveluita.

Sosiaalisten markkinoi- den luominen

Suomessa suunnitellaan aktiivises-
ti sosiaalisten markkinoiden luo-

mista. Sosiaali- ja terveydenhuol-
lon palveluista tehdään kannatta-
vaa liiketoimintaa, jolle on omi-
naista pienet työvoimakustan-
nukset ja suuret voitot. Tämä tar-
koittaa sitä, että terveyspolitiikassa
pyritään siirtämään säätiöiden,
yhdistysten ja yksityisten yritysten
ylläpitämiin sairaaloihin. Julkisille
terveysasemille käy samoin. Vapaa-
ehtoistoiminnan osuutta lisätään
sosiaalipalveluissa, ympäris-
tövastuuta vyörytetään asukkaille
ja yhdistyksille. Muista palveluis-
ta huolehditaan – mikäli niistä yli-
malkaan huolehditaan – sosiaalis-
ten markkinoiden ja vapaaehtois-
voimien toimesta.

Kuntien määrän vähetessä
valta keskittyy ja yhä pienem-
pi ihmisjoukko päättää kuntata-
son yksityistämishankkeen to-
teuttamisesta. Yksityistäminen
johtaa aina kansallismaisuuden
laillistettuun ryöstöön. Euroopan
unioni on valmis yksityistämään
kaiken sosiaali- ja terveysalan pal-
velutuotannon, josta voidaan teh-
dä tuottavaa kapitalistista liiketoi-
mintaa.

Matti Laitinen

Lähteet:

Hallituksen esitys Eduskunnalle
laiksi kuntalain muuttamisesta,
EK, PTCServices Oy, varatuomari
Tarja Krakau ja Kilpailulaki

Duunarin ventti 20 euroa

Otsikon ventillä ei kotimainen
kysyntä korkeaksi kohene jou-
lukaupassakaan. Palkkaratkai-
suin ja verohelpotuksin on kan-
nustettu vientiteollisuuttamme
uuteen nousuun. Hinta peritään
täysimääräisesti äänettömiltä,
lapsilta ja työelämän ulkopuo-
lella olevilta, mm. vanhuksilta.
Heidän pienenevä kysyntä hei-
kentää kotimaista kysyntää vä-
littömästi ja melkein yhtä no-
peasti työllisyyttä.

Kun olemme yksi maailman
viennistä riippuvaisimmista
(bkt osuus) kansoista, el-
lemme peräti riippuvaisin, niin
edesvastuuton, suorastaan pöl-
jä oli päätös luopua omasta ra-
hasta ja omasta rahapolitiikas-

ta, jolloin vienti olisi voinut naut-
tia ”kelluvan” markan eduista, nou-
sista ja laskuista. Tällöin koko kan-
sakunta olisi omistuksensa ja tulo-
jensa määrällä osallistunut suhteel-
lisen tasaväkisesti ”vientitalkoisiin”.
Nyt talkooväki kerättiin em. lapsista
ja vanhuksista, kotimaisesta koko-
naiskysynnästä. Näin ei ole tapah-
tunut muissa Pohjoismaissa, omas-
ta valuutastaan vastaavilla mailla.

Kansan äänestyksessäkään
euroon liittyminen tuskin oli-
si tuonut sen suurempaa vai-
keutta kuin EU:n liittyminen. Me-
dia olisi hoitanut homman työ-
markkinajärjestöjen avustuksel-
la ymmärtämättä vientisidostaan.
Päätös on puolueista ehkä eniten
tydyttänyt vihreitä, koska ener-

giaa ja luonnonvaroja kuluttavaa
perusteollisuutta (vientiteollisuut-
ta) ajettiin ahtaalle, mutta miten se
on voinut tyydyttää vasemmistoa
ja demareita? (näkynyt kaiketi kan-
natuksessa?). Kokoomus on hake-
nut laskevan kannatuksensa sijoit-
tajien maailmasta, joten euro vien-
tiä kiusaavana, mutta yllä mainitula
tavalla tuloja jakavana on sopinut
sille. Keskustalaista euroajattelua
voinee pitää skitsofreenisena, kos-
ka maaseutuhan elää viennin raaka-
aineista ja maaseudun osaa-
misen viennistä, joita ei eurosidos
ainakaan tue.

Päätös euroon siirtymisestä
ei tapahtunut – puhdasoppisesti
– perustuslakiemme mukaan. Kan-
tojen muodostuminen puolueissa
noudatteli varmasti samaa kaavaa,

tästä ei keskustella, on vain yksi sel-
viytymisstrategia, ainoa vaihtoehto,
Lipponen-, Niinistö- Vanhanen-
akseli. Vaikka puolueissa ja etu-
järjestöissä olisi äänestetty asiasta,
lopputulos olisi ollut halutun lai-
nen, euron ja johtajien ajattelun
näköinen.

Ns. finanssikriisin myötä
olemme ajautuneet pysyvään
kysyntälamaan. Monetaristisen
teorian mukaan keskuspankeilla ei
ole oikeutta ns. setelielvytykseen
inflaatiovaaran vuoksi. Yksittäisil-
lä pankeilla on sitä vastoin oikeus
luoda lainarahaa valtioille ja yri-
tyksille, tukea tavaroiden ja palve-
lujen tarjontaa, alenevasti yksityis-
tä ja yhteiskunnan tavaroiden ja
palvelujen kysyntää. Tätä ”säästö-

kierrettä” ja vientivaikeuksiamme
emme kykene korjaamaan yhteis-
valuuttamme ”ansioista” ja EU:n fi-
nanssikapitalismin ehdoin. Eu-
rovelkaisenakin meidän on syy-
tä hakea ratkaisua Norjan malli-
sesta ETA sidoksesta raaka-aine
ja mineraalivaroinemme. Hyvin-
vointimme säilyttäminen ja nos-
taminen takaisin pohjoismaiselle
tasolle edellyttää sitä. Duunarin
”ventti” 20 € on syytä laittaa Pelas-
tusarmeijan joulupataan tai muu-
hun hyväntekeväisyyteen, jolloin
se parhaiten euroajassamme vir-
kistää kokonaiskysyntää ja ylläpi-
tää työpaikkoja.

Hannu Ikonen
Vapaus Valita Toisin ry
Liljendal

Voitoissa on hurja kasvu – entä sitten?

Mauno Koiviston presidenttikaudella aloitettiin hurjat yhteiskunnalliset ja taloudelliset muutokset. Tärkein oli ylätason päätös liittää Suomi Euroopan Unioniin. EU:n ennakkoehtoihin kuului pääomien, tavaroiden, palvelusten ja ihmisten vapaa liikkuvuus yli rajojen. Ennakkoehdot olivat siis ennen muuta taloudellisia. EU:n liittymis-sopimus sisälsi paljon muutakin. Ylin lainsäädäntö-, budjetti- ja tuomiovalta siirrettiin EU:lle ja oli luovuttava omasta rahasta. Liittyminen ilman ehtoja merkitsi itsemääräämisoikeuden loppua ja itsenäisyyden päättymistä. Näin Suomi ehti olla itsenäinen vain 78 vuotta.

Itsenäisyyden aikana ulkomaankauppaa käytiin omilla ehdoilla. Suomalaista tavaraa vietiin sinne, missä sitä haluttiin ostaa ja ulkomailta ostettiin vain se, mitä itse ei voitu tehdä. EU:n ennakko- ja jäsenyyden ehdot muutti kaiken. Pääomien vapaan liikkumisen ensimmäinen vaikutus oli, että pankit ottivat valtavat määrät ulkomaista lainaa. Sitä tarjottiin edelleen lainaksi kaikille halullisille ja haluttomillekin. Näin pk-yrityksillä oli yllin kyllin käyttörahaa, mutta sitä oli myös tavallisilla ihmisillä, jotka halusivat mm. vaihtaa vanhan asunnon uuteen.

Tässä vaiheessa 90-luvun alussa, toteutettiin tavaroiden ja palvelusten vapaa liikkuminen. Sen seurauksena ulkomaisten suuryritysten ylijäämävarastoja tuotiin maahan niin halvalla, että kotimaan kolmekymmentätuhatta yritystä meni konkurssiin ja kaksikymmentätuhatta lopetettiin muuten. Tästä syntyi valtava pankkikriisi ja työttömyys. Pankkikriisi on jotenkin saatu hoidettua, mutta työtunteja tehdään edelleen vähemmän kuin 1989.

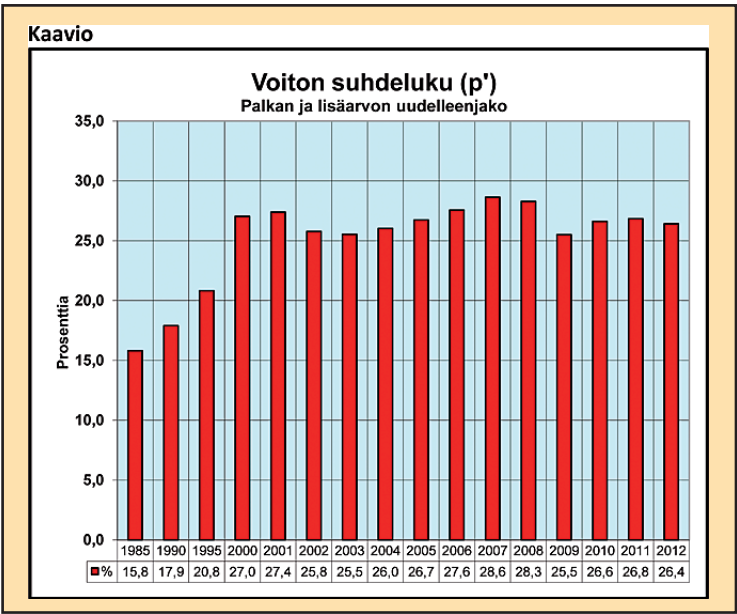
Tavaroiden ja palvelusten vapaa liikkuminen merkitsi, että EU:n sisämarkkinoilta poistui maiden väliset tullit. Se merkitsi yhtäältä suomalaisten (erikoisosaamisen) tuotteiden sekä kilpailukyvn että voittojen nopeaa kasvua. Sen todellinen vaikutus näkyy vain yritysten voitoissa, mutta vaikutus kansantalouden tulokseen jää piiloon. Syy on siinä, että kansantaloudesta ei tehdä tuloslaskelmaa, tehdään vain eräiden toisistaan riippumattomien tilastojen kokoelma, bruttokansantuote. Sen osat eivät korreloi ja kaiken lisäksi siitä puuttuu pitkästi yli puolet (vuoden) kokonaistuotannosta.

Bruttokansantuote perustuu Adam Smithin kolmesataa vuotta vanhaan teoriaan, jonka voi ly-

hyesti kuvata niin, että tuotannon muodostavat palkat ja voitto. Sata vuotta sen jälkeen Karl Marx tuli toiseen tulokseen, jonka mukaan tuotanto muodostuukin sijoitetusta pääomasta, palkoista ja voitosta. Tämä ei ole kelvannut sijoittajille (kapitalisteille), vaikka yhteiskunnallisesti se olisi hyödyllisempi vaihtoehto. Syy tähän on yksinkertaisen selvä. Jokaisella kapitalistilla on oma tarkka kirjanpito, jossa ovat Marxin kolme elementtiä ja se riittää heille, mutta kansantalouden bruttokansantuote antaa mahdollisuuden tuloksen poliittisesti tarkoituksenmukaiseen manipulointiin.

Marx löysi kapitalistisen kansantalouden tutkimuksissa kaksi keskeistä talouden lakia, jotka toteutuvat ihmisten tahdosta riippumatta. Kapitalistisen kansantalouden perustana toimii arvotaki. Sen ydin on siinä, että jokainen tavara, joka hyödyttää jonkin ihmisen tarpeen riippumatta siitä synnyttikö tuon tarpeen vatsa tai mielikuvitus, on ihmisen työn tulosta työn arvo. Joten jos tavarasta, vaikkapa jostain rakennuksesta, poistetaan kaikki siihen käytetty työ, jäljelle jää vain aineet sellaisina kuin ne tavataan koskemattomina luonnossa. Kapitalismissa myös työvoima on muutettu tavaraksi, jota työläiset myyvät ja työantajat ostavat. Tuotannossa työvoiman arvo jakaantuu palkkaan ja lisäarvoon. Palkan ja lisäarvon suhdetta sanotaan lisäarvon suhdeluksi. Palkkatyöläisten kannalta on ensiarvoista se, kuinka työn, työvoiman arvo jaetaan.

Tuntematon lisäarvo saadaan tuloslaskelman tulopuolelta, kun kokonaistuotannosta (2012 = 384,0 mrd.e) vähennetään nettopalkat ja voitot sekä verot ja sotumaksut (173,5) jäännös on varastojen arvo (210,5), jota Marx nimittää liikkuvaksi pääomaksi. Sen koosta näkee, että se on vaihtunut, tuotettu lähes kaksi (1,8) kertaa. Sitä sa-

notaan pääoman kiertonopeudeksi. Siten siinä on ilmaista työtä (vaihtelevaa pääomaa) yhtä paljon (21,1 %) kuin kokonaistuotannossa. Poistamalla se (44,3) vaihtelevasta pääomasta, loppu (166,2) on kapitalistien ikimökö (pysyvää pääomaa) sijoitettua rahaa. Kun kokonaistuotannosta vähennetään pysyvä pääoma, jäännös on työn arvo (217,8). Sitä sanotaan kansantuloksi, joka siis jakaantuu tunnettuun palkkasummaan (80,9) ja ennen tuntemattomaan lisäarvoon (136,9). Lisäarvo sisältää varastojen ja tuotantovälineiden, kiinteän pääoman, käytön ja kulumisen korvaamisen sekä niiden lisäyksen tai vähenemisen. Tuloslaskelman menopuoli syntyy, kun kokonaistuotannosta vähennetään varastot (liikkuva pääoma), kulut, vienti miinus tuonti. Jäännös on kiinteän pääoman muodostus, joka on muuta uutta omaisuutta kuin tuotannonvälineitä.

Marx löysi myös kapitalistien toimia ohjaavan voiton suhdeluvun laskutendenssin lain. Kapitalistit toimivat yleensä itsenäisesti oman päänsä mukaan ja toisistaan välittämättä ja tietämättä. Jokainen kapitalisti itse tykönsä pyrkii kaikin keinoin salaamaan muilta toimensa, tapansa käyttää omistamiaan tai hallussaan olevia pääomia voittaakseen heidät kilpailussa tavaramarkkinoilla. He eivät siis tiedä toistensa ideoista, keksinnöistä eikä juuri muustakaan eikä pääomasijoituksista tuotannon välineisiin ja tavaravarastoihin. Tavaravarastot ovat tuottajien, kaupan ja

kuluttajien halussa ja mm. velkana myyjille.

Kansantalouden tuotantoon sijoitettu pääoma selviää, kun kaikki tuotantovälineet ja tavaravarastoissa oleva pysyvä pääoma lasketaan yhteen. Aiemmin selvitimme lisäarvon määrän. Kun lisäarvoa verrataan sijoitettuun pääomaan, saadaan voitto suhteessa sijoitettuun pääomaan, se on siis voiton suhdeluku. Esimerkiksi viimevuonna sijoitetun pääoman (571,2 mrd.e) ja lisäarvon (136,9 mrd.e) suhde oli 24,0 prosenttia, joka on voiton suhdeluku.

Kuten tiedetään, palkat ja lisäarvo joutuvat vielä uudelleenjakoon, jossa selviää lisäarvon sisältö kuten sotumaksut, pääoma, voitot ja mm. työn arvon ylittävät jättipalkat. Viimevuonna työarvo oli todellisten työtuntien perusteella (työn tuottavuus 104,00 euroa miinus pysyvä pääoma 45,01 euroa) 58,99 euroa tunnissa. Sitä suuremmat palkat eivät luoneet uutta arvoa, joten ne olivat palkkoina maksettua voittoa. Siksi ne on siirrettävä palkoista lisäarvoon. Nyt palkkasumma on pienempi ja lisäarvo suurempi (66,9 - 150,9 mrd.e) ja voiton suhdeluku 26,4 prosenttia.

Vuonna 1985 voiton suhdeluku oli 15,8 prosenttia, mutta sen jälkeen alkanut talouspolitiikan jyrkkä muutos ja hämmäyttävä vapaakauppa, jota kapitalisti ovat tavoitelleet yli kaksisataa vuotta, nostivat voiton jo vuonna 1990 komeaan 17,9 prosenttiin. Mutta kun vapaakauppa alkoi todella

vaikuttaa, voiton suhdeluku kasvoi vuoden 2001 hurjaan 27,4 prosenttiin. Ennen vapaakaupan aikaa voiton suhdeluku liikkui 15 prosentin molemmin puolin. Uusissa oloissa se saavutti korkeamman tason. Vuoden 2001 jälkeen suhdeluku laski. Mutta kuuden vuoden kuluksi tuli uusi ennätys 28,6 prosenttia. Viime vuonna se oli jälleen alempi 26,4 prosenttia. Kts. Kaavio.

Vapaakaupan aikana Suomessa on menetetty valtava määrä tuotantopotentiaalia, aineksia, osaamista ja tekemistä. Se näkyy myös pääomarakenteen muutoksena. Vuodesta 1990 tuotantovälineet lisääntyivät 52,6 prosenttia, keskimäärin 2,4 prosenttia vuodessa. Sen sijaan tavaravarastoissa oleva pysyvä pääoma on kasvanut 168,5 prosenttia, 7,7 prosenttia vuodessa, kun kotimarkkinatuotantoa on syrjäytetty tuonnilla.

Ensivaiheessa lisäarvon suhdeluku on 169,2 prosenttia, mutta uusjaon jälkeen se on 225,6 prosenttia. Loppujaossa ovat palkat, sosiaalimenot, julkinen talous ja yksityiset kapitalistit. Sen jälkeen työläisten nettopalkkoihin verraten kapitalistien nettovoitto oli 2,2 kertainen. Kapitalistien nettovoitto oli 45,6 miljardia euroa nettopalkkoja suurempi ja vastaa 1,6 miljoonan palkansaajan keskimääräistä vuoden bruttopalkkaa.

Marxin löytämä voiton suhdeluvun laskutendenssin laki toimii, mutta nyt vapaakaupan oloissa aiempaa koreammalla tasolla. Maailman kaupassa ja voiton suhdeluvussa tapahtui hyppäyksellinen muutos, josta seurasi voiton laadullinen ja määrällinen muutos. Maailman suurkapitalistit ovat aina tavoitelleet omaan haltuunsa tai ehdottomaan määräysvaltaansa kaikki mahdolliset pääomat. Pääomien keskittyminen harvoille merkitsee tuotannon keskittymistä, monopolisoitumista. Se synnyttää suurenevan suhteellisen liikkäes-työn, työvoimareservin. Suuri työvoimareservi ja korkea työttömyys, mahdollistaa palkkojen jatkuvan polkemisen ja monopolien enimmäisvoittojen hankkimisen.

Kai Kontturi

Lähteet:
Karl Marx, Pääoma, Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito
Verohallitus, Maksuunpanotilastot

EU-vaaleissa rakennetaan uusliberalismin vastaista yhteistyötä

Tommi Lievemaa ja Heikki Ketoharju olivat samaa mieltä yhteistyön kehittämisen välttämättömyydestä, "alku näyttää hyvältä"

"Vasemmistolaisena ystävänpäivänä" 12.1. "Hyvinvoinnin puolesta - Ei EU:lle" -vaalilista järjesti Helsingissä tiedotustilaisuuden.

STP:n puolesta esiintynyt **Tommi Lievemaa** totesi: "Stp:ssa näemme, että on ryhdyttävä yhdessä koamaan uusliberalistisen politiikan vastaista rintamaa, kansanval-

taa. Tavoitteemme on yhteiskuntapolitiikan muutos - tulonjaon muutos pääomatulojen kustannuksella työn ja perusturvan hyväksi. Leikkausten sijaan tulee kehittää julkisia palveluja ja sinne työpaikkoja. EU:n tilalle tulee kehittää koordinoitu talous ylisuurten voittojen ja keinottelun säätelämiseksi.

Suuryhtiöt kasvattavat voit-

tojaan ja kilpailukykyään leikkaamalla toimeentuloa ja julkisia palveluja sekä ylläpitämällä työttömyyttä. EU:ssa tämä toteutetaan valtioiden tuella ja lainsäädännöllä.

Taloustieteen nobelisti Paul Krugman arvosteli hallituksemme leikkauspolitiikkaa. Tälle ei Krugmanin mielestä ole perusteita, vaan eurojäsenyys on huono valinta Suomelle. Vahva euro hyödyttää vain Saksaa. Muille euromaille se on vahingollinen.

STP katsoo, että uusliberalismista tulee siirtyä demokraattiseen suuntaan, mikä merkitsee vallankumouksellista muutosta ja tuntemamme EU:n kumoutumista. Emme pidä täysin oikeana populistista "irti EU:sta"-tunnusta. Ei ole takeita, että harjoitettu politiikka sen jälkeen olisi vähemmän uusliberalistista. Olennaista on vaatia muutosta politiikkaan; EU:n rakennelmat kyllä sortuvat kun saadaan radikaali muutos itse politiikkaan. Tämä vallankumouksellinen muu-

tos vaatii lujaa ja laajaa yhteisrintamaa, jota olemme nyt rakentamassa."

SKP:n puolesta pääsihteeri **Heikki Ketoharju** esitti: "Parikymmentä vuotta on eletty uusliberalistista aikaa. Valtionyhtiöitä on myyty, rikkaiden verotusta alennettu jne. SKP:ssa pidämme vasemmiston tilaa huolestuttavana. Olemme puolustaneet julkista sektoria, esittäneet malleja toimeentulon järjestämiseksi ja nostaneet esiin ympäristön kestokyvyn ja vaatineet suunnan muutosta.

Eurovaalikeväänä kysymme, hyväksymmekö EU:n annettuna vai harkitsemmekö vaihtoehtoja? EU on suurteollisuuden projekti. Nyt keskusteluttanut vapaa liikkuvuus on rakennettu suurteollisuuden näkökulmasta. Tarkoittaako se ideoiden vapaata liikkuvuutta, pakonsekaista vapautta muuttaa työn perässä vai kotiuttaa voitot ongelmitta alemman verotuksen maa-

han? Emme kannata nykytuotoista EU:ta. Julkiselvke ei saa kasvaa yli 60% BKT:sta. Julkisen sektorin alijäämä saa olla vain 3% BKT:sta. Nämä säädökset rajoittavat mahdollisuutta harjoittaa vasemmistolaista politiikkaa.

Hallituksen tekemät leikkaukset siirtyvät kuntiin kunallisveroprosentin ja erilaisten maksujen korotuksina ja iskevät kiipeimmin pienituloisiin. Leikkaamista vastaan on noussut yleiseuroopalainen vastarinta. Vasemmisto on lähtenyt liikkeelle omilla tunnuksillaan ja ideoillaan. Tämä on antanut toivoa Suomessakin. Haluaisin ajatella SKP:n vaaliohjelmalla joukkoliikkeiden ohjelmaksi.

Uusliberalistinen politiikka tarvitsee vastavoiman. Riitelyn sijaan vasemmiston on ryhdyttävä rakentamaan yhteistyötä. Ystävänpäivän kunniaksi vasemmalla näyttää olevan kykyä yhteistyöhön. Hyvältä näyttää."

KÄ/toimitus

Pääoma 2000-luvulla

Miika Kabata

Seuraava alustus on esitetty Karl Marxin Pääoman ensimmäisen kirjan uuden suomenkielisen painoksen julkaisun kunniaksi järjestetyssä Pääoma-seminaarissa 16.11.2013 Helsingissä.

Viime viikolla Lontoossa järjestettiin kymmenes Historical Materialism -konferenssi. Marxilaisen teorian ja käytönnön kysymyksistä keskusteltiin neljän päivän ajan. Paikalla oli 880 maksanutta osallistujaa, joista merkittävä osa oli nuoria, alle kolmekymppisiä. (Vapaamatkustajina ilman maksua osallistuneiden määrää ei kukaan tietysti kirjannut.) Nämä kaksi esimerkkiä tuovat esiin laajempaa intellektuaalista muutosta, joka on vahvistunut 2007-2008 alkaneen taluskriisin myötä: Marxia ei voi enää sivuuttaa. Nalle Wahlroosin ja Tuomas Enbusken kaltaisten kapitalismin puolustelijoiden halvat heitot Marxin ajattelua vastaan lähinnä tekevät niiden esittäjät naurunalaisiksi.

Vasemmisto ja paluu Marxiin

Pääoman uusimmassa painoksessa alaotsikko on suomennettu aiempaa tarkemmin muotoon ”poliittisen taloustieteen arvostelua”. Juuri kriittisen poliittisen taloustieteen ohjelma on Marxin kestävin ja tärkein yhteiskuntatieteellinen saavutus.

Suhteessa perinteiseen akateemiseen erikoistumiseen ja fakkitietoon Marxin Pääomassa esittämä lähestymistapa voi innoittaa ja ohjata tutkimusta, ei ainoastaan historiatieteissä tai taloustieteen, valtio-opin ja sosiologian kaltaisissa yhteiskuntatieteissä, vaan myös oikeustieteessä tai uudemmissa tutkimussuuntauksissa kuten esimerkiksi naistutkimuksessa. Marxin poliittisen taloustieteen arvostelu tarjoaa eri tieteenaloja yhdistävän metodologisen ja käsitteellisen kehikon modernille monitieteelliselle ja kriittiselle tutkimukselle.

Pääomapiirit ja oikeisto voivat marssittaa lobbariat armeijat ajamaan omia intressejään valtiollisen hallinnan kaikilla tasoilla ja mainosmiesten armeijat kääntämään mediassa mustan valkoiseksi tai valkoisen mustaksi ihan miten vain satutaan tarvitsemaan. Myös yliopisto-instituutiota ollaan yhä voimaperäisemmin muokkaamassa pääoman kasautumista ja pääomapiirien intressejä pönkittäväksi tutkintotehtaaksi. Pakko-opintolainoilla opiskelijat yritetään alistaa liike-elämän sylikoiriksi.

Suuren rahan valtaan verrattuna vasemmistolla on vähän resursseja. Vasemmiston tärkein resurssi ovat aktiiviset ihmiset, jotka ovat valmiita puhumaan ja toimimaan yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden puolesta. Vielä olennaisempaa on toki organisoituminen työväestön intressien ympärille ja näistä lähtökohdista johdettu-

Karl Marx on maailman vaikutusvaltaisin tutkija. Tätä väitettä ei Suomessa olisi viisi vuotta sitten uskaltanut esittää julkisesti kukaan. Viime viikolla kyseinen tulos kuitenkin esitettiin arvovaltaisessa brittiläisessä tiedelehdessä Nature.[1] Indianan yliopiston tutkijat päätyivät tulokseen käyttäen parhaita käytettävissä olevia viittausten määrää ja painoarvoa mittaavia kvantitatiivisia menetelmiä.

jen poliittisten tavoitteiden muotoileminen ja edistäminen. Tässä tilanteessa vasemmiston tärkeimpiä resursseja ovat äly, totuus ja tietyt rohkeus ja toimintatarmo.

Kaikista puutteistaan huolimatta toisen internationaalin johtavien marxilaisten intellektuellien taloudelliset ja yhteiskunnalliset analyysit olivat valovuoden edellä suhteessa aikakauden valitsevaan porvarilliseen ajatteluun. Työväenliikkeen poliittinen käytäntö nojasi muun muassa Pääomasta omaksuttuun vahvaan teoreettiseen ymmärrykseen. Tämä tarjosi marxilaiselle työväenliikkeelle 1900-luvun alkuun tultaessa merkittävän etulyöntiaseman suhteessa porvariston poliittisiin pyrkimyksiin.

1900-luvun kuluessa vasemmisto on valitettavasti menettänyt tämän etulyöntiaseman. Tämän tosiasian voi tuntea kouriintuntuvasti esimerkiksi nykyistä hallitusvasemmistoa katsellessa. Otan vain yhden esimerkin: hallitusvasemmisto ei ole kyennyt kyseenalaistamaan EK:n lanseeraamaa kestävyysvajetermiä, jolla oikeutetaan julkisen talouden rajun sopeuttamisen tarvetta. Tilanne on mennyt niin absurdiksi, että Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen johtajan on tultava toppuuttelemaan kurjistamisintoisia poliitikkoja.[2]

Pääoman siirtäminen 1800-luvulta 2000-luvulle

Olisi helppoa luetella Marxin Pääomassa esittämiä tärkeitä tuloksia. Koska jokainen ne voi kuitenkin itse lukea Marxin itsensä tekstistä, tuon sen sijaan esiin kolme kriittistä huomautusta koskien hänen ajatteluaan. Nykyisen tietämyksen valossa nämä painotukset näyttäytyvät, elleivät virheellisinä, niin ainakin liian toiveikkaina tai yksipuolisina.

Ensinnäkin Marx suhtautui liian luottavaisesti teollisen pääoman kykyyn alistaa maanomistus, rahapääoma ja kauppapääoma palvelemaan teollisen kasautumisen tarpeita, toiseksi hän aliarvioi kapitalismin tuhoavia taipumuksia ja kolmanneksi hän ei sido kapitalismi-analyysiansa riittävässä määrin valtiojärjestelmän olemassaoloon kapitalismin uusintamisen välttämättömänä edellytyksenä.

Vaikka Marx oli monilla tavoin aikaansa edellä, näissä kolmessa suhteessa näen hänen olevan liiaksi 1800-luvun ajattelija.

Pääoman johtava elementti?

Marx suhtautui liian luottavaisesti teollisen pääoman kykyyn alistaa maanomistus, rahapääoma ja kauppapääoma palvelemaan teollisuus-pääoman tarpeita. 1800-luvun yhteiskunnallisten uudistajien tavoin Marx ajatteli, että yhteiskunnan

luonnollinen kehitys johtaa ansaitsemattomien korkotulojen häviämiseen, vaikka Marx tietysti porvarillisiin uudistajiin verrattuna painotti työväenluokan poliittisen itseorganisoitumisen ja toiminnan merkitystä tämän tuloksen saavuttamisessa.

Klassisen poliittisen taloustieteen käyttämä työarvoteoria tarjosi täsmällisen menetelmän erottaa toisistaan ansioton, toisten maksamattomasta työstä kumpuava omaisuustulo ja työllä ansaittu tulo. Puhtaan tuotannolliselta kannalta omistavien luokkien vaatimukset maankorosta, monopolivoitoista tai korkotuloista heikensivät kansantalouden kilpailukykyä. Kansantalouden kokonaisuuden näkökulmasta ne merkitsevät kaikki lisämenoja yli välttämättömien tuotantokustannusten. Siksi kilpailukyvyyn nimissä maankorko pitäisi verottaa pois, monopolien hintoja ja pankkien toimintaa säännöstellä. Vaihtoehtoisesti maa, monopolipääoma ja pankkitoiminta pitäisi yksinkertaisesti sosialisoida.

Kuten tiedämme, nämä kehityskulut eivät toteutuneet 1900-luvulla missään kapitalismin ydinalueilla. Keskiluokan laajeneminen ja työväenluokan suhteellinen vauraus nujersivat laajamittaiset antikapitalistiset ja sosialistiset liikkeet. Kapitalismikriittiset ajatukset siivottiin valtajulkisuudesta yliopistojen laitoksille. Taloustieteessä toteutettiin puhdistus, jossa Marxille olennaisten ”kapitalismin liikelakien” ymmärtäminen katsottiin tarpeettomaksi ja kapitalististen yhteiskunnallisten suhteiden peitteleminen ja oikeuttaminen nostettiin korkeimmaksi tieteelliseksi arvoksi.

Tässä 1900-luvun loppupuolen poliittisessa konjektuurissa uusliberalismiksi kutsutun poliittisen ja yhteiskunnallisen projektin menestys ja alkusuosio eivät näytä niin paradoksaalisilta. Omistava luokka kykenee verrattain vavattomasti siirtämään taloudellisen suunnittelun päävastuun valtiolta yksityiselle rahoitusjärjestelmälle, mikä mullistaa yhteiskunnallisia valtasuhteita ja tulonjakoa pääoman eduksi lähes kaikissa teollisuusmaissa.

Kuten Marx hyvin ymmärsi, kapitalismi ei ole rikkumaton totaliteetti ja sisältää aina ristiriitaisia tendenssejä. Jotkin pääoman elementit ovat avoimempia edistyksellisille yhteiskunnallisille muutoksille kuin toiset. Kapitalismin marssia edistykseen ei kuitenkaan ole kirjoitettu mihinkään ”pääoman logiikkaan”.

Kapitalismin tuhoavat taipumukset

Marx aliarvioi kapitalismin tuhoavia taipumuksia. Yksi uusimman taluskriisin ennalta-arvattavimmista intellektuaalisista seurauksista oli Joseph Schumpeterin Marxilta johdetun ”luovan tuhon” ajatuksen nouseminen suurempaan julkisuuteen.[3] Tämän ajatuksen mukaan kapitalismin kriiseillä on puhdistava vaikutus: ne poistavat kapitalismin yhteiskunnallisesta elimistöstä heikkoja ja tehottomia aineksia ja antavat niin tehokkaammille

yrityksille ja instituutioille tilaa kasvaa ja siten järjestelmälle uutta elinvoimaa.

Marxia ei tietysti voida syyttää luovan tuhon käsitteen kaikesta väärinkäytöstä uusliberaalien kapitalismin puolustelijoiden teksteissä. Kuitenkin marxilaisten pitäisi mielestäni olla varovaisia luovaa tuhoa korostavissa argumenteissa. Näin on siksi, että kapitalismissa, varsinkin sen nykyisessä vaiheessa, luovaa tuhoa yleisempi ilmiö saattaa olla ”tuhoava tuho”: taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset kriisit tuhoavat tai tekevät tarpeettomaksi täysin käypää tuotantokapasiteettia sekä tuotantovälineiden että työvoiman puolella ja johtavat uusiutumattomien luonnonvarojen peruuttamattomaan haaskaamiseen. Uuden kasvun sijaan kriisin seurauksena voi hyvinkin olla tuhottu maa, joka ei enää kykene kantamaan hedelmää.

Juuri ekologisen kriisin kohdalla kapitalismin tuhoava luonne on selvimmillään. Kapitalismille ominainen jatkuva materiaalisen tuotannon ja kulutuksen eksponentiaalinen kasvu ei ole rajallisen maapallon puitteissa mahdollista. Kapitalistisen kasvun ekologiset rajat tulevat jossain vaiheessa vastaan eikä kapitalismilla jatkuvan ekspansion järjestelmänä ole luonnostaan käytettävissä omia tasapainottavia mekanismeja, jotka tätä törmäystä pehmentäisivät.

Kapitalismin tuhoavan luonteen myöntäminen on rationaalisen poliittisen tavoitteenasettelun ja toiminnan edellytys. Näiden edellytysten eksplikoimiseksi Marx ei kuitenkaan mene tarpeeksi pitkälle, vaikka esimerkiksi ekologinen tietoisuus on orastavana piirteena varsinkin kypsän Marxin muotoiluissa.

Valtion ja pääoman pyhä liitosuhde

Marx ei sido kapitalismi-analyysiään tarpeeksi valtiojärjestelmän historiaan ja valtioiden olemassaoloon kapitalismin uusintamisen välttämättömänä edellytyksenä. 1800-luvun näkökulmasta tämä on ymmärrettävää, mutta 2000-luvun tilanteessa, jossa valtioista on tullut yhä keskeisempi kapitalistisen kasautumisen edellytys, Marxin analyysin puutteet näyttäytyvät paljon merkittävimpinä.

Klassisen poliittinen taloustiede lähti liikkeelle ”vapaiden markkinoiden” idealisaatiosta. Tässä ihanteellisessa mallissa raha ja yhteiskunnallinen työnjako kehittyvät sisäsyntyisesti tuottajien vapaaehtoisen vaihdannan tuloksena. Valtio on tälle kansalaisyhteiskunnan sfäärille ulkoinen välittäjä ja turvallisuuden hiljainen takaaja, muttei suoranaisesti osallistu taloudelliseen toimintaan ”luonnolliseen” prosessiin. Suhteessa tähän klassisen poliittisen taloustieteen lähtökohtaan Marxin kritiikki ja katkos ei mene tarpeeksi syvälle.

Esimerkiksi modernia rahajärjestelmää tai sen syntyä ei voi ymmärtää ilman valtion ja valtiojärjestelmän osuuden huomioimista kapitalismin historiassa. Kuten Marxikin Pääomassa toteaa, valtionvelka on yksi alkuperäisen kasautumisen vaikuttavimmista vipusista.[4] Kun kapitalismi ei kykene takaaamaan riittävän nopeaa pääomien kasautumista, investoiminen poliittiseen valtaan tulee omistavan luokan näkökulmasta yhä houkuttelevammaksi vaihtoehdoksi. Tämä

tilanne on tullut kehittyneissä länsimaissa akuutiksi viimeisimmän taluskriisin alkamisen jälkeen. Uusin esimerkki hallitsevan luokan ja ylikansallisen pääoman yhä suuremasta röyhkeydestä ovat Yhdysvaltain ja Euroopan unionin välillä käytävät vapaakauppaneuvottelut ja suunnitelmat siirtää yhä suurempi osa valtioiden verotuloista suuryritysten rahastusautomaatiksi.[5]

Erityisesti talouden suunnittelu on muuttunut yhä enemmän ylikansalliseksi viime vuosikymmeninä. Se on yhä enemmän keskitettyä ja kokonaan irrotettu kansallista valtiollisen hallinnan demokraattisista mekanismeista, ulkoistettu Wall Streetin ja Lontoon Cityn hoitettaviksi. Valtiollisen byrokratian tehtäväksi on tullut enenevässä määrin sulatella ja muokata suuryritysten ja niiden rahoittamien ajatushautomoiden ehdotuksia ylikansalliseksi ja kansalliseksi lainsäädännöksi. WTO:n ja IMF:n kaltaisissa instituutioissa ja parhaillaan neuvoteltavissa vapaakauppasopimuksissa voi nähdä kapitalistisen maailmanvaltion itumuotoja.

Edellä hahmoteltujen kehityskulkujen seurauksena kapitalismin tendenssinä on muuttua yhä loismaisempaan muotoon taloudellisena järjestelmänä ja autoritaarisempaan suuntaan poliittisen hallinnan alueella. Valtion läpikapitalisoituminen on luultavasti kestävin ja sitkein uusliberaslimin käynnistämistä trendeistä.

Pääoman paluu 2000-luvulle

Kysymys siitä, miten kapitalismille ratkaisemattomat ristiriidat kyetään ylittämään liittyy olennaisesti kysymykseen siitä, miten kapitalistisen valtion ja sen piirissä käytävän politiikan puitteet kyetään ylittämään. Tässä suhteessa Pääoma on edelleen ohittamaton teoreettinen lähtökohta taloudellisen, yhteiskunnallisen ja poliittisen ymmärryksen luomiselle.

Marx ei kaipaa korjaamista vaan ennen kaikkea kriittistä soveltamista 2000-luvun olosuhteisiin, joissa Pääomassa esitetyt kapitalismin olennaiset määreet ovat edelleen läsnä, vaikka monet poliittiset, kulttuuriset, institutionaaliset ja teknologiset muutokset ovat modifioineet näiden määreiden ilmenemistä.

Lähteet:

- [1] Richard van Noorden 2013, ”Who is the best scientist of them all?” <http://www.nature.com/news/who-is-the-best-scientist-of-them-all-1.14108>
- [2] Vesa Vihriälä 2013, ”Toimeenpano ratkaisee rakenneuudistuksen onnistumisen” <http://www.etla.fi/kolumnit/toimeenpano-ratkaisee-rakenneuudistuksen-onnistumisen/>
- [3] Miika Kabata 2009, ”Näkökohtia kapitalististen kriisien ymmärtämiseen ja nykyiseen globaaliin taloudelliseen kriisiin” <http://www.revalvaatio.org/wp/nakokohtia-kapitalististen-kriisien-ymmartamiseen-ja-nykyiseen-globaaliin-taloudelliseen-kriisiin/>
- [4] Karl Marx 1979, Pääoma I, s. 675
- [5] George Monbiot 2013, ”Vapaakauppasopimus on sodanjulistus demokratiaa vastaan” <http://www.revalvaatio.org/wp/vapaakauppasopimus-on-sodanjulistus-demokratiaa-vastaan/#comment-18577>

Marx-seminaarin satoa

Tässä KÄ:n numerossa julkaisemme vielä oheisen 16.11.-13 järjestetyssä Marx-seminaarissa pidetyn Miika Kabatan alustuksen ”Pääoma 2000-luvulla”. Samaten jatkuu seminaarista virinnyt keskustelu ”keskimääräisen voiton suhdeluvun las-
kutendenssin lain” merkityksestä. Tästä kirjoittaa Kai Konturi artikkelissaan ”Voitoissa on hurja kasvu-entä sitten?”

Ingrid Hämäläinen 90 v.

Ingrid, jota Inkuksi kutsutaan, syntyi 20.3.1924 Suolahdella. Hän on neljäs lapsi viisilapsisesta perheestä. Itsellään hänellä oli yksi poika.

Inkku lähti jo varsin nuorena vasta 13-vuotiaana työhön Helsinkiin. Hän meni serkulle 2-lapsiseen perheeseen lastenhoitajaksi v. 1937. Hän oli myös 2-lapsisessa englantilaisperheessä lastenhoitajana. Lastenhoitajana Inkku oli n. 2 vuotta talvisodan syttymiseen saakka. Sitten hän lähti takaisin Suolahteen ja oli siellä rippikoulun loppumiseen saakka ja lähti jälleen Helsinkiin piian hommiin, jossa oli muutama kuukauden.

Arabiaan Inkku meni v. 1940 töihin, johon sisar hänet homma-

si. Hän oli siellä mm. maalarisalisissa posliinin koristajana. Arabiassa Inkku oli töissä 10 v ja oli siellä suurlakon aikaan. Sieltä hän meni vaatehtaalle Vasuun ja ompeli etupäässä urheilu- ja ulkoiluvaatteita. Täältä hän meni Vaaksaan samoihin hommiin. Näissä töissä hän oli n. 5 vuotta. Keskkoon Inkku meni v. 1963, josta jäi eläkkeelle 65-vuotiaana. Siellä hän oli mm. varastonhoitajana kukkasipuliosastolla sekä paahtimolla, jossa hän oli pakkaajana ja koneenhoitajana. Lisäksi hän oli mainosvaraston hoitajana ja tuntikirjurina sekä myös laboratoriossa.

Koko työelämänsä hän kuului ammattiyhdistysliikkeeseen ensin posliinityöväenliittoon, siten vaatetusalan ammattiliittoon ja lopuksi elintarvikeliittoon. Näissä ammattiliitoissa hän oli työpaikoiltaan työsuojeluvaltuutettuna ja luottamusmiehenä. Kaikissa lakoissa Inkku oli aina mukana.

Inkku on suorittanut Yhteiskunnallisessa opistossa 3-vuotisen opiskelun. Suomen Naisten Demokraattiseen Liittoon Inkku liittyi 1950-luvulla ja kuului Hermannin-Vallilan Demokraattisiin Naisiin, josta hänet valittiin Helsingin Demokraattisten naisten piirijärjestön piiritoimikuntaan, johon hän kuului n. 20 vuotta. Koko piiritoimikunnan ajan hän toimi piirijärjestön sihteerinä. Vallilan Demokraattiset Naiset jaettiin v. 1962 kahteen eri osastoon Vallilan ja Hermannin Naisiin. Inkku

kuului siitä lähtien Hermannin Naisiin, jonka jäsen hän on edelleenkin. Hermannin Naiset on edelleen olemassa, vaikka itse liitto SNDL on lopetettu. Hermannin Naisissa Inkku on toiminut varapuheenjohtajana, sihteerinä ja rahastonhoitajana. Inkku on kuulunut myös Suomi-Neuvotoliitto-seuraan ja Suomen Rauhanpuolustajiin.

Inkun rakkain harrastus on käsitöiden tekeminen. Hän on ommellut vaatteensa itse. Hän on maalannut silkkihuiveja ja kankaita, joista on tehnyt vaatteita ym. Hän on tehnyt paljon tilkkutöitä sekä käyttänyt myös kangaspuita ja puutöitäkin on tehnyt. Naisjärjestölle hän on tehnyt menneinä vuosina paljon käsitöitä myyjäisiin, joilla järjestön toimintaa on rahoitettu. Arpajaisten järjestäminen on ollut alusta alkaen Inkun hommaa ja sillä toiminnalla on varsinkin alkuaikoina hankittu toimintaan hyvin rahaa.

Myös matkustamista Inkku on innokkaasti harrastanut. Hän on käynyt Kiinassa, Intiassa, Aasiassa ja kaikissa Euroopan maissa sekä vaeltanut usein Lapin tuntureilla.

Lisäksi Inkku on isän perintönä harrastanut yrttien, marjojen ja sienten poimintaa. Ja tässäkin hommassa hän on varsinainen taituri. Kansan äänen järjestöt ja toverit toivottavat onnea ja menestystä Inkulle syntymäpäivänä.

Kansan äänen toimitus

Stadin kundi ja maailmankansalainen 60 vuotta

Pian 60 vuotta täyttävä toveri Matti Laitinen on ollut alusta lähtien mukana Kansan Äänen ympärillä olevassa liikkeessä. Järjestötehtäviensä ja leipätoidensä ohessa Matti on ehtinyt julkaista säännöllisesti kirjoja ja runsaasti runoja. Edessä ovat Euroopan parlamentin vaalit, joihin hän asettuu ehdolle.

Kansan Äänen edesmennyt päätoimittaja Reijo Katajaranta kirjoitti kymmenen vuotta sitten hyvästä ystävästään Matti Laitisesta seikkaperäisen syntymäpäiväartikkelin. Reijon juttua on käytetty tämänkin jutun pohjana.

Kallio kasvatti

Matti Laitinen on syntyperäinen stadilainen eikä hän ole koskaan asunut muualla kuin Helsingissä. Stadin slangin hän hallitsee suveenisti, kuten alkuasukkaan tuleekin.

Matti syntyi Kalliossa 60 vuotta sitten työläisperheeseen. Hän muutti perheensä kanssa Itä-Hel-

sinkiin v. 1962.

Päästyään keskikoulusta Matti jatkoi kouluttautumistaan Vallilan ammattikoulussa radio- ja tv-asentajaksi. Hän valmistui v. 1979 tietoliikenneteknikoksi Helsingin Teknillisestä oppilaitoksesta.

Matti on toiminut viimeiset 33 vuotta ammatillisen kuntoutuksen parissa. Hänen tehtäviinsä ovat kuuluneet tietotekniikan opettaminen vajaakuntoisille ja vammaisille ihmisille, heidän työkyntönsä arvioiminen sekä osallistuminen kuntoutustyöryhmän työskentelyyn. Ihmisarvon palauttaminen on kaiken kuntoutuksen lähtökohta.

Järjestöelämää

Matti Laitinen hakeutui politiikkaan radikaalina nuorena 1970-luvulla. Hän liittyi nuoriso- ja opiskelijaliittoihin 1970-luvun puolivälissä ja Suomen kommunistiseen puolueeseen v. 1980. Erityisesti Mattia kiinnostivat marxilainen filosofia, dialektiikka, sen kategoriat ja lait. 1980-luvulla entisessä Koiton talossa pyöritettiin Sosialismin opistoa ja siinä Matti oli aktiivisesti mukana ystävänsä Reijo Katajarannan kanssa.

SKP:stä Matti siirtyi v.1988 Kommunistiseen Työväenpuolueeseen. Kun KTP:ssä syntyi erimielisyyksiä liittolaispolitiikan toteuttamisesta, Matti erotettiin yhdessä muiden keskeisten helsinkiläisten toverien kanssa puolueesta ja sen keskusneuvostosta keväällä 2002. Hän liittyi Kommunistien liittoon. Tällä hetkellä Matti toimii Suomen Työväenpuolueessa ja avustaa kirjoituksiltaan Kansan Ääni-lehteä.

Matti on ollut erityisen ahke-ra Kuuba- ja Latinalainen Ame-

rikka-aktivisti. Hän on toiminut jo 1980-luvulta Suomi-Kuuba-seurassa sekä muissa ystävyys- ja solidaarisuusjärjestöissä.

Vaalit yhteistyön puolesta

Kirjoittaminen on Matti Laitiselle toinen luonto. Hän on julkaissut v. 1993–2014 viisi romaanin, yhden tietokirjan ja viisi runoteosta. Viime vuosina hän on tuottanut yli 100 videorunoa. Tyyliuunaltaan ne edustavat proletaarista käyttörunoutta.

Matille hänen perheensä on ollut hyvin tärkeällä sijalla. Perheeseen kuuluu vaimon lisäksi kaksi aikuista lasta, joista vaikeasti kehitysvammainen poika Arska asuu edelleen vanhempiensa luona.

Nuorena Matti harrasti vapaa-ainia, jossa hän voitti 1970-luvulla kaksi poikien Suomen mestaruutta. Nykyisin hän harrastaa muun muassa valokuvausta, kalastusta, sienestystä ja ruuanlaittoa. Hän on hyvän ruuan ja hyvien viinien ystävä, oluita unohtamatta.

Tulevissa vaaleissa toveri Matti Laitinen haluaa vaikuttaa moniin ajankohtaisiin asioihin:

– Haluan kohentaa Suomen kommunistisen liikkeen yhteistyötä ja näin ollen edistää myös osaltani uusliberalismin vastaisen kansanrintaman rakentamista.

Näihin tavoitteisiin on jokaisen helppo yhtyä.

Kansan Ääni ja lehden julkaisijajärjestöt toivottavat Matille hänen merkkipäivänään onnea ja menestystä.

Kansan Äänen toimitus

Kyykyttämisen on loputtava!

Olemme viime kuukausina saaneet kuulla uutisia uusista irtisanomisista. Niistä ilmoittavat yritykset, jotka tahkoavat suuria voittoja ja jakavat omistajilleen osinkoa miljoonittain. Julkisuuteen sanotaan esim. että tavoitellaan seitsemän miljoonan säästöjä irtisanomisilla ja lomautuksilla ja samaan aikaan maksetaan omistajille yli 40 miljoonan osingot! Samoin aloitetaan ”YT – neuvottelut” sillä perusteella, että odotetaan yrityksen taloudellisen tilanteen mahdollisesti huononevan. Voi perkele mitä röyhkeyttä kapitalisteilta!

Edellä mainituilla perusteilla aloitetut neuvottelut väen vähentämiseksi ovat YT lain vastaisia. Lain mukaan irtisanomiseen pitää olla sekä taloudelliset että tuotannolliset syyt. Niitä ei ollut ainakaan Stocmannilla kumpaakaan ja palvelualojen ammattiliitto PAM onkin viemässä irtisanomiset ja lomautukset kärjille.

Ihmetyttää mikseivät liitot vie kärjille jokaista voittoa tuottavan yrityksen YT – neuvottelujen jälkeistä irtisanomista. Tumpu suurina asioiden sivusta seuraaminen on yhtä tuomittavaa kuin laittomat irtisanomiset. Meillä on olemassa ihmisoikeudet – ja niihin kuuluu oikeudenmukainen kohtelu ja lakien kunnioittaminen. On muistettava, että mitään oikeuksia ei ole olemassa ilman velvollisuuksia. Ihmisillä yleensä, ja AY – liikkeen ihmisillä erikseen on velvollisuus pitää huoli siitä, että ihmisoikeudet irtisanomistilanteissa toteutuvat.

Kaikkein pahimmin loukataan pitkäaikaistyöttömien ihmisoikeuksia. Heillä ei niitä ole. Jos työttömäksi jäänyt ei pian löydä työtä, hänet syrjäytetään tylästi yhteiskunnasta ja päälle päätteeksi vielä suoras-

taan pilkataan tarjoamalla osa-ai-kaista työtä, josta maksettava palkka jää pienemmäksi kuin työmarkkinatuki. Jos tällaista työtä ei ota vastaan rapsahtaa kahden kuukauden karenssi! Näin siitä huolimatta, että työttömyysturvain perusteella on oikeus kieltäytyä työstä, josta maksettava palkka jää työttömyysturvaa pienemmäksi! - Voi perkele mitä röyhkeyttä työvoima-viranomaisilta!

Puskajussin tietoon on saatettu, että työvoimatoim... eikun TE – keskuksissa työskentelee henkilöitä, jotka ovat ottaneet elämäntehtäväkseen työttömien ihmisoikeuksien polkemisen. Tämä tiedoksi työ – ja elinkeinoministeriöön.

Työttömiä pilkataan jopa työvoimahallinnon omilla mol.fi sivustoilla, joilla ilmoitetaan avoimena olevista ”työpaikoista.” Samat ilmoitukset pyörivät kuukaudesta ja jopa vuodesta toiseen. Sitä mukaa kun haku-aika ”työpaikkaan” päättyy, sinne ilmestyy uusi päivämäärä. On käynyt jopa niin, että työtön lähettää CV:n, joksi työhakemusta nykyään kutsutaan ja viikon päästä sähköpostiin tulee ilmoitus samasta paikasta. - Hakemuksia ei siis kukaan lue. Voi perkele mitä touhua! Uskooko kukaan, että niitä työpaikkoja oikeasti on olemassa?

Kenenkään, ei työttömien eikä työllisten tarvitse alistua pilkattavaksi. Sitähän viranomaisen ja kapitalistien lainkiertämiset ovat. Siitä on tehtävä kertakaikkiaan loppu. Pilkkaava kyykyttäminen loppuu, kun kansa lähtee liikkeelle ja näyttää kaapin paikan, karjaisee, että perkele nyt riitti! - ja sellaisella voimalla, että porvari lentää perseelleen tai vieläkin kauemmaksi. Ihan Kanarian saarille asti.

Terveisin Puskajussi.

Lännellä kaksoisstandardit

Sehän on tiedetty kautta maailman aikojen että demokratiasta älämölöä eniten pitävät länsimaat omaavat kaksoisstandardit asiaan kuin asiaan. Jos joku verinen diktaattori on oma pahis, hänen tekojaan katsotaan läpi sormien. Myös Saddam ja Gaddafi olivat aikansa lännen suosikkipoikia, mutta kun alkoivat toimia itsenäisesti, täytyi heidät teloitaa pikaisesti.

Tapahtumat Ukrainassa osoittavat lännellä olevan myös ilman-saasteista kaksoisstandardit. Kiovassa on pari kuukautta poltettu autonrenkaita demokratian nimissä. Myrkyllistä savua ja nokea on riittänyt kansalaisille. En ole kuiten-

kaan huomannut yhdenkään EU-maan moittivan kyseistä ihmisten terveyden vaarantamista. Päinvastoin EU:n johtoa on menossa Kiovaan yllyttämään uusiin väkivallan tekoihin. Se on vaarallista Euroopan turvallisuuden kannalta ja vain hölmöläisten yhteenliittymä EU on moiseen valmis. Kuinkahan kauan Tampereen kiakkovie-raat olisivat saaneet polttaa auton renkaita, kysyn vaan. Saattaapi olla tulevaisuudessa sellainenkin tilanne Suomessa.

Meillä kun on paha tapa apinoida länsimaitten tekoja ja etenkin pahassa.

Reino Welling Jämsä

Ingrid Hämäläistä ja Matti Laitista onnittelevat:

**Tarja Männikkö
Heikki Männikkö
Janne Rahikainen
Ville Rahikainen
Tommi Lievemaa
Hannele Salava
Riitta Auervuolle
Esko Auervuolle
Raika Kontturi
Kai Kontturi
Bertta Laine
Eira Kärki
Paavo Heikkinen
Kalevi Wahrman
Unto Nikula**

**Kaija Siippainen
Liisa Paakkolanvaara
Markku Nieminen
Wäinö Pietikäinen
Pekka Tiainen
Esko Koivisto
Antti Siika-aho
Hannu Kautto
Jaakko Ahvola
Juhani Tanski
Antero Nummiranta
Marjaliisa Siira
Timo Nieminen
Hannu Kork
Jorma Talikka**

Helsingissä torjutaan asukastalojen lopettamista

Uusi vaihe Helsingin leikkauspolitiikassa

Helsingin asukastalojen käyttäjät ja alueiden asukkaat järjestivät 15.1.-14 mielenosoituksen Kaupungintalon luona Helsingin Senaatintorilla. Tapahtumaa edelsi asukkaiden mielenosoitusmarssi kauppatorilta kaupungintalolle. Syyinä tapahtumaan oli jälleen kaupunginjohtaja Pajusen (kok) tehtailema esitys, että kaupunki luopuisi sosiaali- ja terveysviraston ylläpitämästä 11 asukastalosta. Näiden asukastalojen merkitystä ei voi mitenkään yliarvioida. Asukastaloissa on 20 työntekijää sekä vuoden mittaan satoja työllistettyjä. Vapaa-ehtoistyönä asukkaat järjestävät niissä kerho- ja kahvilatoimintaa, vertaisryhmiä, terveysneuvontaa yms. Ne ovat alueiden todellisia monitoimintakeskuksia.

Ehkäisevän sosiaalityön alasajoa

SKP:n ja Helsinki-listojen valtuutettu Yrjö Hakanen toteaa, että asukastalojen budjetti on yksi miljoona, eikä alueiden järjestöillä olisi mitään mahdollisuutta jatkaa asukastalojen toimintaa. Pajusen esityksen taustalla onkin jälleen esi-

tys leikata sosiaali- ja terveyspuolen menoja. Toisaalla puhutaan ehkäisevästä sosiaalityöstä, mutta toisaalla sitä ajetaan alas.

Järjestöt eivät kykene ylläpitämään asukastaloja

Tiistaina, 21.1.2014, oli monikymmenpäinen joukko asukastalojen aktivisteja kerääntynyt Kallion viras-

totalon eteen odottamaan Helsingin terveys- ja sosiaalilautakunnan kokousta. Asukkaat kertoivat lautakunnan jäsenille huolestaan, että 11 kaupungin omaa asukastaloa säästöjen nimissä ajetaan alas 2015. Joka vuosi asukastalot ovat luoneet työpaikan 200 vaikeasti työllistettävälle sekä kymmenille vakituisille työntekijöille. Asukkaat olivat huolestuneita ehdotuksesta, jonka mukaan Helsinki luopuisi asukastalojen ylläpitämisestä ja vastuu niiden toiminnan jatkumisesta jätettäisiin asukkaille ja kolmannen sektorin järjestöille. Asukastalojen monipuolinen toiminta ei ole mahdollista ilman palkattuja työntekijöitä. Yhdistyksillä ei ole varoja vuokriin, palkattuihin työntekijöihin, työllistämiseen, ruokapalveluihin eikä moniin muihin sosiaali- ja terveysviraston ylläpitämien asukastalojen nyt tarjoamiin palveluihin.

Asukastalot tärkeitä ”monitoimintakeskuksia”

Asukastaloilla on myös tärkeä merkitys ehkäisevässä sosiaalis-terveysdellisessä toiminnassa, kuntoutuksessa sekä perheiden ja vanhusten hyvinvoinnissa. Huolestuttavaa on myös eläkeläisjärjestöjen sote-virastolta saamien toiminta-avustusten lopettaminen. Senkin takia asukastalojen säilyttäminen nykymuodossaan on entistään tärkeämpää. Helsingin sosiaali- ja terveysvirasto ylläpitää 11 asukastalon toimintaa eri puolilla kaupunkia. Asukastaloilla on tärkeä merkitys kaikille avoimena kohtaamispaikkoina, joissa erilaiset ihmiset, ryhmät ja sosiaalityön ammattilaiset toimivat yhdessä. Ne tarjoavat tiloja harrastuksille, atk-tukea, edullista ruokaa, liikuntaa ja kulttuuria. Asukastalot ovat hyvinvointia edistäviä matalan kynnyksen sosiaalityön, työllistämisen, kuntouttavan työtoiminnan, nuorisotakuun ja ikäihmisiä tukevan vapaaehtoistoiminnan keskuksia.

Evästystä sosiaali- ja terveyslautakunnalle!

Näin valisti eräs 55-vuotias työkyvyttömyyseläkkeellä oleva nainen lautakunnan jäseniä: ”Löysin Pihlajamäen lähiöaseman ja koin paikan heti turvallisiksi kohtaamispaikaksi. Omaa kiinnostusta ja osaamista

Kuva: Antero Nummiranta

Sirkku Miettinen (keskellä, toiminnanohjaajana Kumppanuustalo Hannassa) ja Sinikka Mäki (oikealla) olivat hyvin huolissaan asukastalojen kohtalosta. Sirkku Miettinen totesi suureksi uhaksi toimintakeskusten siirtämisen kiinteistöviraston alaisuuteen. Siitä seuraa, että syrjäytyneet ihmiset, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää maksullisia palveluja, menettävät sen ainoan paikan, jossa osallistua erilaisiin toimintoihin. Kumppanuustalo Hannassa kaikki liikunta- ja ryhmätoiminnot ovat nyt maksuttomia. Kiinteistöviraston alaisuudessa kaikki tämä muuttuisi, sillä alueiden järjestöillä tuskin riittäisi varoja toiminnan ylläpitoon. Sinikka Mäki puolestaan katsoi, että järjestöissä ei riitä rahoitusta, puuttuu ammattitaitoista henkilökuntaa ohjaamaan toimintaryhmiä ja toiminta kuihtuu. Sirkku ja Sinikka näkivät, että syy vaikean tilanteen syntymiseen lienee kaupunginjohtaja Pajusen v. 2013 alussa asukastalojen toimintaa selvittävä työryhmä, joka valtuutensa ylittäen esittikin leikkauksia ja asukastalojen siirtämistä sote-viraston alaisuudesta kiinteistöviraston kontolle. Ei siinä ajateltu pientä ihmistä ollenkaan.

Hallituspuolueet vastuussa: Asemien sulkemisen heikentää joukkoliikennettä

VR Group Oy on valtionomisteinen yhtiö ja sen tekemisistä päättää hallitus/eduskunta. Olisikin syytä muistuttaa näille hallituspuolueille (kok, sd, vas, ruots, vihr, krist), että pitäisi tehdä vaalilupauksiensa mukaan. Näihin vaalilupauksiin kuuluivat myös joukkoliikenteen parantami-

nen. Näiden asemien/seisakkeiden lopettaminen kertoo, mikä on ”pelin henki”. Lopettavia ovat Nuppulinna, Purola, Inkoo, Karjaa.

Tämä hallituspuolueiden tekemisen haluttomuus puolustaa junamatkustajien etuja, nähtiin jo Jokelan Rautatieaseman kamppailuissa. Vaikka nimä kertyi noin 4800 (eli

Jokelan koko aikuisväestö) ja jätimme nimilistan adressina muiden lopettamisuhan alla olevien asemien kanssa eduskunnassa (Kemijärvi, Pietarsaari, Iisalmi), niin ainoa asema, josta lopetettiin palvelut (lipunmyynti), oli - Jokela. Tämänkin kokemuksen perusteella - näyttää tosi huonolta seisakkeiden säilyminen.

Syylisiä ovat hallituspuolueet ja myöskin Tuusulan kunnan luottamushenkilöt. He eivät toimineet Jokelan junamatkustajien puolesta (noin 2500 päivittäistä junankäyttäjää), vaan sallivat kunnanjohtajan yksipuolisesti ja omanvaltaisesti kieltää tuen asemalta. Muut asemat toimivat lipunmyyntineen vielä tänäkin päivänä, koska niiden kunnat tukivat asemiaan. Tämä on myös kunnanjohtajan ”pistepussiin” laitettava, kun päätetään toimista kunnanjohtajan kelpoisuudesta hoitaa virkaansa.

**Jori Porspakka
Jokela/Tuusula
jori.porspakka@gmail.com
040 5605008**

Kuva: Seppo Aaltonen

Kuvan Purolan seisake palvelee myös Järvenpään Wärtsilän teollisuusalueen työpaikka liikennettä. Siinä kuntaraja kulkee pitkin radanvarsta. Helsingistä tullessa oikeapuoli on Järvenpää ja vasen Tuusula. Järvenpään puolella on myös uusi asuntoalue.

Kuva: Antero Nummiranta

Asukastalojen käyttäjät evästivät Helsingissä 21.1.-14 Kallion virastotalolla Sote-lautakunnan jäseniä ennen lautakunnan kokousta. Lautakunnan kokouksessa päätettiinkin lisätä Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen Anna Vuorjoen (vas) esityksestä viraston käyttösunnitelmaan, että asukastalojen käyttäjiä ja työntekijöitä kuullaan ja selvitetään myös vaihtoehto säilyttää asukastalot kaupungin omalla toimintana. Lautakunta teki kuitenkin nahkapäätöksen hyväksymällä esittelijän ehdotuksen, jonka mukaan jatkovalmistelun pohjana on kaupunginjohtaja Pajusen asettaman työryhmä esitys, että sotevirasto luopuu asukastalojen ylläpitämisestä. Asia jäi ratkaisematta, mutta asukastalojen puolustajat saivat lisää mahdollisuuksia ja aikaa. Kuvassa asukastalon käyttäjä Lassi Tiittanen esittelee sote-lautakunnan jäsenelle Anna Vuorjoelle mielenosoittajien näkemystä asukastalojen merkityksestä.

saa tuoda vapaaehtoisena voimiensa mukaan yhteiseen käyttöön. Saa arvostusta, tuntee olevansa hyödyksi ja kuuluu joukkoon. Olin perustamassa Tukiyhdistys PIHLAa lähiöaseman tueksi ja saimme lyhyessä ajassa yli 150 jäsentä, jotka kaikki ovat huolissaan asukastalon alasajasta. Jos tällaiset matalan kynnyksen tilat ajetaan alas, oma elämäni kapenee. Pelkään jääväni ulkopuoliseksi. Pienellä eläkkeelläni en juurikaan voi lähteä mukaan maksullisiin harrastuksiin. Jo matkakulut tekevät tiukkaa, siksi lähellä oleva asukastila on todella arvokas! Lähiöasemalta voi saada Kotilähettiläät - hankkeen palveluja, kuten kauppa- ja siivousapua sekä kotitalkkarit- hankkeelta pieniä korjaustöitä. Eri tavoin työllistetyt ihmiset saavat näin työkokemusta ja myös potkua elämäänsä. Kaikki toiminta on ennaltaehkäisevää, varmasti tulevaisuuden kannalta tärkeää. Toivon päättäjiltä viisautta ratkaisuihinsa. Asukastalot ovat tärkeitä. Myös vähävaraiset ja heikom-

massa asemassa olevat tulee ottaa huomioon.”

Mielenilmaus ei mennyt hukkaan, aikalaisa saatiin:

Saimme välivoiton asukastalojen alasajoon, kun sosiaali- ja terveyslautakunta teki muutokset Soten käyttösunnitelmaan v. 2014 ja velvoitti sote-viraston kuulemaan käyttäjiä ja työntekijöitä ja selvittämään myös vaihtoehtoon, jossa asukastalotoiminta säilytetään kaupungin ylläpitämänä toimintana. Olisi muuten mennyt ihan (virkamies- päätöksillä)läpihuutojutuna talojen siirtäminen pois sosiaalityöstä ja sosiaalialan työn piiristä kokonaan järjestöjen piikkiin. Tällöin matalan kynnyksen tarjoamat maksuttomat palvelut ja sosiaalialan ammatillinen tuki kävijöille ja myös esim. työllistämisen poluilla, jota taloilla voidaan tuloksellisesti tehdä, olisi hävinnyt kokonaan.

**toimitti:
Antero Nummiranta**

Sairaita ja vanhuksia kuritetaan

Ei vaivaisia joukkoliikenteeseen?

Helsingin Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kokouksessaan 21.1.2014, ettei vammais- palvelulain ja sosiaalihuoltolain nojalla kuljetuspalvelua saaville henkilöille anneta enää maksuttomia HSL:n matkakortteja. Todella kelju ja häpeällinen päätös.

Vaikka kaikki Helsingin vammaisjärjestöt tekivät yhteistoiminnassa kaikkensa, mikään ei auttanut. Maaliskuun lopusta liikutaan sitten kuka mitenkin. Säästääkö kaupunki, jos vammaisten taksi- ym kuljetuspalveluhakemukset nyt räjähdysmäisesti nousevat? Muistetaan, että vuodenvaihteessa Helsinki lopetti myös useita vammaisten suosimia Jouko-bussilinjoja, jotka maksoivat vain normaalien lipun hinnan.

Kotihoito tiukilla

Laitospaikkoja vähennetään, mutta vanhusten määrä nousee! Tällä hetkellä odotetaan vuoteen

2020 mennessä vanhusmäärän kaksinkertaistuvan Helsingissä. Kotihoidossa käyntimäärät tulevat kasvamaan jyrkästi. -Vanhuspalvelulaki, joka antaa laitoshoidon suosituksia työntekijämäärästä, ei koske kotihoitoa. Hyvin vaativa työn sairaanhoidollinen osuus lisääntyy myös kotihoidossa. Kerrostalon yksiossa hoidettavat odottavat edes päivähoitoon pääsyä. Heillä on muistisairauden lisäksi paljon fyysisiä vaivoja. Hoitajat ajetaan uuvuksiin ja monet pakenevat muihin töihin.

Terveysasemille pääsy on myös eriarvoista: Kalliossa ajan saa lääkärille 36-49 vuorokaudessa, hoitajalle 2-42 vrk, Jakomäessä lääkärille 28-29 vrk, hoitajalle 1-21 vrk, Kivikossa lääkärille 23-32vrk, hoitajalle 0-18vrk, Lauttasaarella hoitajalle 8-24 vrk., Vuosaarella 9-29 vrk. Hoitaja =perushoitaja, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja.

**Muistiin merkitsi:
Mämmiveikko**

Kataisen verouudistuksella ei tule lisää työtä.

Aina joskus on hyvä katsoa peruutuspeiliin ja muistella, mitä poliitikot ovat aikoinaan tulleet luvanneeksi. Pääministeri Jyrki Katainen toisti (HS 5.4. 2011) vaalien alla ja myöhemmin kokoomuslaista uskomusta otsikolla: ”Kokoomus haluaa työllistää verouudistuksella”. Sitä valtamediat ovat toistaneet kritiikittä vuosikausia.

Sen mukaan yritys saa lievemmillä verotuksella kerätyksi enemmän voittoja, sillä on mahdollisuus investoida ja luoda uusia työpaikkoja. Talousteoriat sanoo näin, mutta Katainen ei ilmeisesti tiedä, kuinka nykyisessä teknologisoituneessa maailmassa vanha teoria toteutuu.

2000-luvulla yritysten taseet ovat kohentuneet tuntuvasti. Pörssiyritykset ovat vuosittain jakanneet yli 10 miljardia euroa osinkoa ja ostaneet miljardikaupalla omia osakkeitaan, eivätkä investoineet. Esimerkiksi pelkästään Nokia on 2000-luvulla ostanut omia osakkeitaan yli 18 miljardilla.

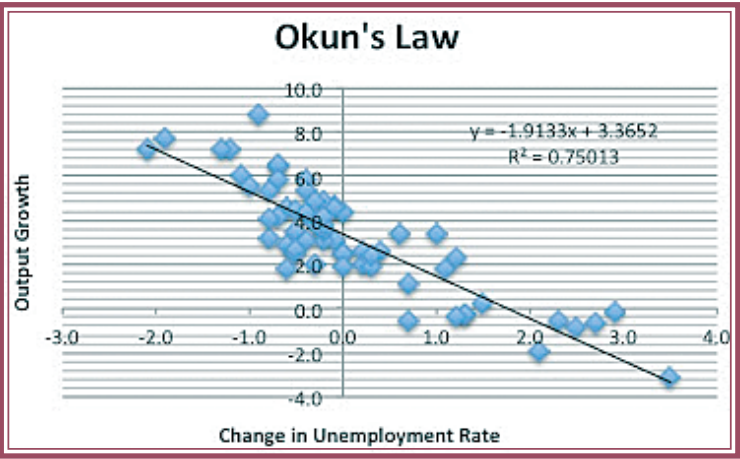
Myös pörssin ulkopuolella olevat yrittäjät kuittasivat 12 miljardia euroa täysin verottomasti vuosien 2005–2011 välillä. Puolet suomalaisten työntekijäin työn hedelmistä eli osingoista on mennyt verottomasti hallintarekisterien kautta ulkomaalaisille rikkaille. Niilläkin rahoilla olisi paikattu valtion kestävyysvajetta nopeasti.

Silti kotimaisiin investointeihin on mennyt vähemmän kuin

yritysten vuosittaiset poistot (koneiden ja rakennusten kuluma). Jos on investoitu, on ostettu kilpailevia yrityksiä tai investoitu ulkomaille. Sinne on luotu jo yli 350 000 uutta työpaikkaa.

Enää ei edes tiedetä, mikä yhtiö on ”suomalainen” ja mikä on tilastoissa ”Suomen” vientiä. Kymmenen vuotta sitten ulkomaisten konsernien osuus Suomen viennistä oli 10 prosenttia. Nyt se on jo kolminkertainen. Niinpä suurin Suomesta vientiä harjoittava vieras maa on Yhdysvallat. Sikälaisten yhtiöiden osuus Suomen viennistä on 5,6 prosenttia. Ulkomaankaupastamme kotimaisten konsernien osuus (tosin osakkeiden enemmistö voi olla rajojemme ulkopuolella) on sentään vielä 60 prosenttia.

Kataiselta unohtui myös mainita, että Suomeen ”luodut” uudet työpaikat ovat professori Juho Saaren tutkimuksen mukaan 40 prosenttisesti ”puskurityövoimaa” eli palvelualan epätyypillisiä ns. ”paskatyöpaikkoja”, joiden palkkatasolla

”Okunin lain yhtälössä on työttömyysasteen muutos ns. vakiotermi ja Okunin kerroin, joka kuvaa miten BKT:n kasvuvauhti vaikuttaa työttömyysasteeseen. Okunin laki on siis esitys BKT:n kasvun ja työttömyysasteen muutoksen välisestä epätasällisesta suhteesta, jota pidetään suurin piirtein oikeana.”

ja työtuntimäärällä ei enää elä.

Nyt Etla on julkaissut projektijohtaja Timo Nikinmaan tutkielman: ”Antaa valojen palaa”, joka painottaa, että ”teollisuus on talouden selkäranka”. Siinä kerrotaan, että ”Uusista työpaikoista 80 prosenttia on syntynyt aloille, joilla keskimääräinen tuntipalkka on pienempi kuin teollisuudessa”. Nikinmaan tutkimuksessa viitataan myös USA:n kehitykseen ”Yhdysvalloille on käynyt huonosti, koska maassa ei ole pitkäjänteistä teollisuuspolitiikkaa. Siksi teollisuus on

aktiivisesti sijoittanut tuotantoaan ja YHÄ ENEMMÄN MYÖS TUTKIMUSTA JA TUOTEKEHITYSTÄ MUIHIN MAIHIN”. Näinhän on käynyt myös Suomen teknologiayritysten ja entisen Nokian kohdalla.

Niitäkään uusia matalapalkka-alojen työpaikkoja ei ole ”investoitu”, vaan ne ovat työttömäksi jääneiden työntekijöiden synnyttämiä ”pakkoyrittäjyys”-työpaikkoja. Siis sellaisia, joissa mikrotyöntekijä sinnittelee työttömyyden ja yrittäjyyden välimaastossa. Niiltä yrittä-

jiltä ei juuri heru verotuloja hyvinvointivaltion ylläpitämiseksi. Osa pakkoyrittäjistä on pikemminkin tulonsiirron kohteita.

Tämä kokoomuksen mainostama ”työllistävä verouudistus” vain kiihdyttää työn (työtuntien) pakoa ja ostovoiman häviämistä. Sen hävittäessä yrittäjyydelle ei synny enää uutta kasvualustaa. Työntunteja tehtiin vuonna 1990 enemmän (4 388 milj.) kuin vuonna 2011 (4 217 milj.), vaikka BKT on kasvanut lähes kaksinkertaiseksi. Siis kasvu ei enää luo työtä, vaikka Katainen niin uskottelee. Hän ei ilmeisesti ole kuullut koskaan Okunin laista. Jo 60-luvulla todettiin, että yhden prosentin työpaikkojen kasvuun tarvitaan kolmen prosentin talouskasvu.

Kataiselta on myös unohtunut kertoa, että yrittäjän päämotiivi ei suinkaan ole työllistää, vaan päänvastoin, kiihdyttää tuottavuutta työpaikkoja hävittämällä. Se tapahtuu joko teknologialla tai kiinalaisella halpatyövoimalla, jotta sijoitulle pääomalle saataisiin maksimaalinen tuotto.

Ari Ojapelto
Tietokirjailija
Tampere

(Hesari ei tätä kirjoitusta julkaissut)

Uudella työllisyyspolitiikan suunnalla ja työttömyyden alentamisella testataan EU:n olemassaolon ja rakenteiden perustaa

Pekka Tiainen
Valtiotieteen tohtori (taloustiede)
Kirjoittaja on neuvotteleva virkamies Työ- ja elinkeinoministeriössä

Kun EU-jäsenyydestä vuodesta tulee vuonna 2020 kuluneeksi 25 vuotta, neljännesvuosisata, ollaan EU:ssa ja Suomessakin näillä näkymin edelleen jäljessä työllisyys-tavoitteista ja työttömyys on korkeaa. Eli kun vuoden 2014 EU-vaalien jälkeen ovat olleet seuraavatkin EU-vaalit vuonna 2019. Näin siksi, että finanssikriisin jäljiltä menetettiin vuosikymmen ja talouspolitiikassa ja työllisyyspolitiikassa ei ole näillä näkymin tulossa sellaista muutosta, että vielä lähivuosinakaan tavoitteisiin päästäisiin.

EU hyväksyi vuonna 2000 Lissabonin strategian, jonka mukaan EU:sta piti tulla vuonna 2010 maailman kilpailukykyisin ja tavoitteena oli täystyöllisyys. Sen sijaan on massatyöttömyys ja euroalue on ollut maailman heikoimman kehityksen alue.

Lissabonin strategian työllisyystavoitteisiin ei olla pääsemässä edes vielä vuonna 2020, kaksinkertaisessa ajassa, ja ongelmia riittää.

1990-luvun lama

Suomen 1990-luvun laman työttömyyskriisi lisäsi sekä EY:n vastusta että kannatusta protestina huonolle politiikalle. Suomessa on 300 000 työttömän työnhakijan työttömyys ja työttömyysluvussa näkymätön vaikea työllistyminen on tätä vielä suurempaa. Teollisuustyöpaikkoja on menetetty euron vuosina 2000-luvulla 100 000, saman verran kuin aiemmin vuosina 1975–2000 neljännesvuosisadassa.

Työttömyyden ollessa pahimmillaan 500 000 ja luvussa näkymätön vaikea työllistyminen sen päälle vuosien 1993 ja 1994 vaihteen aikoihin luvattiin EU:n tuovan paremman työllisyyden. Tyytymättömän kansa äänesti huonoa talouspolitiikkaa vastaan osa yhdistäen sen EY-suuntaukseen ja äänestäen Ei EY:lle, ja osa taas protestoidakseen huonoa talouspolitiikkaa vastaan ja siksi kyllä EY:lle nähdessä vaihtoehtoksi. Tyytymättömyys yhdisti laajasti. Työllisyyden romahduksesta toivuttiin teknologiatuumin (Nokia ym.) ja markan devalvoitumisen sekä kansainvälisten taloussuhdanteiden vaikutuksesta enemmän kuin EY:n vaikutuksesta, mutta massatyöttömyys on tätä päivää.

Päinvastoin EY-jäsenyys kiihdytti rakennemuutosta ja tätä kautta menetettyjen työpaikkojen takia työllisyyden paraneminen hidadui.

Ei Euroopan talousalueen (ETA) ongelmaton ollut

Jos Euroopan talousalueen sopimukseen (ETA) sisältyi ulkomaisen omistuksen vapauttaminen, mikä

on mahdollistanut yritysten omistuksen siirtymisen ulkomaisiin käsiin ja Suomen muuttumisen suuressa määrin tytäryhtiötaloudeksi. ETA:n ei suoraan olisi tarvinnut tarjota näin huonoa kehitystä, mutta muun muassa valtion yhtiöiden yksityistämisellä on kehitystä kiihdytetty.

Toinen vaikea asia ETA:ssa oli, että kun muualta tuleville tulee oikeus Suomen sosiaaliturvaan, se aiheuttaa vaikeuden, että varat eivät riitä ja perusturva heikkenee suomalaistenkin kohdalla. Tämä on maahanmuuttokeskusteluiden taustalla, mutta juontaa ETA-sopimuksesta. Heikon työllisyyden oloissa ongelma vaikeutuu. Rasismi ja ulkomaalaisvastaisuus ei auta tässä asiassa mitään, vaan on tarpeen rakentaa toimivat mallit, että asia saadaan kuntoon.

Työllisyys puuttui EY:n ja EKP:n tavoitelialta

Työllisyys puuttui EY:n ja EKP:n tavoitelialta – yritykset saada se sinne eivät ole johtaneet työttömyyden ratkaisuun vaan tilanne on pahempi kuin EY:n aikana koskaan EY:n sopimuksessa ei alun perin ollut työllisyyttä vain hajamainintoja. Vuoden 1997 Amsterdamin sopimuksessa korkean työllisyyden tavoite ja työllisyysasia tuli perussopimuksiin siten, että se on eri maiden vastuulla, mutta EU:n päämieskokous voi antaa suuntaviivoja. Kehittyi myös erilaisia toimeliasuutta. Lissabonin sopimus oli jatkoa tälle ja siinä nostettiin tavoitteeksi täystyöllisyys.

Hyvä niin, mutta tästä on tullut maholasku. Osa ongelmia on Euroopan Keskuspankki ja euro. Hyvin oli nähtävissä ennakkoon, että se tuottaa ongelmia Suomen met-säteollisuudelle ja mm. telakoille,

koska viennin laskiessa isojen tehtaiden pääomavaltaisen toiminnan pääomakustannukset eivät laske. Palkkojen osuus on niin pieni, ettei niiden alentaminen vaikuta isomalti. EKP toimi sitten niin, että antoi euron vahvistua vuodesta 2002 alkaen ja vahvan euron politiikasta ovat ne haitat, mitä Suomessa oli vahvan markan politiikasta 1990-luvun laman syynä.

EKP:n mandaatti, toimivalta oli inflaation rajoittaminen. Siinä ei ollut työllisyyttä suoraan kuten Yhdysvaltain keskuspankilla. EMU-sopimusta (euroa tarkoittava) ei uskallettu avata, koska pelättiin, että se kaatuu. Siksi Amsterdamin sopimuksen yhteydessä oli mahdollista tulkita, että kun EU:n perussopimukseen lisättiin korkean työllisyyden tavoite ja EMU:n tuli edistää EU:n tavoitteita, työllisyys on tätä kautta välillisesti EMU:n ja EKP:n tavoite. Mutta käytännössä ei tämän mukaan toimittu.

Palkkakehityksen osalta on valittu alhaisten yleiskorotusten linja niin, että palkkakehitys jäisi jälkeen Saksasta ja tällä tavalla tapahtuisi niin sanottu sisäinen devalvaatio. Pankkiunionilla yritetään luoda pankkien keskinäiseen vastuuseen perustuvaa järjestelmää niin, että valtioiden ei tarvitsisi maksaa pankkitukia. Mitenkä onnistuneet, kun esimerkiksi hallinnasta karanneet johdannaistoiminta ei ole suinkaan supistunut? Eli finanssimaailma ottaa sellaisia riskejä, että tappiot uhkaavat edelleen kaataa valtioille.

Valtioiden velkakriisi – entä oikeus työhön?

Nyt on vaikeutena valtioiden velkaantuminen finanssikriisin myötä. Suomessa on leikkausten ja veronkorotusten summa hallituk-

sen ilmoituksista 5,5 miljardia euroa ja nyky suunnitelman mukaan pitäisi leikata tai muuta tehdä vielä kolmen miljardin verran vuoteen 2017. Se tarkoittaa 8,5 miljardia vuosina 2011–2017. Velkaantumisen ei tällä summalla vähenisi, koska leikkaukset lisäävät työttömyyttä ja vähentävät sitä kautta verotuloja ja lisäävät työttömyyden kustannuksia. Sitten on kysymys eläkkeelle siirtymisen myöhentämisestä, mistä tämä hallitus ei tee päätöksiä eläkeikärajojen suhteen, mutta mitä taustalla valmistellaan ja seuraava hallitus tekee?

Suomen hallitusmuotoon, perustuslakiin, hyväksyttiin 28.7.1972 Suomen hallitusmuodon 6 §:ään toinen momentti, jonka mukaan ”Kansalaisen työvoima on valtakunnan erikoisessa suojeluksessa. Valtiovallan asiana on tarvittaessa järjestää Suomen kansalaiselle mahdollisuus tehdä työtä, mikäli laissa ei ole toisin säädetty.” Valtiota velvoittavaa kohtaa ei enää ole vuoden 2000 perustuslaissa, vaan tavoite on yleisemmin.

Mutta miten päästään työllisyydessä ja työttömyyden alentamisessa eteenpäin, kun taustalla on kaikki tämä edellä kuvattu vaikeus? Hyvä lähtökohta on toimia työpaikkojen ja työttömien ja työtä hakevien puolesta. Kun ei saada muutettua suurta maailmaa, on tärkeä toimia tavallisen pienen ihmisen puolesta siellä, missä voi yhdessä tavallisten ihmisten kanssa. Luen ihmisiin yrittäjät. Ei yrittäminen ole sama asia kuin kapitalismi. Yrittäminen on ollut osa elämää jääkaudesta alkaen ja paljon ennen kaikkialla missä elämää on ollut. Se on tärkeä yhteiskunnan voimavara. Kansaa ovat kaikki tavalliset ihmiset ja kun tämä ymmärretään, tiedetään kenen puolesta ollaan.

Näytelmä Kuusisesta on kiusallista katsottavaa

Nationalistinen tulkinta näkisi Kuusisen haudan Suomessa Kremlin muurin sijaan

Vappu Nalbantoglu näyttelee Otto Villen vaimoa Ainoa punaisessa viitassa liihotellen läpi koko näytelmän.

Saksalaiset pitävät parhaana natsiajan kuvauksena neuvostoliittolaista televisiosarjaa ”Kevään seitsemäntoista hetkeä”. Siinä natsit eivät karju. He ovat tavallisia ihmisiä. Ohjaaja Roman

Viktjukin olisi kannattanut pitää Stirlitz mielessä, kun hän ohjasi näytelmää suomalaisesta kommunistista Otto Wille Kuusisesta. Nyt kaksi ja puolituntinen karjuminen tuo mieleen jo kerran näh-

Helsingin kaupunginteatteri: Toveri K
Teksti: Edvard Radzinski
Ohjaus: Roman Viktjuk
Suomennos: Teemu Kaskinen
Koreografia: Vladimir Anosov
Rooleissa: Asko Sarkola, Vappu Nalbantoglu, Esko Roine
Kantaesitys: 23.01.2014

dyn ja koetun Jouko Turkan täri-
näteatterin. Hetkeen ei usko kor-
viansa ja myöhemmin ei myös-
kään näkemäänsä.

Venäläiseltä kirjailijalta Edvard Radzinskilta on tilattu näytelmä suomalaisesta kommunistista, jossa päädytään ihailemaan Mannerheimia. Valkoisen Suomen valheita osaamme itekin kirjoittaa. Ukrainalaista nationalistiohjaajaa on pyydetty tulkitsemaan suomalaisen työväenliikkeen internatio-
nalistia, joka nousi huipulle maailmanhistorian edistysellisimmässä imperiumissa. Näytelmä päätty

toteamaan vaimon, Aino Kuusisen suulla, ettei Kuusisen hautapaikan kuuluisi olla Kremlin muurissa vaan Suomessa mäntyarkussa. Suomalaista suurmiestä voi tuskin pahemmin loukata.

Edvard Radzinski on varmasti hyvä kirjailija. Silti näytelmän näkemys talvisodasta saa epäilemään, että Radzinski on saanut käsikirjoitusapua Suomesta. Teksti on paikoin niin naiivia. Näyttelijäntyötä on vaikea arvioida, koska hahmot eivät pyri minkäänlaiseen totuudellisuuteen. Kuusista näyttelevä Asko Sarkola takeltelee pahasti ja hyppii pitkin seiniä niin onnettomasti, että katsoja tuntee myötähäpeää kaupunginjohtajan puolesta. Aino Kuusista esittävä Vappu Nalbantoglu on vain epätoivoisena lavalla liihotteleva punainen surma. Häntä käy sääliksi.

Kaikkein onnettomimmat ovat Stalinin lukuisat hahmot. Sodan loppuessa Stalin oli voittaja ja uransa huipulla. Hänen esittäminen kuolemansairaana rullatuolissa pal-

jastaa, ettei näytelmällä pyritäkään historialliseen totuudenmukaisuuteen. Ohjaaja käyttää näyttelijöitä vain kertoakseen, että Neuvostoliitto oli kauhea ja kommunistit huonoja ihmisiä.

Pahinta näytelmässä on sen tyyli, groteski patetia. Vikjuk on varmistanut, ettei katsoja pidä näytelmästä. Kuusisen elämästä kertova näytelmä on saanut murskakritiikit niin oikeisto- kuin vasemmostolehdissä.

Ensi-ilta oli silti hyvin kiinnostava kokemus. Jos tyyllitelly tekikin esityksestä pateettisen, tylsän kauhukavalkadin, on pakko myöntää, että Kuusisen elämä on hyvin kiehtova. Tämä oli vasta ensimmäinen tulkinta Kuusisen elämästä. Toivottavasti niitä tulee lisää.

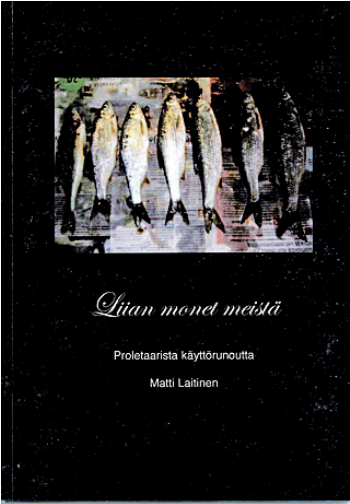
Lopussa on muuten kohtaus, jossa pohditaan, miksi Mannerheim vältti sotasyllisyysoikeudenkäynnin? Näytelmä esitti yhden hyvän kysymyksen.

Leena Hietanen

Liian monet meistä

Elvi Sivervo totesi v. 1948 Mänt-sälän kunnankirjastossa pitä-mässään puheessa. ”Kirjailijan on oltava selvillä yhteiskunnas-ta, jossa ihminen elää, tajuttava, mistä yhteiskunnallisessa taiste-lussa on kysymys. Se on kai-ken suuren taiteen tunnus.” Si-nervo vetosi puheessaan kirjai-lijoita osallistumaan työväen jo-kapäiväiseen poliittiseen taiste-luun, koska tuolloin tarvittiin jo-ka päivä iskurirunoja, kisällilau-luja ja propagandaa.

Julkaisin helmikuussa 2014 vii-dennen runokokoelmani ”Liian monet meistä”. Haluan tuoda julki ru-nokokoelmallani tämän päivän työväenluokkaista vastakulttuuria ja toisinajattelua. Runoni ovat yhteiskunnallisesti kantaaottavia. Niiden sisältö kaareutuu vahvasti vasemmalle. Vastustan ja kritisoin ru-

Matin uuden runokokoelman kansisivu

noillani avoimesti tämän päivän yhteiskunnallista epäoikeudenmukai-suutta ja sitä ylläpitävää kansallista ja kansainvälistä kapitalismia. Sä-

keeni eivät kiertele tai kaunistele todellisuutta eivätkä myöskään hu-najoinäitä.

Runoni perustuvat omassa elämässäni tekemiini havaintoi-hin sekä omiin kokemuksiini työ-sä, arjessa ja reissatessa maailmalla. Pyrin elämässäni ja kirjoituksissani mahdollisimman suureen omaeh-toisuuteen ja omavaraisuuteen sekä itsenäisyyteen. Tuotan tekstejä ja julkaisen niitä omien tuntemus-teni mukaan.

Runoni edustavat tyylisuun-naltaan proletaarista käyttör-u-noutta. Tämä tarkoittaa sitä, et-tä luomani arjen sanataide on kir-joitettu käyttöä varten – maailman muuttamiseksi. Runoihini ei sisälly mitään mystistä tai monitulkintai-suutta. Tekstieni aihepiirit liikkuvat vallankäytössä, vähäosaisuudessa,

vammaisuudessa, mielenterveys-ongelmissa, ikääntymisessä, työt-ömyydessä, ihmisarvossa ja yhteis-kunnasta syrjäytymisessä.

”Kulutusyhteiskunta kulut-taa liian monet meistä loppuun. Kulutusihmiskunta kuluttaa oman tulevaisuutensa lop-puun.

Liian monelle meistä oikeus kuluttamiseen on tärkeämpää kuin oikeudenmukainen yhteis-kunta.”

Vaikka useat runoni vaikut-tavat synkiltä, en ole menettänyt omaa optimismiani oikeudenmu-kaisen yhteiskunnan saavuttami-seksi. Kapitalismi ei voi olla ratkai-su sellaiseen siedettävään, ihmisar-

voiseen elämään maapallolla, joka takaisi jokaiselle ihmiskunnan jäse-nelle perus- ja ihmisoikeudet. Kapi-talismin on vain ihmiskunnan kärsi-mysten ja luonnon tuhoamisen pit-kittämistä maailman taloudellisen ja poliittisen eliitin ahneuden ja val-lanhimon vuoksi.

Pehmeän oliivin sisältä löy-tyy kova siemen. Siihen voi mur-taa hampaansa. Kapitalismin sisällä vallitsee perusriita työn ja pääoman välillä. Se murtaa kapitalismin.

Kirjaa on painettu vain rajoi-tettu määrä. Se ei ole julkisessa myynnissä. Sitä voi tilata omistus-kirjoituksen kera ainoastaan kirjai-lijalta itseltään sähköpostitse: ma-sa.laitinen@gmail.com. Yhteystie-dot mukaan viestiin. Kirjan hinta on 10 euroa.

Matti Laitinen

Kolme ilmestynyttä kirjaa (osa 3.): Vaiettu totuus

Kahdessa viimeisimmässä Kansan Äänen numerossa kirjoitin tätä artikkelia edeltävät osat. Tämä artikkeli on kolmas, jotka ovat julkaistu otsakkeen ”Kolme ilmestynyttä kirjaa” alla. Tällä kertaa kirjoitan kirjasta Vaiettu totuus – Salattu ja vähän tunnettuja tapauksia sotavuosilta. Kirjan kustantaja on Oy Valitut Palat – Readers Digest Ab ja julkaisu vuosi 2013. Kirjan painopaikka on Portugalissa majaansa pitävä kirjapaino. Teos on useamman kirjoittajan yhteistuotantoa. Varsinaisen toimituskunnan ovat muodostaneet Kauko I. Rumpunen, Soili Jääskeläinen ja Reino Rasilainen.

Yleismainintana on sanottava, että teokseen kannattaa tutustua vaikkapa vain ihan mielenkiinnosta. Ehkäpä kauan työväenliik-keessä mukana olleille ja vanhemmille tovereille ei siinä välttämättä tule suurten paljastusten tunnel-maa. Ehkä voisi sanoa, että kirjaan on koottu, kerrankin yksiin kansiin, tapahtumia, joista on tiedetty - enemmän tai vähemmän. Osa tapahtumista on elänyt jonkinlai-sina tarinoina eri ikäpolvien kes-kuudessa. Sen uskallan avoimes-ti, ihan näin prantättynä, todeta, että ihmisille jotka ovat eläneet pelkän kansakoulun tai oppikou-lun että lukion historian opetuk-sen varassa elämänsä, takaan kirjan tuovan muutamin koh-din totaalista shokkihoitoa. On olemassa sellainen sanonta kuin virallinen historian kirjoitus. Tämä

teos poikkeaa aikalailla siitä. Lyhyes-ti sanottuna mielenkiintoinen teos, josta epävirallisen historian kirjoin-tuksen parissa elänytkin saa yhtä ja toista nippelitietoa kasattuna yk-siin kansiin.

Jotkut kohdat kirjan histo-rian tapahtumista voisivat olla melkein pästä päivästä. Esimerkiksi mikseipä tänäänkin saat-taisi kokoontua jossain päin maattamme marraskuun 15. päivänä vuonna 1937 kaltainen kokous. Tuon kokouksen oli koolle kutsunut Talouselämä-lehden neuvottelu-kunta. Vientiyhdistyksen toimitus-johtaja Jaakko Kahman oli pyytänyt puhujaksi silloisen Suomen Pankin pääjohtajan Risto Rytin. Puhe oli otsikoitu ”Muutamia näkökohtia ulkomaisen maksutaseen suhteen”. Ryti piti noudatettua kauppa- ja

talouspolitiikkaa kutakuinkin on-nistuneena. Ryti sanoi (em. teoksen mukaan) puheessaan muun muas-sa näin:

”Nekin velat, jotka ovat jäljel-lä, ovat sellaisia, että emme mielin määrin voi niitä maksaa erilaisista syistä. --- [Sellainen on] esim. val-tio-veloitamme suurin --- meidän kuuluisa sotavelkamme, koska sen koronmaksu kaksi kertaa vuodessa tuottaa meille hyvää publisiteettiä, joka meistä tuntuu vähän itsepe-tokselta, mutta joka tapauksessa se on hyvä publisiteetti ja vaikuttaa eduksemme Amerikassa.”

On huomioitava, että pre-sidentti Ryti kuului jo pankki-miehenä turvallisuuspolitiikas-ta huolta kantavaan sisäpiiriin. Ryti piti tuon puheensa 1930-lu-vun jälkeisessä talouden nousus-sa. Puheessaan hän sanoi paljon muutakin. Eräs kohta kirjassa tuota puhetta käsittelevässä luvussa on mielenkiintoinen. Mielenkiintoi-nen siksi, että se poikkeaa paljon siitä, mitä yleensä meille historianan kerrotaan. Lainaan sen tähän: ”Ry-tin puheen sanoma ja sanamuodot olisivat hyvin voineet olla peräsin myös puolustusneuvoston puheen-

johtajan marsalkka Mannerheimin lähipiirin tuonaikaisista viesteistä taikka taloudellisen puolustusneu-voston pöytäkirjasta! Rytin puheen-vuoron puolustuskäsitteisiin liit-tävä painotus ja kieli ovat jälleen uusi aihetodiste siitä, että ”So-ta-Suomen” tulevien johtajien yh-teistyö oli selvästi vuoden 1939 dra-maattista kesää ja syksyä vanhem-paa perua.”

Siinä se oli sanottu. Asia jos-ta kirjoitetaan virallisen historian kirjoituksen tulkinnassa lähes mitä vain ja suurimmalta osin päin män-tyä. Kirjassa esitetty ajatus on hyvä pitää mielessä jo pelkästään sen takia, että tämän vuoden mar-raskuun lähestyessä, näyttäisi myös lähestyvän oikein perusteel-liset talvisotariekkujaiset. Riekku-jaisia valmistellaan parasta aikaa historian tosiasioista mitään välit-tämättä.

Tuo mainittu puolustusneu-vosto, Mannerheim puheenjohta-jana, vaikutti maamme politiikkaan 1930-luvun alusta alkaen. Mannerheimin valinnan taustavoimana vai-kutti kukas muu kuin teollisuusmies Walden. Tämän uudistetun puolus-

tusneuvoston tarkoituksena oli saattaa Suomen armeija ja talous sellaiseen kuntoon, että se kestäisi mahdollisimman hyvin maan joutuessa sotaan. Sotaneuvoston jäsenissä vilahtelevat nimet ken-raaliluutnantti Aarne Sihvo, ken-raalimajuri Lennart Oesch, Suoje-luskunnan päällikkö, kenraalimajuri Lauri Malmberg. Malmberg kuuluu virkansa puolesta sotaneuvostoon, anteeksi puolustusneuvostoon.

No jotta ei menisi nyt ihan hymistelyksi, niin on kirjassa heikkouksiakin. Esimerkiksi ”Talvisodan rauhansopimuksen solmimisessa viitataan Neu-vostoliiton jatkoaikeisiin. To-sin niistä ei ole vielä sen enempää tietoa kuin suomalaisten omat tarinat ja olettamuk-set. Kirjassa väitetään aika avoi-mesti Hitlerin vaikuttaneen Neu-vostoliittoon ja muuttaneen Neu-vostoliiton politiikan. No onhan se niinkin, että jos kirja pysyisi kai-kilta osin asiassa, niin tuskin sen julkaisija silloin olisi Valitut Palat.

Timo Kangasmaa
Palaan seuraavissa Kansan Äänen numeroissa asiaan.

70 vuotta sitten (16/1-2)
Leningradin alue ja Dneprin länsiranta vapautettiin

Vuoden 1943 loppuun tultaessa neuvostojoukot olivat valloittaneet fasisteilta yli puolet niiden vuosina 41-42 valtaamasta alueesta. Vuoden 1943 kuluessa saatiin käyntiin aseiden massatuotanto ja joukot saivat uutta tykistö-, lentokone- ja panssari-aseistusta. Neuvostoliitossa valmistettiin v. 43 kuluessa jo 35000 lentokonetta, 16000 ps-vaunua ja 45000 tykkiä. Joukkoja ja päällystystä koulutettiin ja lisättiin. Vuoden 1943 kuluessa muodostettiin mm. 5 ps-armeijaa sekä useita muita joukko-osastoja.

Joulukuussa 43 päätettiin Leningradin ja Ukrainan vapauttamisesta

Joulukuussa -43 puolustuskomitean kokouksessa käsiteltiin vuoden -44 talven- ja kevään taistelusuunnitelmaa. Päätettiin aloittaa operaatiot Suomenlahdelta Mustalle Merelle ulottuvalla rintamaseudulla. Etelässä tuli vapauttaa Ukraina ja edetä valtakunnan rajalle. Pohjoisessa tuli vapauttaa Leningradin alue, lyödä saksalaisten AR Nord (18-ja 16.A) ja edetä Baltian tasavaltojen rajoille. Valko-Venäjän suunnalla tavoitteeksi asetettiin mahdollisimman suuren alueen vapauttaminen fasisteilta. Valtaosa resursseista talven ja kevään osalta ohjattiin Ukrainan neljälle rintamalle, jonne pyrittiin luomaan ylivoima tavoitteena lyhyessä ajassa tuhota fasistien eteläinen AR sekä AR A.

Fasistit yrittivät linnoitautua Leningradin alueelle.

Monestakin syystä hitleriläiset pyrkivät pitämään Leningradin alueen. Siksi AR Nordin joukot linnoittivat Leningradin ympäristön puolustusasemia. Selustan puolustuslinjoista tärkein oli "Panther"-linja, joka kulki Narvajoen suulta Narvan kannasta ja Peipsijärven rantaa pitkin Pihkovaan ja sieltä edelleen Nevelin luoteispuolelle.

Leningradin R ja Volhovan R tekivät jo syyskuun puolivälissä esityksensä Leningradin saarron purkamiseksi ja AR Nordin lyömiseksi. Päämaja teki vain pieniä korjauksia rintamien esitykseen. Komennettiin mm. siirtämään 2.IskuA Oranienbaumin (Lomonosov) sillanpäähän Leningradin länsipuolelle. Haluttiin enemmän voimaa sieltä suoritettavaan hyökkäykseen Pietarhovin ja Strelnan vihollisryhmittymää vastaan.

Kolmen rintaman yhteishyökkäys

Saksalaiset tuli tuhota iskemällä samanaikaisesti Leningradin lounaispuolelta etelään sekä Novgorodista luoteeseen. Hyökkäyskiilojen yhdistymisen jälkeen jatketaan Luga ja Kingiseppin suuntaan ja edelleen Narvan ja Pihkovan alueille, jolla valmisteltiin etenemistä Baltiaan. Suunnitelmaan sisältyi ensi vaiheessa Leningradin motin ja Oranienbaumin motin yhdistämi-

nen. Sen toteuttamiseksi hyökkäivät 42.A Leningradista käsin ja 2.IskuA Oranienbaumista yhtyvin kiiloin ja tuhoavat niiden väliin sijoituvan Pietarhovin ja Strelnan vihollisryhmittymän jatkaen sen jälkeen hyökkäystä lounaissuuntaan. Ilmavoimat ja Itämeren laivasto tukivat operaatiota. 67.A hyökkää Volhovan suunnasta MGA:n risteysaseman suuntaan. 59.A hyökkää ja murtaa fasistien puolustuksen Novgorodin molemmin puolin. 8.A ja 54.A valmistautuvat vihollisen takaa-ajoon. Fasistien 18.A:n eteläpuolella toimi AR Nordin 16.A, jonka sitomiseksi hyökkäykseen osallistui myöskin 1. Baltian R.

Rintamien tueksi annettiin ilmavoimia yht. 1240 konetta. Leningradin R sai neljä rynnäkkötykirykmenttiä ja Volhovan R yhden. Eräitä ps-yksiköitä varustettiin uudella aseistuksella. Pääpaino oli kuitenkin etelässä eikä päämaja vahvistanut rintamia niiden toivomalla tavalla. Valmistautumisessa suuri merkitys annettiin tykistölle murrettaessa aukkoja vihollisen puolustukseen. Oranienbaumin alueelle siirrettiin vesiteitse viisi jalkaväkidivisioonaa, 13 tyk. yksikköä, ps-prikaati, rynnäkkötykirykmentti, kaksi ps-vaunurykmenttiä ja yli 700 rautatievaunullista ampumatarvikkeita.

Hyökkäys pakotti fasistit perääntymään Leningradin ja Oranienbaumin alueella

Hyökkäys Leningradin alueen vapauttamiseksi, alkoi aamuyöllä 14.1.-44 ilmavoimien, raketinheitinten ja tykistön yhteistulella Oranienbaumin kaakkoispuolella natsien aseisiin. Tulivalmistelun siirtyessä saksalaisten selustaan työntyivät neuvostojoukot 10.5 km leveällä alueella vihollisrintamaan. Seuraavana päivänä 15.1. alkoi hyökkäys Leningradista käsin 42.A:n työntyessä tulivalmistelun jälkeen saksalaisten aseisiin. Käytiin ankaria taisteluja. Eteneminen kummallakin hyökkäyssuunnalla oli hidasta johtuen vihollisen kovasta vastarinnasta sekä miinakentistä. Mutta neuvostojoukkojen tykistö tulitti koko ajan saksalaisten asemia. Kun myös Volhovan R aloitti hyökkäyksensä, ei natseilla riittänyt reserviä, joita siirtää uhatuimmille rintamaloikoille. 18.1. 2.IskuA toi taisteluun 108.AK:n ja neuvostojoukko-

jen hyökkäyskiilat lähestyivät toisiaan. Fasistit keskittyivät nyt pelastamaan Ropsan pohjoispuolella olevat joukkonsa ja 19.1. Puna-Armeija valtasi Krasnoje Selon ja hyökkäyskiilat kohtasivat Ropsan alueella 20.1.-44.

Leningradin saarto päättyi 27.1.-44

Samaan aikaan hyökkäsi Volhovan R:n 59.A Novgorodin suunnassa. Tykistövalmistelun jälkeen hyökkäys ei tahtonut lähteä käyntiin kaupungin pohjoispuolella. Tilanne muuttui, kun neuvostojoukot hyökkäsivät fasistien selustaan Ilmajärven yli jäätä pitkin. Leningradin R ja Volhovan R pyrkivät nyt hyökkäykseen saartamaan Luga koillispuolella AR Nordin joukot. Hyökkäyksen aloitti myös Leningradin R:n 67.A vallaten tärkeän MGA:n risteysaseman. Samaan aikaan 2.IskuA ajoi takaa saksalaisia joukkoja. 27.1. Leningradin R:n joukot valtasivat Tosnon. Silloin Leningradissa ammuttiin kunnialaukaukset saarron lopullisen murtamisen kunniaksi.

Hyökkäys Leningradin alueella pysähtyi "panther"-linjalle

2.IskuA:n joukot saavuttivat 1.2.-44 Narvajoen ja valtasivat 3.2. sillanpään sen länsirannalta. Samaan aikaan eteni 42.A Peipsijärvelle ottaen haltuunsa sen itärannan. Neuvostojoukot saivat käskyn jatkaa hyökkäystä länteen ohittamalla Narva sen pohjois- ja eteläpuolelta. Tässä vaiheessa Puna-Armeijan eteneminen pysähtyi saksalaisten torjuessa kaikki läpimurtoyritykset. Luga ja Novgorodin suunnalla neuvostojoukot mursivat 12.2. fasistien puolustuksen ja ne joutuivat perääntymään "Panther"-asemaan. Mutta täälläkään kuten Narvan luona neuvostojoukot eivät kyenneet jatkamaan hyökkäystä eteenpäin. Puna-Armeijan joukot tarvitsivat lepoa, täydennystä ja huoltoa. Ne asettuivat maaliskuun alussa puolustukseen aloittaen valmistautumisen fasistien karkottamiseen Baltiasta.

Taistelut vyöryivät keskeytyksettä Ukrainassa

Ukrainan rintamilla sotatoimet jatkuivat samanaikaisesti Leningradin vapautustaistelujen kanssa. Pripetjoelta Mustalle Merelle ulottuvalla alueella neljää Ukrainan rintamaa vastassa toimivat fasistien AR A (Kleistin) ja Eteläinen AR (Mansteinin). Näiden vahvuus oli 1,76 milj. sotilasta, 16800 tykkiä ja kr-heitintä, 2200 ps-vaunua ja rynnäkkötykkiä sekä 1460 lentokonetta. Hitlerin käskyn mukaan näiden tuli pitää

Karttapiirroksista selvinnee taistelujen kulku Leningradin alueen vapauttamisoperaatioissa: rintamalinja (punainen linja), armeijoiden sijainnit 14.1.-44 sekä rintamalinja (vihreä linja) ja armeijoiden sijainnit 1.3.-44. Punaiset suorat viivat ilmaisevat rintamakaistojen sijainnit. Tilanne tällä alueella pysyi tämän jälkeen ennallaan heinäkuun alkuun saakka. Siihen mennessä käytiin mm. taistelut Krimin ja Ukrainan vapauttamiseksi ja aloitettiin taistelut Valko-Venäjän vapauttamiseksi sekä suomalaisten karkottamiseksi Kannakselta ja Itä-Karjalasta.

hallussaan Dneprin länsipuolinen Ukraina sekä Krim ja säilyttää Saksalle rikkaat vilja- ja kaivosalueet, Nikopolin mangaani ja Krivoi Rogin rautamalmi. Natseilla oli edelleen hallussaan Dneprillä Korsun-Sevtsenkovskin luona ja Nikopolin eteläpuolella sillanpää, joiden kautta he pyrkivät Dneprin itäpuolelle suuntautuvaan vastaiskuun.

1.UR jatkoi hyökkäystään Kiovan sillanpäästä

Žukov palasi puolustuskomitean joulukuun kokouksesta 1.UR:lle. Sitä vastassa toimi vuodenvaihteessa (43-44) 30 saksalaista divisioonaa, joista 8 ps- ja 1 mt div (mm. 4.PsA). Joulukuun puolivälissä fasistit valtasivat neuvostojoukoilta takaisin Žitomirin kaupungin (KÄ 6/13). Suunniteltiin, että 1.UR hyökkää vuodenvaihteessa Kiovan sillanpäästä Žitomirin-Berditševin suuntaan, murskaa vihollisen Radomyslin-Brusilovin alueella ja saavuttaa linjan Ljubar-Vinnitsa-Lipovaja. Tšernjakovskin 60.A hyökkää Malinin suunnasta Rogatševin-Ljubarin suuntaan. Puhovin 13.A hyökkää Korosten-Novograd Volynskin-Sarnyn suuntaan ja 40.- sekä 27.A is-

kevät Belaja Tserkovin suuntaan ja sieltä Hristinovkaan, jossa yhtyvät 2.UR:n joukkojen kanssa ja sulkevat Korsun-Sevtsenkovskin vihollisryhmittymän saartorenkaseen luoteesta. Rintaman joukkoja tuki 2.IlmaA.

Taistelu alkoi 24.12.-43 tykistön ja ilmavoimien valmistelulla, jonka jälkeen päävoimat aloittivat hyökkäyksen, jota vihollinen ei kestänyt, vaan joutui vetäytymään. Samana päivänä hyökkäykseen yhtyivät 1. ja 3. KaPsA ja illalla läpimurtoalue oli 300 km. fasisteilta vapautettiin asutuskeskuksia mm. Radomyšli, Novograd-Volynski, Korosten ja Kazatin. Žitomir vapautettiin uudelleen 31.12. Raskaita taisteluja käytiin merkittävän liikenteen risteyskaupungin Berditševin hallinnasta, joka vallattiin vasta 5.1.-44.

1.UR:n hyökkäys pakotti natsit vetäytymään länteen

Vihollinen vetäytyi länteen. Hitleriläiset järjestivät Vinnitsan -Umanin alueella vastaiskun 38.- ja 40.A:aa

Jatkuu sivulla 13

70 vuotta sitten (16/1-2): Leningradin alue ja Dneprin länsiranta vapautettiin....

Jatkoa sivulta 12

sekä 1.PsA:aa vastaan. Syntyneessä suurtaistelussa neuvostojoukot vetäytyivät 30 km taaksepäin ja asettuivat sinne puolustukseen. Ope-
raation tuloksena 1.UR:n joukot ete-
nivät 80-200 km syvyyteen. Tammi-
kuun (1944) puolessa välissä 1.UR
asettui linjalle Sarny-Slavuta-Kaza-
tin-Iljinty ja rintaman vasen siipi
kiersi vihollisen Konevin ja Korsun-
Ševtšenkovskin sillanpään alueella
kaartuen Dneprille Konevin alueel-
le. Tämä loi lähtökohdat Korsun-
Ševtšenkovskin operaatiolle.

2.UR:n eteneminen ja Kor-
sun- Ševtšenkovskin (K-Š)
operaatio

2.UR:n tehtävänä oli iskeä Kirovo-
gradin kautta Pervomaiksiin. Kiro-
vogradin kaupunki vallattiin 8.1.-44
ja vihollinen vetäytyi länteen. Rin-
taman oikean sivustan hyökkäys
pysähtyi kuitenkin linjalle Smela-
Kaniž. Apuun ryhmitetty 5.KaPsA ei
myöskään saanut murtoa aikaan.
Päätettiin pysäyttää 2.UR:n hyök-
käys ja aloittaa 1.UR:n kanssa val-
mistelu Korsun-Ševtšenkovskin (K-
Š) ulkoneman hävittämiseksi. K-Š:n
ryhmä oli voimakas viholliskeskit-
tymä, johon kuului 9 jv-div, 1 ps- ja
1 mt-div. Ryhmittymän kärki ulot-
tui Dnepriin ja esti 1.UR:n ja 2.UR:n
etenemisen länteen. Suunnitelman
mukaan 1.UR ja 2.UR iskevät vastak-
kaisilta suunnilta ja hyökkäyskiilat
yhdistyvät Zvenigorodkan kohdal-
la. Operaatiota tukivat 2.- ja 5.IIlaA.

K-Š:n motti muistutti Sta-
lingradia

Päämaja hyväksyi suunnitelman
ja K-Š:n operaatio alkoi 2.UR:n
hyökkäyksellä 24.1.-44. Vihollisen
voimakkaasta tulesta ja vastahyök-
käyksistä huolimatta natsit eivät
kyenneet estämään neuvostojouk-
kojen läpimurtoa. Kuitenkin 27.1.
natsit onnistuivat vastaiskullaan
eristämään 2.UR:n 5.KaPsA:n sekä
XX-ja XXIX PsAK:n voimat päävoi-
mista. Tästä välittämättä Lazarevin
XX PsAK valtasi Špolan kaupungin
ja eteni 28.1. Zvenigorodkan alu-
eelle. 25.1. hyökkäyksen aloittanut
1.UR mursi kovien taistelujen jäl-
keen vihollispuolustuksen. Vatutin
lähetti myös 2.UR:n vahvennukeksi
Saveljevin johtaman rintaman kär-
kiosaston, joka murtautui Lisjankan
alueelle ja yhtyi 28.1. Zvenigorod-
kassa XXVII PsAK:n kanssa ja katkai-
si K-Š-ryhmittymän yhteydet sak-
salaisten päävoimiin. Lähettämällä
taisteluun lisävoimia onnistui 2.UR
uudelleen 30.1. murtamaan auk-
on fasistien puolustukseen. K-Š:n
ryhmittymän yhteys fasistien pää-
voimiin oli nyt kokonaan katkais-

tu. 1.- ja 2.UR puristivat saartoren-
gasta kohti keskustaa ja vahvistivat
ulkoista saartorengasta länteen.
K-Š:n motti muistutti vuoden ta-
kaista Stalingradin saartoa. Saarret-
tut joukot tekivät ankaraa vastarin-
taa. Mottia ei kyetty tuhoamaan ty-
kistön avulla, koska kelirikon vuoksi
kalustoa ei voitu kuljettaa aseisiin.

K-Š:n motti purettiin 18.2.

Hitleriläisten johto keskitti 27.-
29.1.-44 vahvoja ps-voimia ulkois-
en saarron purkamiseksi. Neuvos-
tojoukot varautuivat fasistien tule-
vaan pelastusoperaatioon. Viholli-
nen yritti helmikuun alkupäivinä
kahteen otteeseen ulkoisen saar-
torengaan murtamista. Rizinon
luona vihollinen onnistui kiilautu-
maan neuvostojoukkojen puolus-
tukseen. Alueelle siirrettiin rin-
taman reservistä Bogdonovin 2.PsA,
jonka vastaisku pysäytti vihollisen.
Tuotuaan paikalle vielä uusia yksi-
köitä yritti vihollinen uutta läpimur-
toa. Saarretut joukot pyrkivät mur-
tautumaan raivoisesti ulkoa hyök-
kääviä saksalaisjoukkoja vastaan.
Nämä yritykset torjuttiin.

Nopeuttaakseen K-Š:n motin
purkamista ja varmistaakseen, et-
tä vihollinen ei onnistu Lisjankan-
Zvenigorodkan suunnasta murta-
maan saartorengasta, päätti pää-
maja, että K-Š:n motin ”puhdistam-
inen” annetaan pelkästään 2.UR:n
tehtäväksi ja 1.UR keskittyy operaa-
tioon Rovnon-Lutskin-Dubnon seu-
dulla. 2.UR valtasi K-Š:n kaupungin
14.2. Vielä 16.2. fasistit tekivät san-
kan lumimyrskyn suojaamina läp-
imurtoyrityksen, joka torjuttiin
27.A:n ja 4.KaA:n toimesta. Saarto-
rengas puhdistettiin 18.2. Suurtais-
telussa fasistit menettivät koko ka-
lustonsa ja 55000 kaatuneina. Pu-
na-Armeija otti 18000 sotavankia.

Yhtäaikaisesti K-Š:n operaa-
tion kanssa 1.UR:n oikea siipi aloitti
27.1. hyökkäyksen Sarnyn länsipuol-
elle ja vapautti Lutskin-Šumskojen-
Šepetovkan ja uhkasi nyt fasistien
Proskurovin-Kamenetsin-Vinnitsan
ryhmän sivustaa. 2.UR valtasi lähtö-
asemat Umanin kautta Mogilev-
Podolskiin suuntautuvaan iskuun.

Taistelut kehittyvät ete-
lämpänä 3.- ja 4.UR:illa.

1.UR ja 2.UR tehtävää tuhota yh-
teistoimin K-Š:n sillanpää mietitiin
3.UR:n ja 4.UR:n komentajien
kesken 29.12.-43. Arvioitiin, että fa-
sistien joutuessa luovuttamaan Ni-
kopolin - Krivoi Rogin alueen, he
siirtävät huomattavan osan näis-
tä voimista uhatuimmille 1.UR:n ja
2.UR:n rintama-osuuksille. Katsot-
tiin, että vaikeasta kelirikosta huoli-
matta 3.- ja 4.UR:n tulee aloittaa so-
tatoimet Krivoi Rogin ja Nikopolin
vihollisryhmittymien saartamiseksi

ja tuhoamiseksi. Pääma-
jan kanssa käydyn kes-
kustelun jälkeen annet-
tiin käsky: 3.UR hyökkää
suunnassa Apostolo-
vo- Novyi Bug- Vozne-
sens pureutuen Buk-
joelle. 4.UR antaa pääis-
kun Kohovkan Tsjuru-
pinskiin alueelta Snigi-
revkaan- Bereznegova-
tojeen- Novyi Bugiin ja
varmistaa ettei viholli-
nen yllätä Nikolajevin
suunnalta.

Nikopolin-Krivoi
Rogin vihollisryh-
mä tuhotaan.

Tammikuun alkupuol-
ella 3.- ja 4.UR yritti-
vät murskata Nikopo-
lin- Krivoi Rogin vihollis-
ryhmät. Natsien voimak-
kaasta vastarinnasta ja
taitavasta linnoittautu-
misesta johtuen tässä ei
onnistuttu. Tammikuun
puolivälissä joukot ryh-
mitettiin uudelleen ja
tammikuun lopulla 3.-
ja 4.UR:n hyökkäys lähti
uudelleen käyntiin. Ni-
kopolin alueen vihollis-
ryhmä pyrittiin saarostamaan yh-
tyvin kiiloin ja estämään vihollisen
6.A:n joukkoja vetäytymästä länteen.
Aiemman suunnitelman mukaan
3.UR hyökkäsi Krivoi Rogin koillis-
puolelta Apostolovoona ja 4.UR is-
ki oikean sivustansa joukoilla Ko-
hovkan suunnasta samaan tavoit-
teeseen. Kaksi vuorokautta kestä-
neiden taistelujen jälkeen viholli-
sen puolustukseen murrettiin auk-
ko, johon liikkuvat joukot ohjattiin
ja 5.2. Apostolovo vallattiin. Samal-
la murskattiin fasistien kolme ps-
divisioonaa ja neljä jv-divisioonaa.
Samanaikaisesti 4.UR:n oikea sivus-
ta murtautui vihollispuolustukseen
Nikopolin eteläpuolella ja eteni
Dneprille. Kelirikko esti sulkemasta
kaikkia perääntymisteitä ja osa vi-
hollisotilaista pakeni, mutta me-
nettivät kaiken kalustonsa.

Nikopolin ja Krivoi Rogin
vapauttaminen

Talvella ja keväällä -44 Ukrainas-
sa oli vaikea kelirikko. Joukkojen
huolto ja liikkuminen oli äärimmäis-
en vaikeaa. Nikopolin operaation
jälkeen pääpaino pantiin Krivoi Ro-
gin ryhmittymän murskaamiseen
ja kaikkien joukkojen etenemiseen
Ingulets-joelle. Tehtiin joukkojen
uudelleensijoituksia ja järjestelyjä.
Suunnitelman mukaan 3.UR:n 37.A
hyökkää Krivoi Rogia kohti lännes-
tä. 46.A koukkaa Krivoi Rogin ete-
lästä Kazankan ja Nikolajevin suun-
taan. 8.KaA etenee Širokojeen ja 6.A
Snigirevkaan sekä Ingulets-joen ja
Dneprin välimaastoon. 4.UR:n 5.Is-
kuA tuli siirtää nopeasti Dneprin
länsirannalle, että se on valmis is-
kemään mm. Novo-Vorontsovkan
vapauttamisen jälkeen Ingulets- ja
Dnepr-jokien välimaastoon. 2.KaA
oli puolustuksessa Dneprin ala-
juoksulla ja valmistautui Dneprin
ylitykseen Hersonin luona heti kun
5.IskuA:n hyökkäys lähtee käyntiin.

3.- ja 4.UR:n joukot vapaut-
tavat Nikopolin 8.2. ja samaan ai-
kaan 4.UR hävitti Dneprin vasem-
malta rannalta natsien viimeisen
sillanpään. Kelirikon vuoksi jouk-
kojen huolto oli lähes mahdoton-
ta. Vaikeuksista huolimatta 3.- ja
4.UR valmistautuivat Krivoi Rogin
valtaamiseen sekä kaupungin itä-
ja kaakkoispuolella olevan vihollis-
ryhmittymän hävittämiseen. 13.2.
päämaja antoi Krimin operaation

Joulukuun puolustuskomitean päätöksellä sotatoimia jatkettiin v. 44 alussa Suo-
menlahdelta mustalle Merelle. Painopiste oli Ukrainassa ja Leningradin alueella.
Karttapiirros osoittanee taistelujen edenneen Ukrainassa tammi-helmikuussa jo
lähelle Puolan rajaa. Myös Valko-Venäjän rintamien tuli edetä mahdollisimman pit-
källe, mutta resursseja sinne ei vielä ohjattu. Ensimmäisen kesään mennessä piti vapauttaa
Ukraina, jonka jälkeen taistelutoimet siirrettiin Valko-Venäjälle ja Baltiaan.

viivästyessä luvan siirtää Plijevin
IVKaRvAK:n Askania-Novasta Dnep-
rin yli Apostolovoona 3.UR:n alaisuus-
teen. 16.2. paikalle onnistuttiin siir-
tämään tykistöä ja muuta kalustoa.
3.UR:n hyökkäys alkoi 17.2. Samaan
aikaan alkoi lumipyry ja näkyvyys
laski alle 20 metriin, mutta Tsveta-
jevin 5.IskuA siirtyi Dneprin yli va-
latalen sieltä sillanpään. Vedennousu
esti Nikolajevin eteläpuolella Pli-
jevin AK:n siirtymisen Dneprin yli.
3.UR jatkoi kuitenkin hidastunutta
hyökkäystään ja 22.2. 46.A ja 37.A
valtasivat Krivoi Rogin ja sen ympä-
ristön kaivokset ja kaikki 3.UR:n jou-
kot etenivät Ingulets-joelle.

Nikopolin- Krivoi Rogin
operaatiolla luotiin Ukrai-
nan ja Krimin vapautuk-
sen perusta

Perääntyvät fasistijoukot tuhosivat
kaiken mahdollisen, mutta edelly-
tykset fasistien karkottamiseksi ko-
ko Ukrainasta luotiin helmikuun

loppuun mennessä. Nikopolin- Kr-
voin Rogin operaation tuloksena rin-
tamalinja etelässä lyheni ratkaise-
vasti. 4.UR:n joukot voitiin keskit-
tää Krimin vapauttamiseen. Taiste-
lu sitoi vihollisen voimia ja helpot-
ti pohjoisempaan K-Š:n operaatio-
ta. Tammi-helmikuussa -44 toteu-
tettuihin K-Š:n-, Kirovogradin-, Rov-
non-Lutskin ja Nikopolin- Krivoi Ro-
gin operaatioiden menestykselli-
seen toteuttamiseen päättyi Dnep-
rin oikean puoleisen Ukrainan va-
pauttamisen 1. vaihe

Toimitti:
Heikki Männikkö

Lähdeaineisto:
Marsalkka Žukovin muistelmat,
Marsalkka A.Vasilevski: Elämäni työ,
Marsalkka K. Rokossovski: Sotilaan
velvollisuus,
Helge Seppälä: Taistelu Leningra-
dista ja Suomi, WSOY 1969
Grigori Deborin: 30 vuotta suures-
ta voitosta,

Leningradin piirityksen uhrien häpäisy?

YLE:n 29.1.2014 televisiossa
esittämä historiadokumentti
Leningradin piirityksestä ei kai-
kilta osin pysynyt historiallises-
sa totuudessa. Ei totuus vaan
fiktio on mielestäni törkeää uh-
rien kunnian loukkausta.

Väite, että Stalin esti Leni-
ngradin evakuoinnin on valetta.
Niin kauan kuin rata saatiin pidet-
tyä avoinna evakuoitua tapahtui.
Uljas Wikström kertoi, miten hä-
nen vaimonsa ja pieni tyttärensä
evakuoitiin viimeisessä läpi pääs-
seessä junassa. Kirjassaan ”Hyvien
ihmisten keskellä” hän kertoo ih-
misten halun olla kotonaan - kun
eivät uskoneet tilannetta niin va-
kavaksi kuin kerrottiin - vaikeut-
taneen evakuointia. Osa evakuoi-
tavista jopa piiloutui evakuoijilta.

Toinen vale on väite, että Sta-
lin olisi estänyt elintarvikkeiden
viennin piiritettyyn kaupunkiin.
Saksan armeija onnistui syksyllä
palopommein tuhoamaan suu-
ret Badajevin elintarvikevarastot.
Wikström kertoo kirjassaan mustan
savun nousseen varastoilta
viikkojen ajan eteläiselle taivaal-
le. Palo lieenee sytytetty fosfori-
pommein, sillä vedellä sitä ei saa-
tu talttumaan. Toinen piiritystal-

vi oli elintarvikkeitten kannalta jo
helpompi, sillä Laatokalle oli saa-
tu avatuksi jäätie huoltoa ja eva-
kuointeja varten. Se, että piiri-
tysmuseum suljettiin 1950-luvulla,
tuskin johtui Stalinista, vaan pi-
kemminkin siitä, että piirityk-
sestä hengissä selvinneet vaati-
vat museon sulkemista. Heis-
tä oli liian rankkaa kokea ne ta-
pahtumat yhä uudestaan ja uu-
destaan museon muistuttamana.

Valetta on myös se, että piiri-
tyksen nälkäkuolemista ei saanut
puhua vuosikymmeniä. Jo sodan
aikana Grigori Fitingofi teki sit-
temmin kuuluisaksi tulleen gra-
fiikkasarjan ”Isänmaallisen sodan
päivinä”. Se kertoi nälästä sodan
jälkeen. Sarjan kuvia sai ostaa pos-
tikortteina. Turisteille, jotka kävi-
vät Piskarjovin hautausmaalla ker-
rottiin myös nälkään kuolleista.

Dmitri Shostakovitshin 7. eli
Leningrad-sinfonian esitysten
alussa – sodan aikana siis - mones-
ti kerrottiin, miten orkesteri oli en-
tistä vajaalukuisempi nälkäkuole-
man korjattua taas jonkun soita-
jan matkaansa.

Pauli Eskelinen
Joensuu 11.2.2014

Suomalaiset etenivät Laatokan itäpuolelle Syvärin- joelle. Hitleriläiset
pysäytettiin Volhovin länsipuolelle. Väliin jäi 100 km neuvostojoukko-
jen miehittämää Laatokan rantaa. Noin 70 km Leningradista E105-tie-
tä (M 18) itään alkoi ”elämäntie”, jonka kautta kyettiin talvella pienes-
sä määrin huoltamaan kaupunkia ja evakuoimaan asukkaita. ”Elämän-
tie” oli ilmapommitusten ja tykistötulen kohde ja monet siviilit, soti-
laat ja autonkuljettajat menettivät siellä henkensä. (Kuva: S.N.Sirovin
kirjan ”Stranitsi Istorii” kuvitusta. Katso myös kuva KÄ 5/13)

Kansankapitalismiako vaiko laillistettua varkautta?

Kapitalismissa työläinen tuottaa tekemällään työllä arvon. Työläiselle maksetaan työstään palkka, mutta se on pienempi kuin työprosessissa syntynyt arvo. Erotus on lisäarvo, joka menee kapitalistille. Lisäarvosta kapitalisti maksaa osingot osakkeenomistajille, korkoja pankeille, veroja ja muita kuluja. Jäljelle jäävä osa lisäarvosta on kapitalistin voitto. Kapitalistinen valtio on varkaitten hallitsema riistäjävaltio. Varkaita ovat suuryritykset osakkeenomistajineen ja eliitti juoksupoi-kineen.

Suomen valtion sijoitusyhtiön Solidiumin (perustettu 2008) toimitusjohtaja Kari Järvinen on huolissaan suomalaisen kansankapitalismin nykytilasta. Hänestä olisi tärkeää, että suomalaiset kotitaloudet omistaisivat enemmän pörs-siyhtiöiden osakkeita ja voisivat finanssivarallisuuden turvin varautua tulevaisuudessa eteen tuleviin ongelmiin kuten esimerkiksi ikään-tymisen mukanaan tuomiin menoihin (Koskinen, M., Rankka vuo-si, Ilta=Sanomat 31.12.2013). Enna-koiko Järvinen eläkkeiden pienentämistä ja terveydenhuollon hei- kentämistä?

Sijoitus-Invest 13

Kävin 13.11.2013 Sijoitus-Invest 13 -tapahtumassa Helsingin Wanhassa Satamassa, koska siellä ohjelman mukaan oli edustettuna myös Talvi-vaaran Kaivososakeyhtiö. En löytänyt osastoa, ja henkilökunta kertoi, että Talvivaara oli perunut osallistu-misensa. Tiedon saanti jäi samoin kuin kuulematta varatoimitusjoh-tajan Salla Miettisen esitelmä Talvi-vaaran Kaivososakeyhtiö - Hallitusti uuteen nousuun (Ohjelma Sijoitus-Invest 13).

Yllättävää kyllä, suuri osa kävijöistä oli pukeutunut tavallises-ti, miehet puseroon ja naiset vaati-mattomasti. Oli myös pukuapinoi-ta ja liitურaitaöykkäreitä sekä jak-kupukuisia huolellisesti meikattuja naisia. Osa heistä oli kai kävijöitä, mutta luultavasti suuri osa yritysten edustajia ja esitelmöitsijöitä. Tapah-tumaan osallistui useita pankkeja, pankkiiriliikkeitä, rahastoyhtiöitä ja vakuutusyhtiöitä sekä omaisuu-denhoitoon ja kiinteistösjoiittami-seen erikoistuneita yrityksiä.

Mielenkiintoisia ja houkuttelevia esityksiä oli runsaasti: UPM-Kymmenen johtajan Jorma Saari-maan Raha kasvaa puissa - tuottaa-vaa metsäsjoiittamista ja Comerz-bankin tuoteasiantuntijan Matias Juslinin Suoraa vipua sijoittami-seen. Pörssisäätiön sijoituskoulu kä-sitteli monta teemaa. Osakesäästä-jien Keskusliitto järjesti paneelikes-kustelun.

Jalometallit houkuttelivat esitelmissä: Endomies Oy ja Pam-palon kultakaivos - Vastuullista mal-minetsintää ja kultakaivostoimintaa Ilomantsissa, Rompaksen kulanet-sintähanke - maailmanluokan löy-dös ja huikea mahdollisuus sekä Sotkamo Silver ja kaivosyrityksiin kohdistuvien osakeinvestointien haasteet. En kuunnellut niitä, sillä ounastelin Talvivaaran alkuajan ta-paista propagandaa.

Talousasiantuntija, yrittäjä ja televisiohenkilö Kevin O’Leary on kirjoittanut kirjan The Cold Hard Truth on Men, Women & Money - Kylmä kova totuus miehistä, naisis-ta ja rahasta. Hän pitää rahaa per-heenjäsenenä, joka istuu päivä-lispyödyssä kanssamme. Mieleeni tulee Chaplinin elokuva Kuningas

STP:n EU-vaaliohjelma toteaa: ”Palkkatulojen ja eläkkeiden riskitön tallettaminen kansalaisten perusoikeudeksi. Siksi maahamme tulee perustaa yksi valtion omistama kansallinen säästöpankki, jossa palkansaaajat ja eläkeläiset voivat riskittömästi säilyttää palkka- ja eläketulojaan sekä säästö-jään.”

New Yorkissa, jossa eräässä taustal-la soivassa laulussa todetaan: aina kun kuulen sanat miljoona dollaria, silmäni täytyvät kyynelistä.

Sijoittamisen perusteet

Miksi kansalaiset sijoittavat? Suu-rin syy lieenee siinä, että pankkital-letusten korko on mitätön tai perä-ti nolla. Sijoittamiseen kiihottaa se, että osakkeenomistajille pyritään työläisten pienten palkkojen pe-rusteella maksamaan kunnon osin-got. Näin vaikka työläisiä irtisano-taan eli heidänkin kustannuksel-laan. Osa ihmisistä sijoittaa jonkin tavoitteen vuoksi kuten kesämök-ki, lomamatka, skootteri, uusi auto, purjevene tai eläketurva. Kuiten-kin tuotto-odotusta uhkaa riski eli pääoman menettäminen. Mainittu-ja tavaroita ei helposti hankita kor-kotuotoilla, ellei sijoitettu pääoma ole todella suuri. Kun sijoitukseen on säästetty riittävästi rahaa jon-kun tavoitteen hankkimiseksi, ote-taan koko sijoitus käyttöön.

Suomalaisilla yksityishen-kilöillä on pankkitileillä yli 80 miljardia euroa eli keskimäärin 15000 euroa kullakin (Mediaplanet 1/2013). Tärkeämpää olisi tietää ja-kauma tai keskimääräinen (mediaa-ni-) talletus. Oletan, että suurim-malla osalla kansalaisista on vä-hemmän pankkitilillään. Tavallisel-la työläisellä ja pientalonpojalla ei tuloistaan jää juuri mitään säästöti-lille tai sijoitettavaksi, sillä tulot ku-luvat välttämättömiin menoihin.

Asunto

Useimpien suomalaisten suurin omaisuus on oma koti (FIM-kon-sernin lehti 3/2013). Joillain on ke-sämökki ja sijoitusasunto(ja). Pank-kitalletusten jälkeen tulevat arvo-paperit kuten osakkeet ja rahastot. Ne ovat nykyisin sähköisessä muo-dossa. Jotkut sijoittavat jalometal-leihin ja taiteeseen.

Oma koti kullaan kallis! Suo-malaisista 73 prosenttia on sitä mieltä, että omistusasuminen on ainoa todellinen vaihtoehto ja 43 prosenttia sanoo, että omistusasun-nossa tuntee olevansa kotona. Vain 17 prosenttia kokee asuntolainan estäneen unelmien toteuttamisen. Suomalaiset ovat joutuneet osta-maan asuntonsa huone kerrallaan eli yksiö - kaksio - kolmio perheen kasvaessa.

Tilastokeskuksen vuoden 2004 asumis- ja varallisuustutki-muksen mukaan varakkaat asuvat isoissa omistusasunnoissa ja köyhät pienissä vuokra-asunnoissa. Varak-kaimman kymmenesosan asun-noissa oli keskimäärin 147 neliö-tä ja 90 prosenttia omisti asunton-sa (10 prosentilla ilmeisesti on työ-suhdeasunto). Vähiten omistavien kymmenys asui keskimäärin 45 ne-liön asunnoissa ja 79 prosenttia vuokralla.

Suomessa 1970 oli 800000 omistusasuntoa ja 600000 vuokra-asuntoa. Vuonna 2011 omis-tusasuntoja oli 1650000, vuokra-asuntoja 800000 ja vuokra-asunto-jen osuus asunnoista 30 prosent-tia. Vuokralla asui 1300000. Asun-nottomia 2012 oli 7852, joista nuo-ria 2049, perheitä 446 ja yksinäisiä maahanmuuttajia 1550.

Asuntosijoittaminen

Asuntosijoittamisessa ostetaan asunto, remontoidaan se, vuokra-taan asunto ja saadaan vuokratu-loja. Toinen tapa on myydä asun-to jonkun ajan kuluttua voitol-la. Yleensä sijoitetaan kaupunkien keskustassa yksiöön tai kaksioon. Vuokratulo on pääomatuloa, jos-ta voi vähentää monenlaisia kulu-ja. Kiinteistösjoiittamista voi tehdä suoraan itse tai sijoittamalla kiin-teistösjoiittamisrahastoihin.

Suomessa on perustettu asuntorahastoja, joihin sijoittami-nen on mahdollista ilman sijoitus-asuntoa. Pienimmät sijoitukset nii-hin vaihtelevat välillä 500 - 100000 euroa. Nettotuottotavoitteet ovat 4 - 10 prosenttia vuodessa (Simola, U., Asuntosijoitus ilman sijoitus-asuntoa, Taloustaito 9/2013).

Osakesijoittaminen

Osakesijoittaminen on suoraa tai rahastosijoittamista tai molempia. Suorassa sijoittamisessa päivät ku-luvat osakemarkkinoiden seuraa-miseen. Heitä varten FIM (kaihoi-sa nimi yrityksellä) on kehittänyt omalle tietokoneelle asennetta-van kaupankäyntiohjelmiston FIM Direct Pro. Se tarjoaa online-sijoit-tajille reaaliaikaisen kaupankäynti-yhteyden lisäksi teknisen analyysin työkalut ja uutispalvelut. FIM Direct Online on selainpohjainen kaupan-käyntipalvelu, jolla voi käydä arvo-paperikauppaa suoraan FIMin verk-kosivuilla.

Kun suorat sijoittajat keskit-tyvät yleensä kotimaahan, niin ra-hastoissa suurin osa ostoista koh-distuu ulkomaisiin osakkeisiin. Esi-merkiksi kaikki meidän eläkkeem-me on sijoitettu rahastoihin osake-iden ja muiden tuotteiden ohella.

Työeläkerahastot

Vaikka työeläkerahastot eivät liity kansankapitalismiin, tarkastellaan niitä seuraavassa. Suomalaisissa työeläkerahastoissa on 158 miljar-dia euroa (Vairimaa, R., Eläkkeen re-septi, Yliopisto 10/2013). Rahastoi-tujen varojen sijoitustuottojen toi-votaan kasvattavan pääomaa, jotta eläkkeitä voidaan maksaa tulevai-suudessa. Sijoitusten on onnistut-tava, jotta tuottoja saadaan. Nel-jannes maksetuista eläkemaksuis-ta menee säästöön ja loput käyte-tään tämän hetken eläkkeisiin. Elä-kerahastojen keskimääräinen reaa-lituotto on viime 16 vuoden aikana ollut 3,9 prosenttia.

Suomalaisista eläkevarois-ta 45 prosenttia on sijoitettu-na osakkeisiin tai osakeyhtymisiin kohteisiin ja 44 prosenttia korkosi-joituksiin, esimerkiksi korkorahas-toihin ja joukkovelkakirjoihin. Kiin-teistöihin sijoitettuna on 11 pro-senttia. Eläkerahoista kolmannes on sijoitettu Suomeen ja suurin osa kiinteistöihin. Kotimaahan sijoitta-minen on helppoa, koska tiedon saanti yritysten tilanteesta on vai-vatonta.

Taidesijoitukset

Taiteeseen sijoitettaessa ei yleensä sijoiteta vain kohteen välineelli-seen arvoon, vaan myös taidekoke-muksesta saatavaan nautintoon si-käli kuin porvari osaa aidosti naut-

tia taiteesta eikä ajattele taide-esi-nettä vain rahallisena arvona. Tai-de on ja pysyy. Se ei ole kertakäyttö-tavaraa. Design ja vintage ovat nyt muodikkaita.

Jalometallisijoitukset

Rakkaat proletaarit! Kunnon nyrk-kisäännön mukaan sijoitussalkus-sa on hyvä säilyttää 10 prosenttia kultaa hyvänä aikana ja huonona aikana 30 prosenttia. Hopean hin-ta seuraa melko suoraan kullan hin-taa. Palladiumin ja platinan arvoon sijoituksena vaikuttaa alan teolli-suuden kehitys. Kul-ta vapautettiin arvonlisäverosta 2000-luvun alku-puolella ja on verotonta. Muiden jalometallien hintaan tulee alv.

Tavex-konsernin hallintoneu-voston puheenjohtaja Alar Tam-ming sanoo sijoituskullasta, että se tuo voittoa (Kultalehti 5/2013). Hän arvioi toisessa kirjoituksessaan, että talouskehityksessä on ylösalai-sin olevan h:n (tai venäjän ч eli tsh) muotoinen kehitys eli romahdus. Hän vakuuttaa: ”Yhdenkään ter-vejärkisen ihmisen ei pitäisi ajatel-la, että länsimainen markkinata-lousjärjestelmä on ikuinen. Samal-la tavalla kuin päättyivät alkuyhteis-kunnan, orjanomistusyhteiskunnan ja feodalismin kaudet, myös länsi-mainen järjestelmä on jonain het-kenä tiensä päässä.”

Tamming jatkaa: ”Kyse on sii-tä, miten kauan taantuma kestää, ennen kuin tulee uusi yhteiskun-tajärjestelmä, joka nostaa jälleen esiin muut arvot, ennen kaikkea ih-misen ja ympäristön sopusoinnun ja ihmiskunnan henkisen kehityk-sen materiaalsen sijaan.” Mielestä-ni tämä on melkoinen näkemys si-joituspääpiireissä.

S-Pankki kasvaa

Sijoituspalvelutalo FIMistä tuli 1.8.2013 osa S-Pankkia, kun se os-ti FIMin osake-enemmistön. FIMin vähittäispankkitoiminta yhdiste-tään S-Pankin vastaavaan toimin-taan. FIM keskittyy jatkossa varain-hoitoon ja rahastoihin, säilytyspal-veluihin, vaihtoehtoihin sijoituksiin ja välitystoimintaan.

Uudet rahastot keskittyvät frontier- eli reunamarkkinoille. FIM Frontier on uusi tulokas. Maa-ilman noin 200 maasta 24 kuuluu kehittyneisiin maihin ja 21 kehit-tyviin maihin MSCIn (Morgan Stan-ley Capital International Inc) osa-kemarkkinaindeksin mukaan. Reu-namarkkinoihin kuuluu 25 maata. Toista sataa maata ei kuulu mihin-kään indeksiin. Usein syynä on se, ettei maassa ole pörssiä. Frontier-alueella asuu yli viidennes maapal-lon väestöstä. Alue tuottaa yli kuusi prosenttia maailman BKTsta, mutta sen pörssien yhteenlaskettu mark-kina-arvo on vain kolme prosent-tia maailman pörssien markkina-arvosta.

BRICS-maat ovat olleet sijoit-tajan peruskohteita. Reunamark-kinat ovat uusi sijoituskohde. Nii-hin kuuluu esimerkiksi Lähi-Idäs-tä Saudi-Arabia, Kuwait ja Yhdisty-neet Arabiemiraatit, Afrikasta Nige-ria, Kenia ja Mauritius, Aasiasta Filip-piinit, Vietnam ja Pakistan, Latinalai-sesta Amerikasta Kolumbia, Peru ja Argentiina sekä Itä-Euroopasta Ka-zakistan, Ukraina ja Romania. Niiden pitkän aikavälin kasvunäkymät ovat suuret ja sijoitusten tuottomahdol-lisuus korkea.

FIM Frontier poimii salkkuun 40 - 60 yritystä viideltä mante-reelta ja 32 maasta. Reunamark-kinat on pitkäaikainen sijoitustee-ma, jonka tuotto voi olla hyvä. Lä-

hi-Itään ja Pohjois-Afrikkaan koh-distetaan noin 45 prosenttia sijoi-tuksista, Aasiaan noin 23 prosent-tia sekä muuhun Afrikkaan ja Lati-nalaiseen Amerikkaan kumpaankin 15 prosenttia. Keski-Aasiaan ja Itä-Eurooppaan kohdistetaan salkus-ta pari prosenttia. FIM Sahara tuot-ti kolmen vuoden aikana 20.8.2013 mennessä yhteensä 40,6 prosent-tia (USD).

S-Pankki ja LähiTapiola Pankki yhdistyvät ja muodosta-vat uuden pankin S-Pankki, jon-ka on tarkoitus aloittaa toimintan-sa 1.5.2014. Uudistukset näkyvät laajentuneena tuote- ja palveluva-likoimana.

Osakkeen arvon romah-dus

Sijoittamisessa on riskinsä. Varoit-tava esimerkki on Nokia. Sen kurs-si 2000 oli 65 euroa it-kuplan vauh-dittamana. Kurssi laski 2004 alle kym-pin. Nokian osake 2007 maksoi 27 euroa. Nokiaa sai 2012 alle kah-den euron, mutta hinta on vuodes-sa kolminkertaistunut (Repo, E., Si-joiittaminen ja jälkiviisuus, Arvopa-peri 10/2013). Talvivaaran osakkeet romahtivat 40 sentistä 14.3.2013 kolmeen senttiin 26.11.2013, mut-ta ovat tällä hetkellä noin kahdek-san senttiä.

Yritysten maine

Hämmästyttävää on yritysten Mai-ne-tutkimus. Maine 2012 - ja Maine 2013 -listalla paras on Kone. Neste Oil on noussut sijalta 36 sijalle 12, Pöyry 52 - 36 ja Fortum 42 - 31. Ma-rimekko on pudonnut sijalta 14 si-jalle 39, Sanoma 43 - 56, Stora En-so 46 - 58, UPM-Kymmene 21 - 30 ja Kesko 35 - 42. Jopa Stockman-nin myynti 2013 pieneni vuodesta 2012, ja joulumyynti 2013 oli odo-tuksia pienempää. Toimitusjohta-jillakin on mainetta mittaavat ar-vosanat!

Pohdintaa

Miksi kirjoitin tällaisen jutun? Tus-kin kukaan Kansan äänen lukijois-ta alkaa sijoittaa. Lenin sanoi, että on tiedettävä paljon vähästä ja vä-hän paljosta. Sijoitustoiminta on osa kapitalismia, joka on laillistet-tua varkautta. Ensimmäinen pörs-si oli Amsterdamin pörssi, jossa kaupankäynti alkoi 1602. Lontoon pörssi aloitti 1688 ja Helsingin pör-s-si 1912. Se fuusioitui 2003 ruotsa-laisen OM-pörssin kanssa OMX-konserniksi. Yhdysvaltalainen Nas-da-q hankki 2007 OMX-konsernin ja Helsingin pörssistä tuli osa Nasdaq OMX Groupin pörssejä.

Aikoinaan keksittiin houkut-televia valeyriityksiä, joiden osake-keita myytiin pörsseissä. Kuiten-kaan mitään yritystä ei perustettu, ja huijarit keräsivät salkkuihinsa hy-väuskoisten sijoittajien varat, ja si-joitajat menettivät rahansa. Ber-tolt Brecht sanoi suunnilleen, että pankkiryöstö ei ole mitään verrattu-na pankin perustamisen rikokseen. Sama koskee pörssiä. Tosin kapita-lismin nousu ei olisi ollut mahdollis-ta ilman pankkeja ja pörssejä.

Kuponginleikkaajat ovat loismaisia ihmisiä, jotka koetta-vat hankkia rahaa työtä tekemät-tä eli saada osan lisäarvosta. Ennen osakekirjat olivat hienoja Setelipai-non painamia loppupaperiarkke-ja. Niissä oli pieniä kuponkeja, jot-ka leikattiin vuosittain irti ja niiden mukaan yritys maksoi osinkoa osak-kailleen. Nykyisin nämä toimet ovat sähköisiä.

Hannu Kautto

Luennointia ja urheiludiplomatiaa Pjongjangissa

Suomi-Korea-Seuran jäsen, yhdysvaltalainen Joseph Terwilliger tapasi syksyllä NBA-tähti Dennis Rodmanin kanssa Korean johtajan Kim Jong Unin. Helsingin yliopistossa vierailevana professorina toimiva Joe kertoo oheisessa jutussa kokemuksistaan.

Kuten monet teistä tietävät, olen Suomessa pysyvästi asuva amerikkalainen. Olen opiskellut vuosia Pohjois-Korean kielimurretta ja rakentanut suhteita tuohon väärin ymmärrettyyn maahan. Viime heinäkuussa minulla oli mahdollisuus opettaa evoluutiogenetiikkaa vierailevan luennoitsijan statuksella Pjongjangin tiede- ja teknologia-yliopistossa. Virallinen luentokieli oli englanti, mutta korean taitoni ansiosta minun ja oppilaiden välille syntyi huomattavasti syvällisempi ja aidompi yhteys.

Kesän aikana vietin oppilaiden kanssa jatkuvasti aikaa yhdessä luokassa, kahviloissa, kampuksella sekä esimerkiksi erilaisten vapaaehtoistöiden kuten pihansiivoustalkoiden merkeissä. Tavoitteeni oli näyttää heille, että me amerikkalaiset olemme mukavia ja muille kulttuureille avoimia ihmisiä. Kesän aikana opimme toisistamme todella paljon!

Ironista kyllä, yliopisto itse on ulkokorealaisten, vahvasti evankelisluterilaisten vapaaehtoistyöntekijöiden ylläpitämä laitos. Olin sen ensimmäinen uskonnoton

luennoitsija. Kampuksella työskenteli paljon myös pohjoiskorealaista henkilökuntaa.

Kesän aikana sain kulkea vapaasti Pjongjangissa ilman tulleja tai ”päällystakkeja”. Jutustelu paikallisten kanssa kävi luonnollisesti heidän kielellään. Tavalliset kaupat, yksityiset torit ja monet muut paikat rikastivat kuvaa ni Koreasta huomattavasti. Mielenkiintoista oli havaita, mitä korealaiset ajattelivat Suomesta. Kertoessani asuvani Helsingissä, suurimmalle osalle tuli ensimmäisenä mieleen sanat Linus Torvalds, jääkiekko, Nokia ja sauna.

Ennen kesäistä luentokeikaani minulla oli mahdollisuus tavata koripalloilija Dennis Rodman. Olin osallistunut hyväntekeväisyyshuutokauppaan ja sain näin mahdollisuuden pelata hänen kanssaan näytösluonteisen erän koripalloa. Rodman oli saanut USA:ssa huonoa julkisuutta tavattuun alkuvuodesta Korean johtajan Kim Jong Unin: tavoitteeni oli päästä kertomaan, että hänen urheilupainotteinen vierailunsa oli parasta mahdollista diplomatiaa. Ottelumme jäl-

Joe Terwilliger kättelee kim Jong Unia

keen Rodmanin agentti otti yhteyttä ja pyysi minua auttamaan uuden Korean matkan järjestämisessä. Rodmanin oli määrä tavata uudestaan marsalkka Kim Jong Un ja teimme paljon töitä matkan pitämiseksi etukäteen tiedotusvälineiltä salassa. Autoin häntä monissa käytännön järjestelyissä.

Matkasimme hiljaisuudessa Pekingin kautta Pjongjangiin ja saavuimme Sunanin lentokentälle aamulla 3. syyskuuta. Vastassamme oli Korean dkt:n liikuntaministeri ja maan olympiakomitean johtaja. Meitä kohdeltiin kuin valtiovieraita ja majoitumme Pjongjangin keskustassa sijaitsevaan Koryo-ho-

telliin. Vip-huoneidemme erikoisuus olivat saunat, jotka olivat suomalaisen Metosin valmistamia!

Saapumistamme seuranneena päivänä meidät vietiin helikopterilla itärannikolla sijaitsevalle alueelle. Astuessamme ulos kopoterista, itse marsalkka Kim Jong Un ja hänen puolisonsa Ri Sol Ju ottivat meidät vastaan lämpimästi syileillen. Seuraavien kolmen päivän ajan vietimme aikaa hänen kanssaan mukavassa ja ystävällisessä ilmapiirissä. Seurassamme oli useita korkea-arvoisia poliitikkoja sekä entinen koripalloilija Ri Myong Hu (hän on peräti 235 cm pitkä). Kuuluksa Moranbong-yhtye esiin-

tyi meille. Marsalkka Kim oli lämminsydäminen ja erittäin huumorintajuinen isäntä, jonka seurassa saatoimme puhua vapautuneesti ja laskea hieman leikkiäkin. Päätetävämme Korean dkt:ssa oli edistää urheiludiplomatiaa ja siinä onnistuimme. Vierailumme tulokseksi ensi tammikuussa Pjongjangissa järjestetään kaksi huipputason koripallo-ottelua. Toinen järjestetään marsalkka Kim Jong Unin syntymäpäivänä 8. tammikuuta ja 10. tammikuuta pidettävästä ottelusta vastaa irlantilainen painotalo Paddy Power. Rodman tulee vierailemaan piakkoin tiiminsä kanssa Pjongjangissa valitsemassa lupaavimmat korealaiset koripalloilijat kyseisiin oteluihin. Nämä tulevat pelaamaan sekajoukkueissa yhteensä 12 entisen yhdysvaltalaisen NBA-tähden kanssa.

Kaiken kaikkiaan kulunut vuosi niin Pjongjangissa kuin Rodmanin avustajanakin on ollut mahtava. Olen yksi kolmesta amerikkalaisesta, jotka ovat viettäneet aikaa Korean ylimmän johtajan marsalkka Kim Jong Unin kanssa. Vielä hetken aikaa sitten en olisi voinut kuvitellakaan jonain päivänä juovani tervetuliaismaljaa hänen kanssaan.

Joseph Terwilliger

Beirutin teurastaja

Israelin entinen pääministeri Ariel Sharon kuoli 11.1.2014 (*1928) oltuaan kahdeksan vuotta koomassa. Länsimaailma suree häntä ja länsimedia kertoo sionistien tarinaa, että Sharon oli merkittävä hahmo Israelin valtion rakentamisessa. Sharonia ei koskaan tuotu oikeuteen, vaikka hän rikkoi kansainvälisiä lakeja ja teki Palestiinan kansaa kohtaan rikoksia, joista hän on vastuussa.

Kuva: Heikki Männikkö

Kesällä 2006 ihmiset osoittivat useaan otteeseen Helsingissä mieltään Israelin sotapolitiikkaa vastaan sen hyökättyä Libanoniin ja surmattua täsmäiskulla neljä YK:n tarkkailijaa, joista yksi oli suomalainen

Sotilaallisen ja poliittisen uransa alusta lähtien Sharon ei ollut kiinnostunut rauhasta eikä rinnakkainelosta alkuperäisten palestiinalaisten kanssa. Hän totesi 1993: ”Eisämme eivät tulleet tänne rakentaakseen demokratiaa vaan juutalaisen valtion”. Hän kertoi 1998: ”Israelin velvollisuus on selittää selvästi ja rohkeasti julkiselle mielipiteelle unohtuneita tosiasioita. Ensiksi ei ole mitään sionismia, siirtokuntien asuttamista tai juutalaista valtiota ilman arabien häätämistä ja heidän maidensa haltuunottoa”.

Sharon nautti palestiinalaisten etnisestä puhdistamisesta ja häpeämättä jatkoi väkivaltaa, verenvuodatusta ja murhia, esimerkiksi:

1953: Sharon johti Israelin asevoimien yksikköä ryöstöretkellä Kibyan rajakaupungissa räjäyttäen 45 taloa ja tappaen 69 arabiasukasta.

1967: Kenraalina Sharon väki-

valtaisesti vyörytti tankkipataljoonansa egyptiläisten sotilaiden yli Siinain niemimaalla.

1982: Palestiinalaisten tuntemana Beirutin teurastajana Sharon puolustusministerinä oli vastuussa Israelin venkeutumisesta Libanoniin. Tänä vuonna ajanjaksona libanonilaiset kristityt falangistit - Sharonin tukemana ja hyväksymänä - hyökkäsivät Sabran ja Shatilan palestiinalaisten pakolaisleireihin ja verilöylyssä murhasivat tuntemattoman määrän naisia, lapsia, vanhuksia ja miehiä.

Punaisen Ristin arvion mukaan kuolleita oli vähintään tuhat joukkohaudoissa. Tuntematon määrä hautautui falangistien hävittämien rakennusten soran alle. Satoja pelastuneita ajettiin pois eikä heistä kuultu mitään sen jälkeen. (Eräiden lähteiden mukaan kuolleita oli 2750 tai jopa 3500. HaKa). Sharon katseli kiikarilla leirien ta-

pahtumia.

2000: Sharon noin tuhannen Israelin poliisin ja miehitysjoukkojen sotilaiden tukemana sai aikaan toisen intifadan vierailemalla Al Aqsa -moskeijassa - islamin kolmanneksi pyhimässä paikassa - ja julistamalla, että eräänä päivänä Israel ottaa sen haltuunsa. Seuraavina vuosina Sharon aloitti apartheidmuurin rakentamisen Länsirannalle aiheuttaen palestiinalaisten vapauden menetyksen ja jatkoi siirtokuntien rakentamista.

2005: Sharon määräsi israeli-

laiset asukkaat ja miehittäjät lähtemään Gazasta. Jotkut luulivat, että tämä on alkusoitto rauhalle ja askel Palestiinan itsenäisyyteen, mutta tämä edelsi Gazan palestiinalaisten eristämistä ja Gaza piiritettiin 2006. Piiritys jatkuu edelleen. Israel hallitsee rajoja, ilmatilaa ja merta.

Sharonin perintö on väkivallan ja epäinhimillisyyden perintö. Hän teki 1998 yhteenvedon taktiikastaan ja tuestaan palestiinalaisten etniselle puhdistamiselle: ”Ei voi yksinkertaisesti lastata ihmisiä kuorma-autoihin ja ajaa hei-

dät pois... pidän parempana myönteisempää politiikkaa... luoda itse asiassa olosuhteet, jotka myönteisellä tavalla taivuttavat ihmiset lähemmään”.

On uudistettava pyrkimykset tuoda oikeutta palestiinalaisille tukemalla Israelin boikottia ja pakoteliikettä, Israelin kulttuurista ja akateemista boikottia.

Lyhentäen kääntänyt: Hannu Kautto

Lähde: American Muslims for Palestine 11.1.2014

Lastentautien professori ylilääkäri Henry Ascher toimii juutalaisessa Palestiinalaiset rauhan puolesta järjestössä (JIPP). Hän on taiteilija Dror Feilerin kanssa Ruotsissa tunnetuin Palestiinan rauhan puolustaja. Ruotsin kommunistien tammikuun Proletären-lehdessä Henry Ascher kirjoittaa mm. seuraavasti:

Sharonille ei ollut luonteenomaista kuten Ruotsin ulkoministeri väittää: ”suuri valtiomiestaito”, vaan väkivalta, sorto, veri ja sota. Koko elämänsä aikana Sharon ei pystynyt tekemään sopimuksia tai kompromisseja. Hän käytti vain sotilaallista väkivaltaa. Sharonista tuli pahamaineisen yksikkö 101 komentaja, jonka tarkoituksena oli hyökätä aselepolinjan yli. Parin vuoden ajan hän oli vastuussa hyökkäyksistä palestiinalaiskyliin. Qibyan kylässä hän tappoi lähes 100 ihmistä. Myöskin Israelin silloinen pääministeri Moshe Sharott tuomitsi murhat. 1982 Sharon oli sotaministeri ja arkkitehti murhasuunnitelmista Libanonissa. Hän rikkoi 10 kuukautta kestäneen aseleposopimuksen palestiinalaisten kanssa. Ilmeisesti Sharon ei edes kertonut Israelin hallitukselle, että kyseessä ei ollut pelkästään isku, vaan täysimittainen sota. Beirut piiritettiin ja esi-

merkiksi ruokakuljetukset estettiin. Sharonin joukot suuntasivat murhaavan tulituksen läheisiltä vuorilta Beirutiin. Jopa kokeneet sotakirjeenvaihtajat pitivät Sharonin tulitusta pöyristyttävänä.

Olin henkilökohtaisesti Libanonissa lääkärinä ja jouduin silminnäkijäksi, kun 20 000 tapettiin ja 100 000 joutui kodittomiksi. 80 % uhreista oli siviilejä ja 6 000 lasta menetti vanhempansa. Sharon kantaa myös vastuun piirityksen aikana kristittyjen äärioikeistolaisten hyökkäyksestä Shatilan ja Sabran leireihin. He lahtasivat leireissä 800 henkeä (ruotsalainen sairaanhoitaja Anna Artén kirjoitti aikoinaan Shatilan murhasta silminnäkijä kuvauksia). Kansainvälinen komissio, johon myös Israel otti osaa, totesi Sharonin syylliseksi ja Sharon sai potkut sotaministerin tehtävistä, mutta hän säilytti ministerin arvon.

Vuonna 2 000 Sharon teki Jerusalemissa propagandakierroksen Temppeливuorille. Sitä seurasi toinen Intifada. Vaalien jälkeen 2001 hänestä tuli pääministeri. Pari vuotta sen jälkeen hän hyökkäsi Länsirannalle ja teki verisen hyökkäyksen pakolaisleiriin Jeniniin. Ja siinä sauhusi Israelin ja palestiinalaisten rauhanpyrkimykset.

Sharon ei ollut katastrofi Israelille ja palestiinalaisille ja

naapurimaille, vaan myöskin Israelin juutalaiselle väestölle. Hän oli maanpetturi ja juonittelija siirtokuntien perustamiseksi palestiinalaisten alueille. Sharonin jälkeen hänen aatteensa on saanut entistä enemmän jalansijaa Israelin hallituspiireissä. Juuri nyt rakennetaan siirtokuntia Geneven ja kansainvälisen oikeuden vastaisesti. (Sharonin ja muiden diktaattorien mielestä kansainväliset sopimukset eivät koske heitä itseään).

Sharon halusi rakentaa rauhaa ja Israelin turvallisuutta väkivallalla ja kun se ei näyttänyt onnistuvan, niin hän käytti entistä enemmän väkivaltaa. Näin Israelin nuorisoa kasvatetaan jatkuvaan miehitykseen ja väkivaltaan. Sotilaiden rauhanjärjestö ”Murra hiljaisuus” tarjoaa laajat todistusaineistot väkivallasta.

Nyt kun Sharon on kuollut, toivoisin, että hänen väkivaltatooppinsa haudattaisiin hänen mukanaan. Ajatus tuntuu ehkä utopistiselta, mutta Sharon, joka oli esikuvana väkivallalle ja sorrolle, on jo tarpeeksi vahingoittanut palestiinalaisia kuin myöskin Israelin juutalaisväestöä.

Vapaasti Proletären lehdestä kääntänyt: Wäinö Pietikäinen

Unohtamisen suhteellisuudesta (4)

Ideologisen taistelun välineenä

Kirjailija Sofi Oksasen hallinnoima kustannusosakeyhtiö Silberfeldt Oy julkaisi toissa vuonna 2012 uusintapainoksen Aleksandr Solzhenitsynin vuosikymmenien takaisesta teoksesta, nyt nimellä ”Gulag-Vankileirien saaristo”. Tämän kirjoitussarjan ensimmäisessä osassa tarkasteltiin yleisellä tasolla kirjaan liittyviä näkökohtia ja julkaisuperusteita. Sarjan toisessa osassa käsiteltiin teoksen johdannon kirjoittajan Martti Anhavan peruslähtökohtaa kahdeksan sivua käsittelevälle kirjoitukselleen ja samalla mielestäni myös koko uusintapainoksen julkaisemiselle. Kolmannessa osassa palattiin toisen osan teemoihin ja tarkennettiin niitä aihepiirin laajuuden johdosta.

Kirjoitussarjan kolmessa ensimmäisessä osassa oli tarkoitus osoittaa kustantajan pyrkimykset historian uudelleen kirjoittamiseen. Näillä pyrkimyksillä oli haettu selvästi niin sanotun vankileirijärjestelmän synnyttäjiksi Vladimir Leniniä, Lokakuun vallankumousta ja sosialismin rakentamisen ensimmäisiä vuosia Neuvosto-Venäjällä. Toinen ja kolmas kirjoitussarjan osa keskittyivät paljolti kansalais- ja interventiosodan aikoihin vuosina 1918-1922. Näin siksi, että teoksen julkaisijat, kuten myös itse kirjailija Solzhenitsyn, ovat halunneet tietoisesti väistää koko sodan olemassaolon ja syyt, sen aiheuttamat vaikeudet ja tuhot sekä merkityksen vielä pitkälle sodan jälkeiseen tulevaisuuteenkin. Solzhenitsyn kylläkin käsittelee irrallisia tapahtumia ja ilmiöitä kansalaissodan valkoisten näkökulmasta, mutta kokonaisvaltaisesti hän ei asiaan puutu. Ulkomaiden interventiosota kirjailija vaikenee lähes täysin.

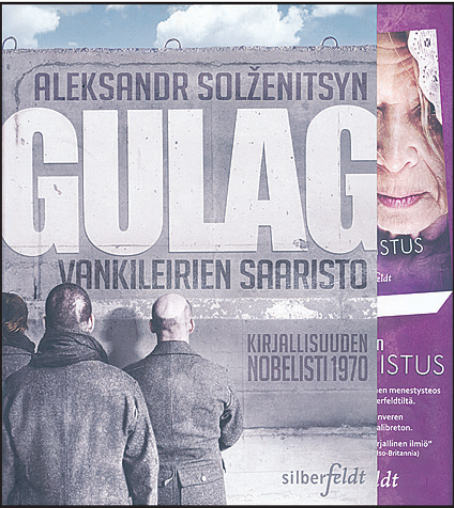
Ei saa unohtaa

Kirjoitussarjan otsikko ”Unohtamisen suhteellisuudesta” sai alkunsa Oksasen kirjaan laatimista saatesanoista ja niiden otakkeesta ”Älä koskaan unohtaa”. Suhteellisuudella tarkoitettiin sitä, että Oksasen, Anhavan ja muiden vastaavien tahojen noudattama unohtamiskielto koskee yleensä vain Neuvostoliittoa ja muita entisiä ja nykyisiä sosialistisia maita, niiden historiallisia vaihei-

ta ja niissä esiintyneitä vaikeuksia ja ongelmia. Sarjan ensimmäisessä osassa annettiin joitain esimerkkejä maista ja tapahtumista, jotka voitaisiin hyvällä syyllä ottaa mukaan tähän ”unohtamattomien” listaan. Jos kapitalismin, fasismin ja vaikkapa siirtomaavaltujen historian tuotokset otettaisiin edes jossain määrin mukaan, niin listasta voisi tulla uskomattoman pitkä ja raskaslu-kuinen. Myöhemmin kirjoitussarjan viidennessä osassa esitetään vielä yksi kuvaava esimerkki historian tapahtumasta, joka kuuluisi ehdottomasti tällaisen listan piiriin. Kirjojen kustantajista jonkun tulisi toimittaa siitäkin arvoisensa julkaisu.

Henkilö- ja asialuettelo

Teoksen toimittamiseen ovat liittyneet myös mukaan otetut liitteet. Niitä on kaksi: Henkilö- ym. tietoja sekä Lyhenteitä. Ensin mainittu on teoksen laajaan sisältöön nähden täysin vajavainen, lähinnä useiden tunnettujen henkilöiden sekä joidenkin organisaatioiden, tapahtumien jne. luettelo. Sen laatijaksi on ilmoitettu kirjan ruotsintaja Hans Björkegren. Liitteessä on 33 sivua ja mm. 309 nimeä lyhyine henkilö-tietoineen. Nimiä ei ole millään lailla esimerkiksi sivunumeroin varustettuina yhdistetty teoksen tai sen esipuheiden tekstikohtiin, joten luettelon nimien mukainen haku teksteistä on lähes toivotonta kirjan valtavan sivumäärän johdos-ta. Sama koskee luettelossa esiin-

Solzhenitsynin teos on markkinatavaraa, jolla myydään kapitalismia. Siihen tukeut-malla vältytty varmasti sosialismin aaveelta

tyvien erilaisten asioiden nimiä. Toisin päin haku onnistuu paremmin, koska luettelo on järjestetty aakkosten mukaan. Haettaessa esimerkiksi tekstissä esiintyvistä luke-mattomista nimistä tietoa henkilö-luettelosta paljastuukin kylmä to-tuus. Suurimmasta osasta ei löydy jälkeäkään. Luettelo on auttamatto-man suppea.

Neuvostoliitto

Luettelossa esiintyy myös hakusana ”Stalinin perustuslaki”. Siitä mainitaan mm.: ”Neuvostoliiton yhä voi-massa oleva (mutta tietyiltä koh-diltaan muutettu) perustuslaki, joka hyväksyttiin neuvostojen 8. kongressissa 5.12.1936”. Näin kerrotaan vuonna 2012 jul-kaistun uusintapainoksen liitteessä! Sosialistinen Neuvostoliitto on siis yhä olemassa. Onko liite otettu mu-kaan sellaisenaan 1970-luvun suo-mennoksesta, ruotsinnoksesta vai jostain muusta teoksesta? Kustan-tajan huolimattomuutta vai mistä on kysymys?

Lauseita vankileirien saa-ristosta

Kirjoitussarjan tässä nel-jännessä ja myöhemmin seuraavassa viidennessä osassa käydään muutamien esimerkein lävitse myös itse Solzhenitsynin teks-tiä ja sen ristiriitaisuuksia sekä kirjailijan aatemaail-maa siinä valossa, kun se 1300-sivuisesta teoksesta on luettavissa. Aatemaail-maan tuli myös selvästi uu-sia piirteitä ja painotuksia, kun kirjailija palasi Venäjäl-le 1990-luvun alkupuolella.

Antautuminen

Kirjan sivulla 886, osas-sa, joka käsittelee toisen maailmansodan aikaa ja puna-armeijassa esimer-kiksi kesän 1941 tilantees-sa esiintynyttä karkuruutta ja kapi-nointia, ”kaikki tietävä” Solzhenit-syn (Esa Adrianin kääntämänä) kir-joiittaa näin:

”Ja olihan jo vuoden 1939 Neu-vostoliiton ja Suomen välises-sä sodassa ilmennyt meidän ha-luttomuutemme sotia. Tuota mie-lialaa yritti käyttää hyväkseen B.G.Bazhanov, entinen VKP:n polit-byroon ja orgbyroon sihteeri, Stali-nin läheinen apulainen: käännättää vangiksi saadut puna-armeijalaiset venäläisten emigranttiupseerien johdolla neuvostorintamaa vas-taan - ei taistelemaan vaan vaikut-tamaan. Suomen äkinäinen antau-tuminen keskeytti kokeilun”.

Miten kustantajatahot ovat voi-neet julkaista tekstiä, joka on hei-dän aateveljiensä ja yleisestikin ko-timaisen oikeiston ideologian kans-sa jyrkässä ristiriidassa? Eihän Suo-mi antautunut, vaan saavutti loista-van torjuntavoiton! Kuinka kirjailija ei tätä ole tiennyt?

Tappoi myös Gorkin

Teoksen sivulla 462, joka kuuluu

osioon, jossa Solzhenitsyn arvoste-lee voimakkaasti kirjailija Maksim Gorkia, kerrotaan mm. näin:

”Kävi selväksi, että rahojen saa-miseksi ja maineen elvyttämisek-si oli palattava Neuvostoliittoon ja suostuttava kaikkiin ehtoihin. Niin hänestä tuli Jagodan vapaaehtoi-nen vanki. Ja Stalin tappoi hänet suotta, liiallista varovaisuutta: Gor-ki olisi ylistänyt myös vuotta 1937.”

Kirjan em. henkilöluettelos-sa taas Gorkin kuolemasta vuonna 1936 todetaan: ”G:n kuolemaan liit-tyviä seikkoja ei ole milloinkaan sel-vitetty kokonaan”. Mahdollisuuksia pohditaan, kuten nykypäivän Wiki-pediassakin samasta asiasta, mut-ta niin varmaa tietoa mahdollises-ta kuoleman aiheuttajasta ei muil-la ole vielääkään, kuin mitä oli kir-jailija Solzhenitsynillä! Samassa kir-jassa esitetään näin kahdenlaista totuutta.

Tietolähteet

Ei ihme, että kirjan nimilehden ala-otsikon ”Taiteellisen tutkimuksen kokeilu” mukaisesti myös teok-sen lähdeviitteistö sekä em. hen-kilö- ja asialuettelo ovat huomat-tavan puutteellisia. Liian paljon jää uskomuksen varaan. Kirjailija tote-aa teoksen alussa: ”Tässä kirjassa ei ole keksittyjä henkilöitä eikä keksit-tyjä tapahtumia”. Mutta ei ole myös-kään luotettavia lähdeviitteitä teok-sen tuhansista yksityiskohdista, jot-ka olisivat näitä selvästi kaivanneet. Lähteitä löytyy sieltä täältä sivujen alaviitteistä, mutta miksi valtaosa asioista on ilman selvitystä tietojen alkuperästä? Yli 200 henkilön haas-tatteluista ja näiden omakohtaisis-ta kokemuksista tuskin oli materiaa-liksi kirjan historiallisiin, sotahisto-riallisiin, maantieteellisiin jne. usein laajoihin ja tarkkoihin kuvauksiin. Niiden yksityiskohtien todenperäi-syys ei kirjasta selviä.

Jatkuu sivulla 17

Sotshin häväistyskampanjan taustalla Venäjän periviholliset

RISI:n konferessi etsi syitä Sotshin olympialaisten mustamaalaukselle

Venäjän strategisten tutkimusten laitoksen (RISI) konferenssissa Helsingissä helmikuun alussa vieraat Venäjältä pohtivat länsimai-sen median tarkoituksperiä, kun se ei löydä mitään positiivista uutis-oitavaa Venäjällä käynnissä olevista Sotshin talviolympialaisista. ”Häväistyskampanja ei ainakaan lisää urheilusuorituksia”, pää-toimittaja Azhdar Kurtov pohdiskeli. Dagestanista kotoisin oleva RISI:n tutkija Galina Hizrieva korosti, miten Sotshin talviolympialai-set ovat tärkeä investointi Kaukasuksen alueen infrastruktuuriin ja talouteen. ”Ne antavat meille uskoa tulevaisuuteen, työpaikkoja ja vakautta”, Hizrieva luetteli olympialaisten hyötyjä.

USA ja Saudi-Arabia

Galina Hizrievan mielestä USA ja Saudi-Arabia toivoivat, ettei olym-pialaisia tulisi ollenkaan. ”Maat haluavat luoda kuvan Ve-näjästä maana, joka on sisäisesti ta-sapainoton ja sotatilassa. Venäjällä on kaksi tärkeää voimavaraa, ener-gia ja monikulttuurisuus. Ne halu-taan kääntää heikkouksiksi”, Hizrie-va arvioi. Syyrian tilanne on kärjistynyt Hizrievan mielestä Kuuban kriisin tasolle. Syyriassa taistelevat samat voimat kuin Kaukasuksella. ”Saudi-Arabia USA:n uskollise-na liittolaisena tukee terroristijär-jestöjä Syyriassa. Saudi-Arabia pel-kää, että Venäjä saa aseman Lähi-lidässä ja osuuden raaka-aineiden

kuljetuksesta”, Hizrieva jatkoi. ”Kaukasuksen muslimoja ja ää-riaineksia käytetään etnisten kon-fliktien lietsontaan”, Hizrieva sanoi. Hän muistutti, että samat voi-mat jylläävät Ukrainassa, jossa Mai-danin aukiolla on mukana myös ter-roristeja Kaukasukselta. ”Syyriassa on 14 000 tsetseeniä kansainvälisessä terroristiarmeijas-sa”, Hizrieva muistutti. **Salaliitot epäuskottavia** Azhdar Kurtov ei usko, että lännes-sä olisi jokin salaliitto, joka hallitus-ti ohjailisi kansainvälistä mediaa ja poliittista eliittiä sen Venäjä-vihas-sa. ”En usko salaliittoihin, enkä mainitse nimiä enkä maita”, Kurtov

RISI:n konferenssissa puhuivat Galina Hizrieva ja Azhdar Kurtov

aloitti.

Hän kehotti pohtimaan, kuka hyötyy Venäjän mustamaalaukses-ta. Hän muistutti, että Forbes-lehti valitsi Putinin viime vuoden mer-kittävimmäksi henkilöksi. Venäjän ja Putinin henkilökohtainen diplo-maattinen voitto oli Syyrian sodan estäminen. ”Venäjä todisti, että se pystyy suojelemaan YK:n takaamia perus-oikeuksia kuten valtioiden suvere-niteettia ja itsenääämis-oikeutta”, Kurtov totesi. Nyt Venäjän viholliset haluavat Kurtovin mielestä vähentää Venä-jän kasvanutta arvovaltaa.

”Sotshilla ja Ukrainan kriisillä on yhteys. Sotshia haluavat häpäis-tä samat voimat, jotka tukevat Uk-rainan vallanvaihtoa”, Kurtov sanoi.

Läntiset tiedustelupalve-lut

Suorapuheinen suomalainen juristi Jon Hellevig syytti CIA:ta ja lehdis-töä kaikesta pahasta. ”Sotshin olympialaisten tuhoa-misyryitys on länsimaisen lehdistön suurin propagandayritys historias-sa”, Hellevig aloitti. Hän luetteli perinteiset syylliset, CIA:n ja MI6:n. ”Lännessä ei ole enää vapaata

mediaa. Muutama uutistoimisto, Reuters, AFP ja AP tuottavat samat sähköiset länsilehdistölle. Tiedustelu-palvelut ja mediamonopolit varmis-tavat propagandan levityksen”, Hel-levig pauhasi. Hän luetteli suomalaisista toi-mittajista Anna-Lena Laurenin, Arja Paanasen, Jarmo Mäkelän ja Jarmo Koposen pahimpina russofobeina.

Sotatiedettä tarpeeseen

Suomi ilman fasismia -yhdistyksen puheenjohtaja Petri Krohn esitti omana näkemyksenään, ettei Sot-shin olympialaisia mustamaalata mistään yksittäisestä syytystehtaas-ta, vaan enemmänkin on kysymys sotatieteestä. ”Maailmalla on idän tutkimus-laitoksia, joiden tarkoituksena ei ole esittää aitoa tutkimusta, vaan he ovat paremminkin strategis-ta sotatiedettä. Venäjältä etsitään heikkouksia, joihin voidaan iskeä”, Krohn arvioi. Usein nämä etsijät ovat itä-eurooppalaisia, parhaimpana esi-merkkinä puolaissyntyinen Zbig-niew Brzezinski. Ne eivät pyri aitoon tutkimuk-seen, vaan todellisuuden esittämi-seen toivotulla tavalla, Krohn sanoi.

Teksti:
Leena Hietanen

Ukrainalainen Euromaidan

Jo useampia kuukausia Ukrainassa ovat jatkuneet hallituksen vastaiset mielenosoitukset, jotka tunnetaan yhteisellä nimityksellä Euromaidan. Ulkomailla monet ihmiset ovat vakuuttuneita siitä, että kyseessä on länsimaaisesti ajattelevien kansalaisten käymä taistelu muka venäläismielistä presidenttiä Viktor Janukovitshia vastaan. Kansa kuulemma tahtoo Eurooppaan, mutta Putinin ohjaama Janukovits ei sitä sinne päästä.

Mielenosoitukset alkoivat todellakin protestina Ukrainan johdon kieltäytymiselle allekirjoittaa ennalta sovittu sopimus assosioitumisesta EU:n kanssa. Kyseinen sopimus olisi antanut EU:lle merkittäviä yksipuolisia etuisuuksia ja Ukrainan useita teollisuusaloja olisi odottanut romahdus. Tuolloin euroviranomaiset eivät aikoneet hyvittää Ukrainan suunnan muutosta Venäjän markkinoilta Euroopan markkinoille. EU asetti orjuuttavan sopimuksen allekirjoittamisen ehdoksi entisen pääministerin Julia Timoshenkon vapauttamisen vankilasta. Häntä pidetään Janukovitshin pahimpana kilpailijana.

Moni kysyy, miksi Janukovitsh alun perin tarvitsi niin epäedullista sopimusta EU:n kanssa? Kysymys on nimittäin siitä, että Janukovitshin järjestelmä edustaa mahtavien oligarkkiklaanien etuja, jotka ovat jo pidemmän aikaa pitäneet rahaansa ulkomailla ja Euroopassa. Tästä syystä hyvien suhteiden ylläpitäminen EU:n kanssa on Ukrainan oligarkeille hyvin tärkeää. – jopa talouden tuhoutumisen uhall.

Taloudellisten etujen rinnalla Ukraina tarvitsi kiireesti jostain rahaa. Valtio on pitkään tasapainotellut taloudellisen romahduksen partaalla ja valtionkassa on käytännöllisesti katsoen tyhjä. Alkuvaiheessa Janukovitsh toivoi saavansa

rahaa EU:lta. Tarve oli suuri erityisesti sen jälkeen, kun Venäjä oli vaatinut vastineeksi omasta tuestaan Ukrainaa liittymään Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin perustamaan tullisopimusliittoon. Janukovitsh ja hänen tukiklaaninsa eivät voineet lainkaan hyväksyä tätä ehtoa. Eliitti uumoili, että Ukrainan liityessä tulliliittoon Venäjän oligarkit anastavat heiltä hyvin nopeasti heidän omaisuutensa.

Valitettavasti tätä ei mitenkään haluttu ymmärtää Venäjän viranomaisten piirissä ja viranomaisten äkkipikaiset toimenpiteet kuten rajan sulkeminen ukrainalaisilta tavaroilta viime kesänä toimivat vain Ukrainan opposition hyväksi. Tästä kaikesta huolimatta Venäjän johto huomasi viime hetkellä asioiden huonon kehitystilan ja vaihtoi tyytymättömyytensä suosiollisuudeksi. Samaan aikaan EU:n vaatimus Timoshenkon vapauttamisesta ei vastannut Janukovitshin etuja, sillä se olisi merkinnyt väistämätöntä tappiota vuoden 2015 presidentinvaaleissa. Juuri tästä syystä Ukrainan presidentti ryhtyi uudempaan toimenpiteeseen sanoutuen irti EU-sopimuksesta vain muutama päivä ennen allekirjoitustilaisuutta.

Kuitenkin nykyisen tilanteen ainutlaatuisuus on siinä, että Janukovitsh valittiin valtaan venäläismielisten äänin. Hän lupasi kampanjansa aikana muun muassa valtioiden välistä lähentymistä ja venäjän kielen julistamista toiseksi vi-

ralliseksi kieleksi. Mitään noista lupauksista ei kuitenkaan toteutettu. Mutta yksi asia on yrittää istua samanaikaisesti kahdella tuolilla, mitä realistisesti ajattelevat tarkkailijat myös odottivat Janukovitshilta ja aivan toinen asia – paasata jatkuvasti Ukrainan eurooppalaisesta valinnasta päättämällä asia orjuuttavan sopimuksen valmisteleamiseen EU:n kanssa. Venäläismieliseen äänestäjäkuntaan nojaavan politiikon kannalta tämä on itsemurhaan rinnastuva toimenpide ja ihmeelliseltä näyttää, miten tähän politiikkaan yleensä päädyttiin.

Myöskään sosiaalis-taloudellisella alueella tilanne ei ole Janukovitshin aikana yhtään parantunut, vaan väestön elintaso on huonontunut entisestään. Janukovitshia äänestäneet eivät enää luota häneen ja uusia kannattajia ei ole ilmaantunut. Korruptio rehoittaa kaikkialla sen jälkeen, kun valtaan nousseet Janukovitshin apumiehet alkoivat kahmia kaiken sen, millä ei ollut isäntää. Pääomia alkoi kerätä mm. vanhojen oligarkkien kustannuksella myös Janukovitshin lähin ympäristö, jota Ukrainassa nimitetään ”perheeksi”.

Yhteiskunnallisesta tilanteesta ahdistuneet ukrainalaiset suuntaavat katseensa epätoivoisina ulkomaisen avun suuntaan. Viimeisen kymmenen vuoden aikana useat oligarkkiklaanit ovat pitäneet vuorollaan valtaa, mutta tavalliset ukrainalaiset eivät ole kokeneet mi-

tään oleellisia parannuksia parempan suuntaan. Ainoana vaihtoehdona on unelmoida edelleenkin siitä, että maahan tulee joku hyvä se- tä ulkomailta ja tekee kaikki ihmiset onnellisiksi. Puolet väestöstä katsoo Eurooppaan, toinen puoli Venäjälle. Nyt mieltään osoittavat eivät ole huomanneet perutun EU-sopimuksen orjuuttavaa sisältöä.

Mielenosoitukset alkoivat Kiovassa marraskuussa 2013 vaistonvaraisesti ja alkuvaiheessa poliittisten puolueiden edustajille ei annettu puheenvuoroa. Muutamaa päivää myöhemmin Timoshenkon liittolaiset ja äärikansallismieliset voimat ottivat puhujakorokkeet haltuunsa. Kiovan maidanille (eli itsenäisyydenaukiolle) mahtuu korkeintaan 50 000 ihmistä. Mielenosoituksissa ei parhaimmillaankaan ollut paljon väkeä ja muutaman päivän kuluttua ne laantuivat. Kieltäytyminen mystisestä ”eurooppalaisesta ratkaisusta” ei jaksanut vihasuttaa ihmis-massoja kovin pitkään.

Mielenosoitusten nimelliset järjestäjät olivat jo aikeissa lopettaa protestinsa, kun eräät voimat väkivaltakoneistossa päättivät osoittaa lujuttuaan. Mellakkapoliisi eli Berkut -erikoisosastot hajottivat kovakouraisesti aukiolle yöksi jääneen hieman yli sadan mielenosoittajan joukon. Väkivalta herätti raivon ja kaikki alkoi alusta. Tapahutumat kiihtyivät noususuuntaan. Mielenosoittajat valloittivat kaupungintalon ja he ryhtyivät piirtämään hallintovirastoja. Muutamaa päivää myöhemmin Euromaidanille pesiytyneet fasistimielisen Vapauspuolueen kannattajat hävittivät Leninin muistomerkkin. Samalla muutuvivat myös mielenosoittajien vaatimukset. Nyt vaadittiin jo hallituksen eroa ja uusien presidentinvaalien järjestämistä. Samoin vaatimus EU-sopimuksesta pysyi voimassa.

Tilanne muuttui jonkin verran Janukovitshin ja Putinin tapaamisen tuloksena. He sopivat maakaasun hinnan määräaikaisestä alentamisesta kolmanneksella, 15 miljardin dollarin lainan myöntämisestä sekä mittavista yhteisprojekteista, jotka pystyvät kannustamaan Ukrainan koneenrakennuksen kehitystä. Ukraina pelastettiin tällä kertaa taloudelliselta romahdukselta.

Mielenosoitukset leimahtivat kuitenkin taas kerran, kun Janukovitshin Alueiden puolue runnoi Venäjän esimerkin innoittamana läpi joukkotapahtumia säätelevät lait. Internetin valvontaa uhattiin tehostaa. Tämä herätti uuden tyytymättömyyden aallon mielenosoittajien keskuudessa ja väkivalta leimahti uudelleen. Puolin ja toisin kuoli ihmisiä. Käytännöllisesti katsoen kaikkialla maassa uufasistiset taistelijat suorittivat yrityksiä valloittaa alueviranomaisen taloja. Toimet onnistuivat kuitenkin ai-noastaan vain Länsi-Ukrainan eräillä alueilla, missä kansalliskiihkoiset ainekset ovat jo pidemmän aikaa määränneet marssijärjestyksen.

Syntyneessä tilanteessa kompromisseistaan tunnettu Janukovtish suostui pitkälle meneviin myönnytyksiin. Hyväksyttiin laki kaikkien mielenosoittajien armahtamisesta vastatoimenpiteenä miehitettyjen julkisten rakennusten vapauttamisesta. Repressiiviset lait mitätöitiin. Janukovitsh suostui tekemään perustuslakiin muutoksia, jotka käytännössä tarkoittavat siirtymistä parlamentaariseen tasa-

valtaan. Mutta itse opposition vai-kuttajissa vallitsevat erilaiset mielipiteet ja lakeja sorvataan edelleen. Viimein toimiva Ukrainan presidentti erotti hallituksen ja tarjosi opposition eräälle johtajalle Jatsenjukille pääministerin virkaa. Itse asiassa Janukovitsh tyydytti mielenosoittajien kaikki perusvaatimukset ja enemmänkin.

Tilanne Ukrainassa elää edelleen. Keskenään riitelevien oppositiojohtajien kanssa käydään kauppaa ja etsitään sopua. Katutaistelut Kiovassa ovat loppuneet, mutta Maidanilla ja sen lähikaduilla pysyttelee edelleen muutamia tuhansia ihmisiä. Näyttää kovasti siltä, että sopimus saavutetaan, erityisesti kun Euromaidanin päärahoittaja dollarimiljardööri Pjotr Poroshenko on ilmoittanut aktiivisesti opposition valmiudesta ottaa vastuu maasta.

Edessä saattaa olla huomattavasi isompia ongelmia, mikäli sopimukseen ei päästä. Krimin Korkein Neuvosto hyväksyi julkilausuman, jossa tuomittiin Kiovan keskustan miehittäneet ekstremistit. Neuvoston kansanedustajat ilmoittivat, että Krimin asukkaat eivät tule koskaan osallistumaan laittomiin vaaleihin, eivät tunnusta niiden tuloksia eivätkä tule asumaan Banderalaisessa Ukrainassa. Kyseinen termi liittyy ukrainalaisten äärikansalliskiihkoisten johtajaan **Stepan Banderaan**, jonka taistelijat Toisen maailmansodan aikana harjoittivat aktiivista yhteistyötä saksalaismiehittäjien kanssa.

Erityisen laajaa on useiden ukrainalaisten suuttumus banderalaisista, joilla vielä kymmenen vuotta sitten ei ollut minkäänlaista näytävää osaa yhteiskunnassa. Tarkkailijoiden melkein yksimielisen mielipiteen mukaan tänä aikana Janukovitsh on kasvattanut heitä tulevina yhteistyökumppaneina. Mutta nyt tämä joukko on selvästi ajautunut valvonnan ulkopuolelle pyrkimyksessään tyrkyttää omaa järjestystään koko Ukrainalle.

Jos Euromaidan alkoi vaistonvaraisena ja muodoltaan ehkä hyvinkin eksoottisena protestina hallitsevaa valtaa vastaan ja muutui myöhemmin taisteluvälineeksi klaanien vallasta, niin radikaalisten kansalliskiihkoisten ainesten nykyiset rettelöinnit pakottavat jo puhumaan fasistisesta vaarasta. Näin olen jos nyt sopimukseen päästään, sen väliaikainen ja rajoittunut luonne ovat täysin selvä tosiasia.

Paitsi banderalaisen toimenpiteitä ja luonnollista vastareaktiota niihin täytyy myös todeta vanhan oligarkian ja Janukovitshin ”perheen” täydellisen yksimielisyyden mahdottomuus, jonka selkkauksen heijastuksena on nykyinen Euromaidan. Oma osaan tulee eurontelemään myös jatkuva kiista integrointiin, joka täysimittaisena on mahdotonta jopa itse EU:n omaksuman asenteen takia. Toisaalta mihinkään eivät ole kadonneet myöskään Venäjä-integraation lukuisat kannattajat. Ratkaisemattomana pysyy myös venäjän kielen asema eli asia, joka koskettaa melkein puolta Ukrainan väestöstä.

Näin ollen voidaan täydellä vakuuttuneisuudella todeta, että Ukraina on joutunut jatkuvan kriisin tilanteeseen, josta ei selvitä kovin nopeasti. EU tuskin pystyy asiaa ratkaisemaan.

Sergei Skvortsov, NKP:n pääsihteeri

Unohtamisen suhteellisuudesta (4)....

Jatkoa sivulta 16

Romaani vai tieteisromaan

Kirjallisuuslehti Parnasson numerossa 6-7/2013 kirjallisuuden tutkija Maria-Liisa Nevala käsittelee mm. Solzhenitsynin kyseistä teosta, jonka lukemiseen hän oli kuluttanut lähes kymmenen kuukautta. Nevala kirjoittaa:

”**Romaaniin voi jäädä koukuun**” ja edelleen: ”Mutta ei Solzhenitsynkään pääse pakenemaan romaanikirjailijaa itsessään ja teoksen todellisuus saa yllättäen fiktiivisiä piirteitä, kun kirjailija kuvaa huimia pakoryityksiä vankileireiltä kuin suuria seikkailuja.”

Kirjoitussarjan ensimmäisessä osassa pohdittiin teoksen luonnetta. Onko se romaani, puolidokumentti (muistelmat) vai dokumentti? Kirjailija itse tuo esille ”Taiteellisen tutkimuksen koekielun” kirjan määrittelemiseksi. Nevala - vaikka suhtautuukin selvästi myötämielisesti Solzhenitsynin aatemaailmaan - käyttää termejä romaani ja romaanikirjailija, kuin itsestään selvyytensä. Tällaista on harvoin nähty Vankileirien saaristoa arvioitaessa. Ehkä on kuitenkin vain sekoitettu totta ja tarua. Kuka pystyy selvittämään siinä tapauksessa, kumpi on kumpaa

teosta läpikäydessä? Kiistattomia tosiasioita ja -tapahtumia kirjasta kyllä löytyy, mutta ne ovat yleisesti tunnettuja ja useimmiten monestakin lähteestä luettavissa.

Markkinointi

Reaalimaailmassa ja ideologisesa kamppailussa teosta markkinoidaan tosiasiallisesti (sen kaikista puutteista huolimatta ja tämän tiedostaen) dokumenttina ja historiallisena tutkimuksena, vaikka tätä ei ääneen kehdatakaan väittää. Ja siitähän huolimatta, että useimmat porvarillisetkaan historian tutkijat eivät käytä teosta vakavasti otettavana lähdeaineistona. Viitteitä ja lainauksia siinä esiintyvistä konkreettisista asioista näkyy hyvin vähän. Toivotaan ja oletetaan, että kukaan ei kyseenalaista kirjan sisältöä missään määrin. Valtamedian yksituumaisuus ja paine antavat täyden tukensa ”pyhälle kirjalle” ja sen sanomalle. Epäilylle ei ole tilaa.

Kehitys menee eteenpäin

Yhteiskunnallisen kehityksen väistämätöntä sosialistista vaihetta ei haluta tunnustaa ja sen estämiseksi ollaan valmiita käyttämään ideologisessa kamppailussa kaikkia keinoja. Riistettyjä kansanosia pelotellaan vankileireillä ja muilla vastaavilla kauheuksilla. Yhteiskunnalliseen tasa-arvoon ja sosialismiin ei kannata pyrkiä. Siitä ei hy-

vä seuraa. Valitettavasti vain ”kapitalismi synnyttää joka päivä kommunismia”. Kehitystä ei pystytä estämään, vaikka sitä pyritäänkin jarruttamaan kaikin keinoin.

Mikä liittyy mihinkin

Edistykelliset voimat näkevät kysymyksen (ja vastauksen) näin: kuten työttömyys kuuluu elimellisesti kapitalismiin, niin leirijärjestelmät ja vastaavat eivät lainmukaisesti kuulu sosialismiin. Solzhenitsynhän kuuluttaa teoksensa sivuilla ongelmien ja laittomuuksien perimmäiseksi syyksi nimenomaan sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän. Tämän hän ilmaisee avoimesti ja välillä peitetymmin.

Sosialismia on kuitenkin tarpeen myös puolustaa, jos sitä vastaan käydään väkivallalla, tuhotöillä ja muilla laittomilla keinoilla. Ja näin jouduttiin tekemään esimerkiksi Neuvosto-Venäjän aikana. Puolustustoimenpiteitä ei voida kuitenkaan vetää yhtäläisyyksiä joihinkin suunnitelmallisiin leiri-ideologioihin tai muihin vainoharhoihin. Sosialistisen laillisuuden tulee suojella myös kansalaisia, jos valitut toimieliimet erehtyvät poikkeamaan hyväksytyistä laillisuusperiaatteista.

Jaakko Ahvola

Sarjan viides osa ilmestyy Kansan äänen kesänumerossa 3/2014

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Valikoivaa historiankirjoi- tusta...

TA:ssa hiljan julkaistussa kirjoituksessaan ”Leninin poliittinen testamentti” A. Minkkinen käyttää mielestäni – kuten uskonlahkot Raamattua – Leninin teoksia valikoivasti. Sen takia kehottaisin tovereita tutustumaan huolella ko. teoksiin.

Minkkinen näyttää unohtavan – jättää ainakin mainitsematta – että mitä ilmeisimmin Stalin pelasti Leninin hengen silloin kun Trotski esitti Leninin luovuttamista väliaikaiselle hallitukselle. Vladimir I:ä odotti oikeussali. Tuomio oli arvatavissa oikein...Mitä taas Trotskin sotilaalliseen nerouteen tulee voin todeta, että hänen virheitään joutui aikanaan korjailemaan niin Stalin kuin Vorozilovkin. Historia ei – ikävä kyllä – kulje kuten tahtoisimme, vaan sillä on mennyt aikamuoto. Lenin kiinnitti huomiota myös keskuskomitean jäsenten runsaasiin poissaoloihin. Poissaolot eivät johtuneet siitä, että JVS olisi heidät jo ammuttanut vaan kyse oli puhtaasta vehkeilystä.

Mitä taas ns. Stalinin puhdistuksiin tulee, on syytä muistaa, että NL:n neuvottelut Saksan ympärysaltojen kanssa Hitlerin mahdollisen hyökkäyksen pysäyttämiseksi yhteistoimin jo Saksan omille rajoille olivat kariutuneet. Neuvostoliitto näki itsensä uhatuksi kolmelta suunnalta: Japanista, Saksasta ja sisäisesti. Sisäisen valtataistelun oloissa nämä puhdistukset tuskin olivat täysin Stalininkaan hallinnassa. Tapahtui vääriä ilmiantoja. Näistä ilmiannoista ”Kremlin kello”-kirjailija Orvo Poika Tuominen olisi varmaan ollut enemmänkin omakoh- taista tietoa hänen toimittuaan sisäasiainministeriön ilmiantajana. Suomeen palattuaan Tuominen toimi Tukholmassa Ohranan ilmiantaja- na.

Toisin kuin Trotski, Lenin ja Stalin näkivät, että toivuttuaan so- dasta imperialistit tulevat hyökkää-

mään NL:n kimppuun. Oli siis vahvistettava sekä elintarvike- että teollisuustuotantoa kestämaan tule- van koitoksen. 30-luvun lopulla, aika- na jolloin kollektivisointi vietiin loppuun, NL:n koneteollisuus tuoti vuosittain kymmeniä tuhansia traktoreita ja niiden työkaluja sekä muuta maatalouskalustoa kolhoosien käyttöön. Trotskin mielestä kollektivisoinnilla ja teollisuuden kehittämisellä ei ollut ”niin” kiire, olihan maailmanvallankumous tulos- sa apuun. Ehkä kannattaisi hyvinkin lukea Stalinin teosten osa 12, jossa seikkaperäisesti kerrotaan maa- talouden ja teollisuuden tästä vai- heesta. (Mikäli pelkääät stalin-tar- tuntaa, voit toki kysellä henkilöiltä, jotka ovat ko. kirjan lukeneet).

Väite, että Lenin olisi jossain vaiheessa ollut Stalinin vanki, mielestäni vähintään ontuu. Leni- niin kohdistunut attentaatti säi- käytti koko keskuskomitean. Se päätti oitis asettaa VI:lle henkivar- tijat - ihan nykymalliin. (0-luvulla paikalla käydessäni Leninski Gorkin johtajatar selosti kuinka Lenin tuli sinne viikonloppuina lepäämään. Oli siis viikot Moskovassa ja viikon- loput Gorkissa. Sairauden edetessä jäi lopulta Gorkiin kokonaan. Sama opas esitteli huoneen, jossa VI ot- ti mm. vastaan sekä ulko- että ko- timaiset vieraat. Gorkissa Lenin kir- joitti lukuisia artikkeleita ja tutkiel- mia. Lääkärit olivat tosin huolissaan hänen terveydestään moisen ahke- roinnin takia.

Leninin elämää lie rajoitta- nut sairauden lisäksi sen aikai- sen lääketieteen taso - tiedettiin merkittävästi vähemmän kuin ny- kyään. Luulenpa Leninin elämästä puristetun kaiken oleellisen tiedon näiden viimeksi kuluneiden 90:n vuoden aikana. Mielikuvitustahan ei voi (eikä pidä) rajoittaa, ei edes Minkkisen....

Pauli Eskelinen Joensuu

Olympiaa ja muuta

Tätä kirjoittaessani eivät kisat ole vielä alkaneet. Aviisit ja Yle ovat kisoja tulvillaan. Suuresti vaan ihmetyttää aiheet uutisointiin. Etenkin Yle ja Erkon lehdet ovat jo kuukausikaupalla siunailleet Sotshin kisojen kalleutta. Tietääkseni venäläiset itse maksavat kisojen kustannukset. Jos he olisivat Iltsanomilta, Hesari- ta tai Yleltä pyytäneet avustus- ta olisi varmasti etusivut lehdis- sä menneet uusiksi.

Iltsanommat teki hauskan tem- pun muutama päivä sitten. Lehden etusivulla oli mainos: Pommitus& Sotshi. Pikainen lukija päätteli- nyt

on ko.lehden harras toive toteutun- ut, Sotshissa on jo pommitettu. Ky- seessä oli kuitenkin kahden lehden mainos-erikoislehdet Pommitus ja Sotshi. Venäläisvastaisuuden etu- joukoissa oleva Iltsanommat yrittää viime sotien muistelulla ja ihannoi- nilla huonontaa Venäjän ja Suomen suhteita. Suuresti lehti myös ihailee autonrenkaitten polttajia Kiovassa. Myöskin on lehden mukaan nor- maalia ulkovaltojen diplomaattien yllytykset väkivaltaan ja mielen- osoittajien rahoittaminen. Ei kuu- kausia riekuta kaduilla, ellei jostain tule odot.

Olen odottanut antaako Ilta- sanomat ohjeita mahdollisille kuok-

kavieraille 6.12 Esimerkiksi- varat- kaa isot kasat autonrenkaita, pol- ttopulloja ja kättä pitempää. NN- valtion edustajat tuovat palkkara- hat. Alussa suuresti ihmetytti, ni- in myös lopuksi. Vasemmistoliiton ministeri Arhinmäki haluaisi kai- kkien boikotoivan Sotshin kiso- ja. Tämä samainen Arhinmäki oli viime vuonna homomarsilla Yh- dysvaltain suurlähettilään kans- sa. Ei minulla ole homoja vastaan mitään, mutta ministerillä pitäisi ol- la jonkinlaiset käyttäytymisnormit.

Reino Welling. kaupunginvaltuutettu Jämsä/Jämsänkoski

Paneuroopasta Euroopan Unioniin

Eurooppaa on yritetty useita ker- toja vaihtelevalla menestyksellä rukata. 1800-luvulla nähtiin kah- denlaista vetoa. Venäjällä kehi- tettiin panslavismia ja toisaalla kehiteltiin kansallisvaltioita. V. 1923 julkaisi kreivi Coudenhove- Kalergi kirjan Pan-Euroopa.

Uutta Eurooppaa alettiin hahmot- telemaan. Saksassa julkaistiin kart- toja Uudesta Euroopasta. Siinä oli Skandinavian maat merkitty Saksan 1919 suojelualueiksi. Suomi oli kui- tenkin merkitty harmaaksi läiskä- ksi. Ilmeisesti oli liian aikaista maini- ta siitä, että Suomi ja Baltian maat olivat muodollisesti itsenäisiä. Niis- tähän piti tulla ”Ostland” yhteisellä kuninkaalla.

Monella taholla oli jo alettu valmistelemaan monopolien kehi- tämistä. Kiinassa saksalainen firma Bischoff alkoi valmistaa liimaa ih- misten luista 1919. Samanaikaises- ti Saksan johtavat upseerit mm. yleisesikunnan päällikkö kenraali Ludendorff organisoivat Kuomingtan- gin armeijaa.

1925 suunniteltiin ”juutalais-

kysymyksen” lopullista ratkaisua. 30-luvulla oli alkanut saksalaisen pääoman monopolisoituminen. Näkyvin niistä oli kemian alan jät- tiläiskonserni IG-Farbe. Mono- polisoituminen tarvitsi poliittisen muodon. Reichswehrin vakoilu- osasto keksi Berliiniin kapakois- ta huuliweikon nimeltä Hitler. Sit- ten sai Aatu jättää ”lankkumaalari” hommat. Hän oli nimittäin yrittänyt hankkia kaljarahoja taidemaalarina.

Poliittisen korruption oloissa natsismi onnistui, kun sosialide- mokraattiset johtajat Ebert, Nos- ke ja keskusammattiliiton joh- to kieltäytyi yleislakosta. Suomen natseilla on pääsääntöisesti ol- lut suhteet Saksan natseihin ja on edelleenkin. Pienempää osaa ovat näytelleet ranskalaiset, italialaiset, japanilaiset, englantilaiset ja ruot- salaiset natsit. Hitlerin suunnitel- mat perustuivat pääasiassa sotilaal- liseen väkivaltaan. EU:n vaikutusta pyritään laajentamaan taloudellisin ja poliittisen keinoin, kun poliitikot pääsääntöisesti ovat ostettavissa.

Euroopan neuvosto perustettiin v. 1949 ja Euroopan Hiili- ja Teräs-

unioni v. 1950. Jotkut ovat väit- täneet, että nyt ei ole ollut sotia Euroopassa. Se on vale. Neuvos- to-Eestissä jatkoivat ”metsäveljet” murhatöitään. Jugoslavian sota oli kuitenkin vakavin rikos rauhaa vas- taan. Jugoslavia oli hyvä esimerk- ki Tsekkoslovakian lisäksi siitä, että oltiin jakamassa Eurooppaa ensim- mäistä maailmansotaa edeltäneen tilanteeseen. Samaan pyritään nyt sosiaalisella sektorilla. Saira- anhoito ja koulutus ajetaan alas.

Mitä nyt sitten Hitleristä on otettu ”oppia”? Nyt yritetään ”tuot- tamattomia” yksilöitä armomurha- ta pienemmässä mitassa koko ajan. Siten vältetään ”loppuratkaisua” joukkomurhilla. Yritetään murhata vain budjettien tasapainottamisek- si koko ajan.

Jo Hitlerin nostivat valtaan hii- lipohatta Hugo Stinnes ja teräskei- sari Krupp ja sen kaltaiset. He ovat saaneet mukaansa ison joukon monopolikapitalisteja ja heidän ehdoillaan EU:ta hallitaan.

Wäinö Pietikäinen Vaasa

Miksi masentunut ja pettynyt kommunisti yhä opiskelisi?

Sadassa vuodessa ehtii ta- pahtua paljon. Ensimmäisen maailmansodan puhkeami- nen oli suuri järkytys kova- sa nousussa olleelle työväen- liikkeelle. Kansalaisten huo- mio suuntautuikin yhteisist- ä eduista maailmanvaltojen pyrkimyksiin. Kommunistit kutsuivat syttynyttä maail- manpaloa imperialistiseksi sodaksi.

Jos jaamme nämä kuluneet sa- ta vuotta viiteen vaiheeseen, mer- kitsisi tämä niistä ensimmäistä. Si- tä jonka aikana suuret mahdit sel- vittivät välejänsä ja saivat kaupan päälle tukahdutettua länsieuroop- palaisen työväenliikkeen. Mutta mörköpö nousi uudestaan idästä.

Seuraavassa vaiheessa katke- ran ja nousevan Saksan toivottiin haavoittavan kuolettavasti ylpeää ja kasvavaa neuvostomahtia. Toi- nen imperialistinen sota johti kui- tenkin kommunistien vaikutusval- lan kasvuun. Kahdesti onnistui työ- väenliike kääntämään epätoivoi- sen aselman orastavaksi voitoksi.

Kolmas jakso sai Kylmän sodan muodon. Kommunistit voittivat Kiinassa, Vietnamsissa ja Kuubassa. Useimmissa muissa maissa vallan- kumoukset tukahdutettiin kansan-

murhien avulla, jotka suunnitel- tiin Yhdysvalloissa ja jotka toteu- ti pääasiassa sodassa hävinneiden Saksan ja Japanin liittolaisina toimi- neet yhteistoimintamiehet.

Jälleenrakennuksen aikana kes- kustavasemmisto liittoutui Yhdys- valtojen kanssa kommunisteja vas- taan (monet niistä, kuten Väinö Tan- nerin johtama SDP, olivat aiemmin liitossa Saksan kanssa). Näin oli- vat vastakkain kaksi kasvavaa aate- suuntaa. Sotien ja kansanmurhien heikentämät kommunistit ja hal- van ja rajattoman energian ruok- kima demokraattinen kapitalismi.

Tultaessa 1970-luvulle oli jo sel- vää, että taakka oli käymässä Neu- vostoliitolle liian raskaaksi. Aseva- rustelu, kansallisten vapautusliik- keiden tukeminen ja Keski-Aasian köyhien tasavaltojen ylläpitämi- nen olivat kaikki äärimmäisen kal- lista. Vastapuoli repi samanaikai- sesti suuria tehoja niistä alusmais- ta, joiden vallankumoukset se oli murskannut.

Neljännessä vaiheessa toinen näyttää sortuvan ja toinen ei. To- dellisuudessa Neuvostoliitto pure- taan ja kapitalismi muuttuu rajusti muotoaan. Kilpailijan kadottua ja talouskasvun tyrehtyttyä naamio putoaa hetkeksi kapitalismin kas-

voilta Irakin tuhon yhteydessä. Äk- kiä suuret uudet sotatoimet ovat sekä mahdollisia että tarpeellisia.

Mikään ei kuitenkaan auta. Pit- käkestoinen talouskasvun aika on päättynyt. Kaikille tutut apukeinot (setelirahoitus, inflaatio, julkinen velka, yksityinen velka ja finanssi- järjestelmän vapauttaminen) osoi- tautuivat lyhytkestoiksi. Eikä glo- baali kilpailu suinkaan ole hävinnyt mihinkään.

Yksityisesti eräät entiset neu- vostojohtajat myöntävät, että hei- dän olisi pitänyt toimia samalla ta- valla kuin kiinalaiset toverit, vapaut- taat talous ja kiristää poliittista otet- ta. Näin ei kuitenkaan tehty ja sen vuoksi on mahdollista verrata, mitä kummastakin toimenpiteestä seu- rasi.

Suomalaisen kommunistin nä- kökulmasta Neuvostoliiton purka- minen ja sitä seurannut yhteiskun- nallinen romahdus oli masentavaa. Kun taas Kiinan Leniniltä omaksu- ma uusi talouspolitiikka ja kapita- lismiin syleily tuntui meistä Pohjo- lan pojista petokselta. Yhdessä ma- sennus ja pettymys kuitenkin anta- vat mahdollisuuden asioiden suhteuttamiseen ja niistä oppimiseen.

Neuvostoliiton suhteen ope- tus on selvä. Näemme selkeästi mi-

tä eroa on vanhalla ja uudella. So- sialismin rakentaminen saattoi ol- la vaikeata, mutta siitä kasvoi valta- vasti hyviä asioita. Ilman sitä elämä on ihmisten enemmistölle huomattavasti raskaampaa.

Kiina taas opettaa meille, että ei ole mitään, mihin kommunistit ei- vät pystyisi. Suuren maan nousu on ollut valtaisa. Talouden ja politiikan painopisteet muuttuvat kaikkial- la. Yksilöiden kannalta muutoksen luonne ja toteutustapa voi olla hy- vinkin tuskallinen. Se ei kuitenkaan poista sitä mahdollisuutta, että tä- mä muutos voisi olla enemmistön kannalta myönteinen.

Neljäs vaihe vaihtui hitaasti vii- denteen Venäjän federaation va- kauttamisen myötä. Yhdysvaltojen ja EU:n väriavallankumoukset törmä- sivät Kiinan ja Venäjän yhteisen liit- tolaisen ehdottomaan päättäväi- syyteen Uzbekistanissa. Myös Uk- rainassa jäi Lännelle lyhyempi tik- ku käteen.

Tässä vaiheessa oli jo selvää, et- tä Venäjä ja Kiina eivät ”demokra- tisoidu”. Toisin sanoen molemmat päättivät jatkaa aidosti itsenäisinä valtiona. Tämä on Yhdysvaltojen ja EU:n kannalta vaarallinen kak- soisuhka. Myös suomalaisen medi- an toiminta kannattaa nähdä tässä

valossa. EU tarvitsee Venäjän luon- nonvarat. Helppoja hyötyjä ei enää ole ja omat eväät eivät riitä ylival- lan säilyttämiseen. Baltia ja Itä-Euroop- pa on imetty kuiviin.

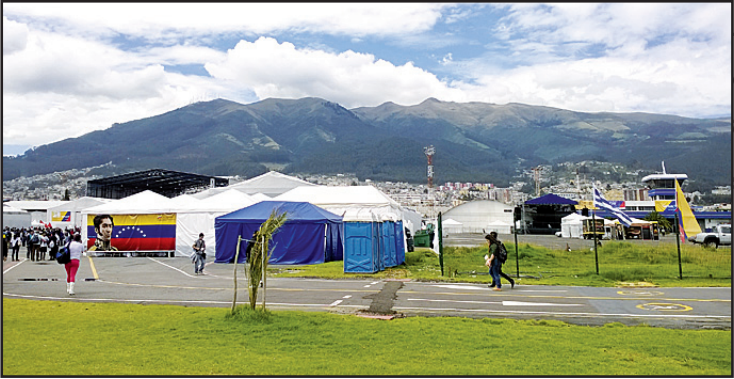
Yhdysvallat haluaa rajoittaa nousevan Kiinan toimintamahdol- lisuuksia. Kiinan ja Venäjän liittou- tuminen ja energiakauppa sotii se- kä Yhdysvaltojen että EU:n elintär- keitä etuja vastaan. Ne eivät tule missään tapauksessa sietämään sellaista tilannetta, jossa he soitta- vat maailmantaloudessa toista viu- lua. Niiden taloudet eivät kestäisi kakkosdivisioonan putoamista, koska ne on rakennettu mittavan ulkoisen hyötykäytön varaan.

Lukuisat esimerkit osoittavat, että hyväksikäyttöasetelman päät- tymisen uhka johtaa väkivaltaan. Ei ainoastaan yksilöillä vaan myös ryhmillä ja valtioilla. Yhdysvaltojen aseman heikkeneminen saattaa ol- la monien mielestä hyvä asia, mut- ta siihen liittyvät uhkakuvat ovat niin vakavia, että vahingoniloinen virnistely olisi pelkästään typerää. Ystävät, elämme vaarallisia aikoja. Uusi vaihe on alkamassa. Tulevai- suus on tuntematon.

Tauno Auer 14.2.2014

Nuoriso koolla Ecuadorissa

7.-13.12.2013 järjestettiin jälleen perinteikäs Maailman Nuorison ja Opiskelijoiden Festivaali. Toisen maailmansodan jälkeen fasismin vastaisena perinteenä alkanut festivaali järjestettiin tällä kertaa Ecuadorin pääkaupungissa, Quitossa. Myös Suomessa järjestetty festivaali on tunnettu vasemmistolaisista teemoistaan. Ja tänä vuonna tunnuslauseena toimi: ”Rauhan, solidaarisuuden ja sosiaalisen muutoksen puolesta.” Suomea edusti festivaaleilla yksi delegaatti (Puheenjohtaja Simo Suominen) Kommunistisesta Nuorisoliitosta. Myös muut pohjoismaat olivat edustettuna.

Kuva: Simo Suominen

Festivaalialueena toimi vanha sotilaskenttä

Festivaaliperinne säilyy vahvana

Vaikka festivaali sekä sitä järjestävä Demokraattisen Nuorison Maailman Liitto ovat länsimaissa lähes täysin tuntemattomia, festivaali on suuressa osassa maailmaa yksi tärkeimpiä festivaaleja. Tänä vuonna Quitoon kerääntyi yli 8000 festivaalivierasta 80:stä eri maasta. Festivaaleille osallistui yksittäisten järjestöjen lisäksi monen valtion virallisia edustajia.

Suomalaiselle itsestään-selvyytenä esitelty sosialismin kriisi ei vaikuta olevan todellisuutta Ecuadorista käsin. Venezuelan ja Kuuban tuella Latinalaiseen Amerikkaan levinnyt ”bolivaarinen vallankumous” saa yhä suurempaa kansan tukea ja sen vaikutus leviää yhä useampiin maihin. Latinalaisen Amerikan delegaatiot olivatkin festivaalin suurimpia delegaatioita. Myös Vietnamin ja Kiinan viralliset edustajat antoivat festivaalin viestille selvää arvovaltaa. Festivaalivieraat saivat tervehdyksiä julkisuuden henkilöiltä, järjestöiltä ja poliitikoilta. Mahdollisesti hienoin festivaalitervehdys jaettiin Venäjän edustajien teltalla, sillä kyseinen tervehdys oli lähetetty kansainväliseltä avaruusasemalta, jossa oli kyseisenä hetkenä kaksi Venäjän Federaation Kommunistisen Puolueen edustajaa.

Imperialismi oikeudessa

Ecuadorissa pidettiin yllä myös imperialismin vastaista teemaa. Kahden päivän ajan käytiin oikeudenkäyntiä, jossa Imperialismi oli syytettynä. Oikeudenkäynti piti taukoa

vain yöllä, joten harva pääsi kuulemaan aivan kaikkea todistusaineistoa. Viesti oli kuitenkin selvä.

Länsimaita, etenkin Yhdysvaltoja, syytettiin murhista, terroristien varustamisesta, kauppa-saarroista, sotilasvallankaappauksen tukemisesta, itsenäisyyden halveksimisesta jne... Syytteille esitettiin tietysti todistusaineistoa, joka oli usein salissa toistettuja videoita- sekä äänitallenteita.

Sali vaikutti ajoittain hyvin vähän oikeussalilta. Tuomareilla oli hankaluuksia pitää äänenä kuuluvilla iskulauseiden ja aplodien keskellä. Seuraajat heiluttivat lippujaan omille delegaatioille ja todistajille.

Lentokentän täydeltä nuoria

Itse festivaalialue oli vanha sotilaskenttä, joka oli otettu puistokäyttöön. Alueella oli festivaalin järjestäjäkennuksen lisäksi erillinen suuri alue ruokailulle ja lentokentän vanhoissa sotilasparakeissa majoitettiin kaikkein suurimmat delegaatiot. Näiden sivussa oli ns. ”akateeminen alue”, jonka katetuissa teltoissa järjestettiin luentoja, työpajoja sekä keskusteluita eri aiheista koko festivaalin ajan. Aiheet oli jaettu päiviin.

Euroopan aiheita käsittelevänä päivänä erityisesti EU:n ja laajemmin troikan kurjistamistoimenpiteet puhuttivat erilaisissa muodoissaan. Afrikan teemapäivänä käsiteltiin tietysti Afrikan ongelmia, mutta koska Afrikan manner on muihin verrattuna valtava nämä aiheet olivat hyvin erilaisia ja laajoja. Festivaali

ei kuitenkaan ollut vielä toipunut juuri tapahtuneesta Nelson Mandelan kuolemasta, joten Etelä-Afrikan delegaatio ja sen naapurimaiden delegaatiot keräsivät sitä kautta osakseen huomiota. Nelson Mandelan omat järjestöt, ANC ja E-Afrikan kommunistinen puolue olivat myös festivaaleilla edustettuna.

Amerikan teemapäivänä Latinalaisen Amerikan delegaatiot ottivat alueen täysin hallintaansa, ja mantereen bolivaarisen vallankumouksen suhdetta Yhdysvaltoihin puitiin joka kannalta. Aasian päivänä Kiina, Pohjois-Korea ja Vietnam käyttivät tilaisuuden esitelläkseen maidensa kehitystä ja saavutuksia.

Akateemisen alueen vieressä oli myös ”ystävyyden tori”, jossa järjestöt ja delegaatiot möivät tuotteitaan ja esittelivät toimintaansa, mutta ennen kaikkea siellä käytiin neuvotteluja ja keskusteluja. Suurempien järjestöjen välillä keskustelut saattoivat olla hyvinkin korkeatasoisia ja tapaaminen Kuuban kommunistinuorten tai Vietnamin Ho Chi Minh-nuorten edustajien kanssa saattoi olla vaikeaa.

Pohjoismaiden kommunistiset nuoret keskustelivat myös keskenään, mutta nämä puheet olivat tietysti pienemmässä mitataavassa. Erityisesti puhutti ensi kesänä järjestettävä pohjoismaisten kommunistinuorten yhteiset kesäpäivät, johon Suomen Kommunistinen Nuorisoliitto hakee hakukkaita edustajia.

Perinne jatkuu

Maailman Nuorison ja Opiskelijoiden Festivaali oli ympäristö, jossa saa yhteyksien ja toiminnan lisäksi hyviä ideoita. Moni nuorisjärjestö koki jo paikanpäällä tärkeäksi jakaa hyväksi todettuja ideoita ja siihen tarkoitukseen tämä perinteikäs festivaali on korvaamaton.

Seuraavan festivaalin paikka ei ole vielä valittu, mutta Demokraattisen Nuorison Maailman Liitto on jo aloittanut ideoinnin seuraavan festivaalin varalle. Aivan kuten Suomi on ollut edustettuna ennenkin, Suomi tulee olemaan edustettuna jatkossakin. Niin kauan kuin maailmalla on onnistuneita nuorisoliikkeitä, onnistumisen kokemuksia saadaa omaksuttua Suomeenkin. Maailma ja kansainvälinen työväenliike ei ole tuomittu kuolemaan sukupuuttoon, ei etenkään Suomessa.

Simo Suominen
Kommunistisen Nuorisoliiton puheenjohtaja

Solidaarisuutta Venezuelan kansalle

Tilanne Venezuelassa on viime aikoina kiristynyt, kun oppositio on kiihdyttänyt väkivaltaista mellakointiaan huolimatta Nicolas Maduron ja PSUV-puolueen vaalivoitoista niin presidentin- kuin kunnallisvaaleissa. Suomalaiset Venezuelan bolivaarisen vallankumouksen tukijat ja ystävät ovat lähettäneet Venezuelaan seuraavan tukikannanoton:

”Me suomalaiset Nicolás Maduron hallituksen ja chavistisen politiikan kannattajat ko- koonnuimme Venezuelan Helsingin-suurlähetystössä viime keskiviikkona (19.2.). Tuomitsemme jyrkästi kaikki opposi- tion taholta Venezuelassa synty- neet väkivallan ja vandalismin te-

ot, joiden seurauksena kuusi ihmistä on menettänyt henkensä ja useita kymmeniä loukkaantunut. Haluamme osoittaa solidaarisuut- tamme Venezuelan kansalle.

Lisäksi osoitamme tukemme Venezuelan viime huhtikuun vaa- leissa demokraattisesti valitulle hal- litukselle ja samalla tuomitsemme

minkä tahansa yrityksen horjut- taä tätä hallitusta ja sen legitiimi- teettiä.

Suomesta käsin ilmaisemme täyden tukemme presidentti Ni- colás Madurolle näinä oppositio- väkivallan hetkinä.

Haluamme myös ilmaista pet- tymyksemme kansainvälisiä me- diayhtiöitä kohtaan, jotka ovat osaltaan olleet mukana mediaso- dassa Venezuelaa vastaan muun muassa levittämällä muista mais- ta peräisin olevaa kuvamateriaalia poliisiväkivallasta väittäen kuvien olevan Venezuelasta. Haluamme nähdä objektiivisia ja totuuden- mukaisia uutisia Venezuelasta, emmekä hyväksy valheita.

Kaikki tukemme Venezue- lan kansalle täältä pohjoisesta!”

Hyvinvointi- valtion Puolesta EIEU LLE

Osallistumme EU:n parlamentin vaaliin, että suomalaiset voivat vaatia Eurooppaa, jossa ihmisen ja luonnon hyvinvointi sekä kan- sojen vapaa yhteistyö on pörssikursseja tärkeämpiä arvoja. Ta- voitteemme on tulonjaon muutos työn ja perusturvan hyväksi. Leikkausten sijaan tulee kehittää julkisia palveluja ja luoda sin- ne työpaikkoja. EU:n tilalle tulee kehittää koordinoitu talous yli- suurten voittojen, pääomien viennin ja keinottelun säätelemisek- si. Siksi on irtaannuttava EU:n yhteiskuntapolitiikasta.

Simo Suominen; Kommunisti- sen Nuorisoliiton puh.joht.; Tampere

Ennen kuin Euroopan työväenliike voi edistää politiikkaansa, sen on lopetettava peräänty- minen. Pankkiirit on laitettava maksamaan nykyinen kriisi ja ympäristöä sekä kansaa on suojeltava mielivallalta. SKP:n kanssa vastais- kuun!

Matti Laitinen; atk-kouluttaja, kirjailija; Helsinki

Euroopan unioni on suuryhtiöiden etuja aja- va uusliberalistinen valtioliitto. Sen harjoitta- ma sosiaali- ja terveyspolitiikka loukkaa vam- maisten, vanhusten ja vähätuloisten ihmisten perus- ja ihmisoikeuksia.

Rita Dahl; kirjailija, sopraano, VTM, FM; Vantaa

USA:n ja EU:n vapaakauppasopimus on uh- ka luonnon, työntekijöiden ja kuluttajien oi- keuksille. EKP on saatava poliittiseen kont- rolliin, Tobinin vero ja veroparatiisien käyttö- kielto voimaan. Sijoittajapankkeja ei saa tu- kea, vain julkis- ja yhteisomisteisia pankkeja.

Arjo Suonperä; varatuomari; Espoo

Kapitalistit EU:n vapaamatkustajina tuhoavat työpaikat ja ihmisten tulevaisuuden. EU:n pe- rusarvoksi muutettava ihmisten hyvinvointi ja rauhan edistäminen, nykyisen vapaan kilpai- lun, kapitalistien tukemisen ja sotapolitiikan sijaan, tai irti EU:sta!

Miguel López; yliopistonopettaja; Jyväskylä.

EU ja sen byrokratia salaavat tärkeää tietoa meiltä suomalaisilta. Haluan tehdä sissityö- tä EU:ssa ja välittää kaikille suomalaisille tie- toa siitä, mitä siellä oikeasti tapahtuu, ilman suodattimia. Haluan minun Suomeni takaisin!

Heikki Ketoharju; SKP:n pääsih- teeri; Helsinki

EU:ssa pitäisi yksityistämisen sijaan ke- hittää julkista sektoria. Meillä on pal- jon tehtävää työttömyyden selättämisek- si ja ympäristön pelastamiseksi. Siinä voi- si auttaa uusiutuvan energian tutkimus ja vapaan lähdekoodin ohjelmistot.

Tommi Lievemaa; muusikko, STP:n varapj.; Espoo

Hyvinvointivaltioon on varaa – suurpääoman erityiskohtelu on lopetettava; suuryritysten on maksettava osuutensa. On säänneltä- vä markkinoita ja pääomia huomattavasti ny- kyistä enemmän. On palattava rauhan- ja puo- lueettomuuspolitiikan tielle.

Pekka Lundgren; putkiasentaja, huoltomies; Pori

EUn kurisopimus purettava. Troikan vallasta parlamentarismiin. EU:n minimipalkaksi 60% EUn keskipalkasta. Sitovat kansanäänestyk- set ja -työehtosopimukset käytäntöön. EU irti NATOsta, Kansalaisten Euroopan puolesta - yhteistyössä Euroopan vasemmisto voittoon!

Tuukka Koirikivi; opiskelija; Oulu

Ihminen ei ole EU:ta, eikä EU ihmistä varten. Rahan ja pankkien valtaa, nuorisotyöttömyyt- tä ja puolustusyhteistyön lisäämistä vastaan. Paremmat, ihmisläheisen Euroopan puolesta!